

كىرىسكىتسكى قار

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

كىرىسكىسكى قار

(شېئىرلار)

نەشرگە تەييارلىغۇچى: ئەسقەر ھوشۇر

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

مەسئۇل مۇھەررىرى : چىمەنگۈل ئاۋۇت
مەسئۇل كوررېكتورى : بەختىيار ئابلىمىت

كىرپىكتىكى قار

(شېئىرلار)

نەشرگە تەييارلىغۇچى : ئەسقەر ھوشۇر

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
(قەشقەر شەھىرى تاربوغۇز يولى 14 - قورۇ ، پوچتا نومۇرى : 844000)
جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرىدا سېتىلىدۇ
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى : 1230×880مم 1/32
باسما تاۋىقى : 7.75 قىستۇرما ۋاراقى : 2
2012- يىلى 5- ئاي 1 - نەشرى
2012- يىلى 5- ئاي 1 - بېسىلىشى
تىراژى : 4000 — 1

ISBN 978-7-5373-2622-3
باھاسى : 25.00 يۈەن

مۇندەرىجە

ئەخمەتجان تۇرۇپ بەگتۇرك

كىرپىكتىكى قار 1

ئەھمەد يۇسۇپ سەرداھى

كۆيۈكنامە 57

راخمانجان ئاۋۇت ئۆزھال

مەن تۇرغان ئۆي 83

سىدىق ھاجىئەلى

سېنىڭ ئاۋازىڭ 117

ئالىمجان قاسىم

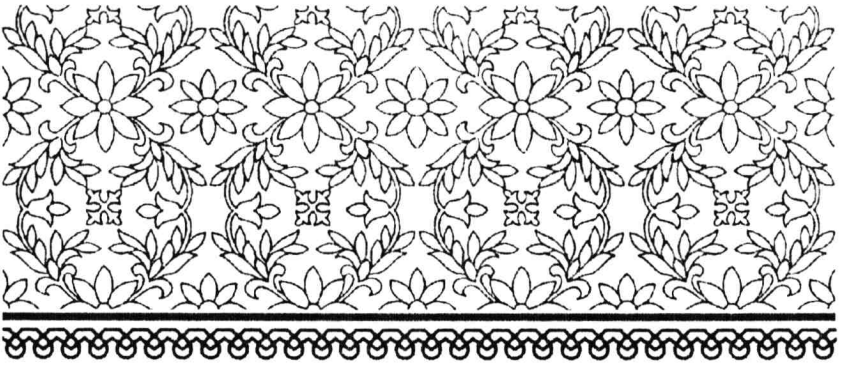
ياز داۋاملاشماقتا 167

مىرئادىل مۇختار

كۆتكىنىم سەنمۇ 203

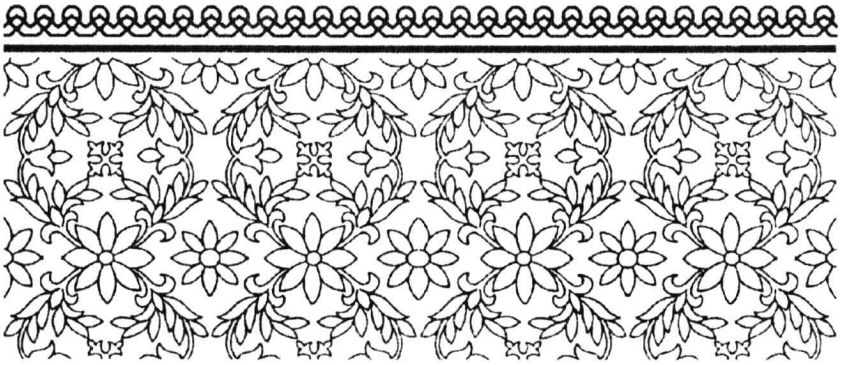
دىلمۇرات مۇھەممەت شاۋۇدۇن

ئۆزۈلمەس رىشتە 225

ئەخمەتجان تۆرۈپ بەگتۆرك

كىرپىكتىكى قار

پەرىشتىدەك كۆركەم جىگدىلىك

پەرىشتىدەك كۆركەم جىگدىلىك ،
سېغىنىدىمۇ ؟ سېغىندىم سېنى .
قۇچىقىڭغا سىڭىپلا كېتەي ،
تىنىقىمدىن تونۇۋال مېنى .

پەرىشتىدەك كۆركەم جىگدىلىك ،
ئېلىپ كەلدىم بىر دۆۋە چاقچاق .
سېغىنىشىنىڭ گۈلخانلىرىدىن ،
گۈللەر تىزدىم ساڭا بىر قۇچاق .

كۈلۈمسىرەپ كۆرسەتكىن ماڭا ،
كۈتۈشلەرنىڭ دېڭىزىدىن بوي .
سۈكۈناتقا چاتساممۇ سېنى ،
نازغىپ - نازغىپ بىرنى سۆيۈپ قوي .

پەرىشتىدەك كۆركەم جىگدىلىك ،
قويماي ساڭا نۇرلۇق بىر سوئال .
ئېيتىپ بەرگىن ، ئۇرۇقلىرىڭدەك
ئۇنۇۋالسۇن قاناتسىز خىيال .

هۇررەك - هۇررەك سۇزۇك يېلىملار ،
قورشاپ ئاپتۇ قانقان غولۇڭنى .
چاچ تاراشنى ئۇنتۇپ قالغان قىز ،
ئۆلتۇردىمۇ چىغىر يولۇڭنى .

ئىسىت ، ئىسىت ئاۋۇ كۆچەتكە ،
ئىسىم ئويۇپ قويغان قايسى قول .
چېچەكلەشتىن ئايرىلغاندا ئۇ ،
ۋىلىققىدە كۆلدىمۇ سۇمبۇل .

ئېيتىپ بەرگىن ، قاي كۈندىن بېرى
يېمەك بولدى يۇرىكىڭنى قۇم .
خەنجەر تۇتقان قوللىرىڭ بىلەن
ھەيۋىسىنى قىلدىڭمۇ كۆكۈم .

قۇرۇپ قاپتۇ بىر دەستە چېچەك ،
كىملەر تاشلاپ كېتىشكەن ئۇنى .
چاڭقاقلىقتا تۇرساڭ يېگانە ،
كىم باشلىدى سايلىققا سۇنى .

پەرىشتىدەك كۆركەم جىگدىلىك ،
سىردىشىڭمەن ، سىردىشىڭ ئەبەد .
بار ئەلەمنى بىر ئۆزۈم چېكەي ،
كۆز يېشىڭنى ماڭا بېرىۋەت .

خەير ساڭا سەھرالىق قىزچاق

كۆتۈرۈلدۈڭ سەھرا باغرىدىن ،
ئۇچۇرما بولغان ئوماق قۇشسىمان .
نېمىشقىكىن خىلۋەت سەھرانىڭ
يالمىۋالدى كۆز ئېقىنى قان .

چىمبۇلاقلار قالدى ياۋاشلاپ ،
توقاي سۆگەت تارىمىدى چاچ .
بېرىۋالدى قومۇش تۈۋىگە ،
كۆيچى تورغاي قالغان كەبى ئاچ .

ئولتۇرمىدى قاقلىنىپ كۈنگە ،
كوماك تامىنىڭ تۈۋىدە ئاسلان .
يول بويىغا كەتتى چېچىلىپ ،
يېڭى ئۆزگەن بىر سىقىم چىلان .

قاتلىۋەتتى نازۇك بېلىنى ،
شوخ نازىنى يوقاتقان شۇاق .
ئۇچۇپ كەلدى خىلۋەتتىن بىر ئۇن ،
خەير ساڭا سەھرالىق قىزچاق .

چۈش كۆرىدۇ پادىچى بالا

تەرلىگەندە پادىچى بالا
يۆلەنگەنچە تاقىر سايدىكى
بويۇن قىسىپ تۇرغان جىگدىگە ،
چۆكۈپ كەتتى شېرىن ئۇيقۇغا .
ئېلىپ كەتتى چۈش قوينىغا ھەم ،
پەرىشتىلەر ئاستا ، بەك ئاستا .
چۈشلىرىدە ،
ئاپپاق چاچلىق ئاق كۆڭۈل موماي
يېڭى ئاياغ ئېلىپ كېلەرمىش .
قاشلىرىدەك ئېگىلگەن بوۋاي ،
كېپىنەكنى قوندۇرۇپ نەيگە
ئالىقىنىغا تاشلاپ بېرەرمىش .
چۈشلىرىدە ،
ۋىجىرلىشىپ ئوتتۇز بەش يۇلتۇز ،
ھەرپلەرگە سىڭىپ كېتەرمىش .
قاراپ گاھى ياپياش مۇئەللىم
بۇلۇڭدىكى بىر بوش ئورۇنغا ،
تىترەپ تۇرغان غەملەرنى يەرمىش.....
ياتقان كەبى قوقاستا ،
چۈش كۆرىدۇ پادىچى بالا ،
چۈش كۆرىدۇ پادىچى بالا .

خەير ، مەكتەپ

خوش ، مېھىرلىك قەدىردان مەكتەپ ،
قالدى سەندە تاتلىق ئەسلىمە .
مۇڭلانساڭمۇ قەددىڭنى رۇسلاپ ،
«خوش» دەپ تاتلىق بىرنى كۈلگىنە .

قالدى سەندە گۈزەك خىياللار ،
قالدى سەندە شېرىن پىچىرلاش .
قالدى قۇياش مەھلىيا بولغان ،
ئۇششۇك تەگمەس ئوماق ساۋاقداش .

قالدى قەلبى سوۋۇماس ئادەم ،
قالدى سىرداش سۆيۈملۈك پارتا .
قالدى شەنبە ، يەكشەنبىلەردە ،
بىز ئالدىنىپ ئوينىغان قارتا .

قالدى سەندە ساددا چاقچاقلار ،
قالدى يېنىك توپلەي ئاۋازى .
قالدى دىلغا مەلھەم تېمىتقان
دوستلىرىمنىڭ ناۋاكەش سازى.....

خەير ، ساڭا بولسۇن سوۋغىتىم ،
شېئىرىمدىن ساقىپ چۈشكەن ياش .
ئوۋلىيالماس قەلبىمنى ئۇنتۇش ،
بىزلەر بولغاچ مەڭگۈ تومۇرداش .

سەن يادىمغا كەلگەن ئەسنالار

سەن يادىمغا كەلگەن ئەسنالار ،
بۇقۇلدايدۇ قەلبىمدە شېئىر .
مۇڭ يېپىشىپ مۇكچەيگەن خىيال ،
تۇڭلۇكۇمدىن ئۇچىدۇ پىر-پىر .

سەن يادىمغا كەلگەن ئەسنالار ،
توقاي سۆگەت بېرەر پېچىرلاپ .
قۇچاقلىتار ئۈمىد بىلەن ھەم ،
يىپەك شامال يۈمشاق شۇرلاپ .

سەن يادىمغا كەلگەن ئەسنالار ،
بوپ قالارمەن قايتىدىن مەسۇم .
ساھىلدىكى چېكىم-چېكىم ئىز ،
چېچەكلەردەك قىلار تەبەسسۇم .

سەن يادىمغا كەلگەن ئەسنالار ،
كۈي كۈيلەيمەن ، كۈيۈمدە سەنلا .
دەستە نۇرغا ئايلىنىپ ئاندىن ،
قۇياش تامان سىلجىيمەن ئاستا .

شەھەرگە مەكتۇپ (1)

شەھەردىكى سۆيۈملۈك قىزچاق ،
كېلەرسەنمۇ سەھراغا بىر رەت
كۆك كەپتىرىم ئېپ بارسا باغاق .

كەلسەك ئەگەر ھەيران قالمىغىن ،
كېسەك ئۆيلەردىن چىقسا ئاي ، قۇياش .
رەنجىمە ھەم پاتسا پۇتۇڭغا ،
توپا يولغا يىلتىز تارتقان تاش .

شۇمشەيمىسۇن قەلبىڭدىكى گۈل ،
زاغرا بىلەن قىلىنساڭ مېھمان .
ئۆركەشىگە چۆككەن كۈيلەرنىڭ ،
ئۇنلىگەندە بوۋام شادىمان .

تۇمۇچۇقلار ماڭسا كەينىڭدىن ،
شوخ كۈلكەڭنى تارتۇق قىل ، تارتۇق !
بەخت يوقتۇر ئالەمدە بەلكىم ،
تاتلىققىنا كۈلۈشتىن ئارتۇق .

قوندۇرمىغىن كىرپىكىڭگە ياش ،
چاك-چاك كەتكەن يەرلەرگە قاراپ .
ھودۇقۇپمۇ كەتمىگىن يەنە ،
تۇرسا ھۇۋقۇش خىلۋەتتە ماراپ .

سوۋغا قىلسا جىگدە يېلىمى ،
ئالغاچ كەتكىن قاينىاق شەھەرگە .
قۇچاق ئاچار دوستلىرىڭ جەزمەن ،
سەن تارانتقان نۇرلۇق سەھەرگە.....

*　　*　　*

شەھەردىكى سۆيۈملۈك قىزچاق ،
سەھرا تامان كەلگىن پەر قېقىپ
كۆك كەپتىرىم ئېپ بارسا باغاق .

ئانامغا خەت

پەرىشتىدەك مۇلايىم ئانا ،
كۆندەك قوپۇپ بۇ سەھەر يەنە ،
غېمىم بىلەن قىلغانسەن ناشتا .
ئۇنلىگەندەك دەمدىرىم بۇق-بۇق ،
ئاڭلىغاندەك مەسۇم ئۇنۇمنى ،
ئېزىلگەندۇ يۈرىكىڭ تاشتا .

تىك تۇرغاندا چاينىڭ شامىسى ،
مېنى كېلەر دېگەنسەن بەلكىم .
مۆرەپ كەتسە موزىيىم سوزۇپ ،
سېغىنىشقا تولغان ۋۇجۇدۇڭ
تەكرار-تەكرار قىلغاندۇ چىم-چىم .

گۈل قوندۇرۇپ توپلىق يولغا ،
يۇدۇپ ماڭساڭ بىر تاغار ئوتنى .
چىلىق-چىلىق كەتكەنسەن تەرلەپ .
ئۇيقۇڭ ئۇركۈپ كەتكەن كېچىلەر ،
سۇرىتىمنى ئېنىق كۆرەلمەي
جىنچىراغنى قويغانسەن پەرلەپ.....

بىلسەڭ شۇ دەم بۇ يەردە ئانا ،
ئۇچلانماقتا زېھنىم يىڭنىدەك .
سېغىنىشتا مەنمۇ لاۋۇلداپ
جىمجىتقىنا قايتىمەن بىر كۈن ،
ئەگەشتۇرۇپ ئاينى ، قۇياشنى
كەتتىمدە تاڭ ئاتمىغان چاغدا .

ساۋاقداشلار خاتىرىسىگە

شەبنەمدەك غۇبارسىز بىر توپ قۇش ئىدۇق ،
كېلەچەك ئىشقىدا چوغ بولۇپ يانغان .
ھەر سەھەر دەمدەردەك ئۇنلىسەك بۇق-بۇق ،
دىللارنىڭ تەكتىدە چاقنايتتى ئارمان .

بار ئىدى يۈرەكتە لىقمۇلىق مېھىر ،
بار ئىدى سوۋۇماس مەسۇم مۇھەببەت .
تەنلەرگە يېقىنلاپ كېلەلمەيتتى كىر ،
سۇۋادان تۇۋىدە قۇرغاندا سۆھبەت .

قاقاقلاپ كۈلەتتۇق بىرھازاغىچە ،
كۆڭۈلدىن-كۆڭۈلگە ئاققاندا چاقچاق .
يېتەلمەي قالغاندا سوئال تېگىگە ،
چۈرۈقلاپ كېتەتتۇق ئۇزاق ، بەك ئۇزاق .

رەنجىشنى بىلمەيتتۇق ، رەنجىتىشنى ھەم ،
كۆكسىمىز دەريادەك ئىدى بىپايان .
ئوۋلىماق بولسا گەر توساتتىن ئەلەم ،
نىگاھلار زەربىدىن توزۇيتتى شۇئان .

قۇياشنىڭ باغرىغا ياسايلى ئۇۋا ،
تۇغۇلسۇن بىزلەردىن سۈپسۈزۈك سەھەر .
ئادەملىك بۇرچىنى قىلايلى ئادا ،
تىنىقلار مۇز بولۇپ قاتقانغا قەدەر .

ئون سەككىزگە كىرگەندە ئادەم

ئون سەككىزگە كىرگەندە ئادەم
ئۇچۇرما بولغان ئوماق خىيالى
پەر قېقىشقا باشلايدۇ ئاستا .
كېچىلىرى چىقىدۇ جۆيلۈپ ،
يانقان كەبى تېخى قوقاستا .

ئون سەككىزگە كىرگەندە ئادەم
بىر ناخشىنى ئېيتقۇسى كېلەر ،
بىر كوچىدا ماڭغۇسى كېلەر .
قۇياش بىلەن بولۇپ يانمۇيان .
پىچىرلىشىپ قالغان ئەسنالار ،
تارىتىدۇ زېمىنغا گۈلخان .

ئون سەككىزگە كىرگەندە ئادەم
ئۇلۇغ-كىچىك تىنىدۇ پات-پات
بىر نۇقتىغا تىكىلىپ ئۇزاق .
يۇرىكىنىڭ بېغىشىنى ھەم
كۆيدۇرىدۇ سېغىنىش ، پىراق .

ئون سەككىزگە كىرگەندە ئادەم
ئىسسىق-سوغۇق قايناملار ئارا
كۆتەر ئۇنى ناتونۇش دوقمۇش.....
ئون سەككىزگە كىرگەن يۈرەكلەر
قىلىپ يۈرمەي ھاياتقا چاقچاق ،
ئاش داۋاندىن بولۇپ بىر جۈپ قۇش .

كەل سەھراغا خىيالچان شائىر

سەھرايىمغا كەلسەڭ ئەي شائىر ،
سىغماي قالار قەلبىڭگە بەلكىم
ئۇچراپ ساڭا تۇمەن مىڭ شېئىر .
«كۆرگەنلىرىم تاقىر دۆڭ» دېمە ،
شېئىر ئەسلىي كۆرۈنگەن ئېدىر .
جىگدىلىكتىن ئۆتسەڭ مۇبادا ،
سۆيۈپ قاچار شېتىلە شامال .
خىلۋەتلەردىن ئاڭلانغىنى سۇس ،
قايسى ناخشا ، تازا قۇلاق سال.....
سالىمىنى ئالغايسەن ئىلىك ،
باشلىرىنى ئەگسە سۇۋادان .
تورغايلىرىم يېنىڭدا ئەگەر ،
چۇچۇك تىلدا تۇرسا چۇچۇلاپ
چېچىپ بەرگىن بىر ئوچۇملا دان .
ئېغىرلاشقان كەتمەننى يۇدۇپ ،
ئۇچراپ قالسا مىس چىراي دېھقان
يۇرىكىنى قويغىن سەگىتىپ .
ھەق جاۋابىنى بەرگىن تېرىكمەي ،
كۆز جىيىكى نەملەشكەن مومام ،
سوئالىنى قويسا ئەگىتىپ .
يېتىرقىماي ئاق كۆڭۈل شائىر ،
مورىلاردىن چىققان تۇتۇننى
ھىدلاپ باققىن ، قانداق پۇراق بار ؟
كەتكىن ئاندىن قۇشقا ئايلىنىپ ،
چاك-چاك كەتكەن ياداڭغۇ بارماق
ئېزىقماستىن ئۇنلەتكەندە تار !

بۇ يەردە

بۇ يەردە
باھاردىكى تۇنجى چېچەكتەك
قىلار ھامان پاكلىق تەبەسسۇم .
غۇنچىلىغان ئەقىدىلەرنى
يۇتالمايدۇ ئاتەش ئەمگەن قۇم .

بۇ يەردە
ئەرش تامان ئۇچىدۇ پات-پات
ياش تامچىغان خامان ناخشىسى .
جۇغۇم-جۇغۇم يۇلتۇزلار توپى ،
پەرىشتىنىڭ تىزىغا قونۇپ
چۆچەك ئاڭلار ئايدىڭ كېچىسى .

بۇ يەردە
قاشتېشىدەك تۇرىدۇ چاقناپ ،
يۇرەكلەردە ئىمان ، ئېتىقاد .
تورغايلارغا قۇرۇلسا قاپقان ،
ئارسلانلار قىلىدۇ بەربات .

بۇ يەردە
«ئانارگۈل»نى ئېيتىپ ئوتۇنچى ،
مەرۋايىتقا تولغان جاڭگالدىن
باشلاپ كېلەر ئۆي-ئۆيگە سەھەر .
تۇغار كۈندە نۇرلۇق بىر قۇياش ،
چىرايلاردىن تەپچىرىگەن تەر.....

كەنتتىكى نۇرانە قۇياش

(1)

پاكارغىنا تاملىق ھويلىدىن
پارلاپ چىققان ياش مۇئەللىمە .
يۇزلىرىدەك ئوماق سۇبھىنى
ئەگەشتۇرۇپ ماڭار مەكتەپكە .
يول كىرپىكى — دوڭغاق جىگدىلەر
ۋىلىققىدە كۇلۇپ ئېگەر باش .
تىترەك ئەزگەن چېقىر كۆز ھۇۋقۇش ،
زاۋالغىچە تۆكەر قىرتاق ياش .

(2)

تارام-تارام چىغىر يوللاردىن
جىلتە ئېسىپ كەلگەن تۇمۇچۇق
ماڭار سۇبھى ئىزىنى ھىدلاپ .
ئۇ ھېلىلا سالغان چۆپ بىلەن
ناشتا قىلغان خۇش ئاۋاز قويلار ،
كۇتۇشلەرگە چۆمەر قايتىلاپ .
سەھەردىكى يۇمران چۇرۇقلاش ،
ئۇزاپ كېتەر ئۇركۇتكەن پېتى
جۇۋازچىنىڭ خىياللىرىنى .
بىر كۇلۇشكە تەشنا تۇگمەنچى
ئەسلەر يەنە بالىلىقىنى .

(3)

كۆيەر لاپ-لاپ ياش مۇئەللىمە ،
قەلبىگە دەز كەتكەن سىنىپنىڭ
يۇرىكىنى ساقايتماق ئۈچۈن .
شاۋقۇنلىغان هايات كۆكسىدە
گۈلخانلارنى ياندۇرماق ئۈچۈن .
دەم ئالماستىن تارىتىپ ئەتىر ،
غۇنچىلارغا قونار ئۇ بىر-بىر .
ئۇپراپ تېنى سوقماقلار ئارا
يۇلتۇزلارغا چېچىلار ئاخىر .

ئۆرتەنىش

بۇ كېچە گۈزۈلدەپ كۆيمەن ئەمدى ،
ياستۇقنىڭ مەڭزىگە سىرغىتىپ ھىجران .
جىلمايغان ھەسرەتلەر قىلىپ تەبەسسۇم ،
ياپيېشىل سۆيگۈمنى قىلار لەخته قان .

يۈرەككە سانجىلىپ تۇرار تىغ كەبى ،
تويچىلار قەدىمى تاراتقان تىۋىش .
دېرىزەم تىرىقلاپ كېتەر بىرھازا ،
قوندۇرۇپ خىيالىنىڭ بەرگىگە تەشۋىش .

كۆنۈپمۇ قالارمەن ھەممىگە يەنە ،
دەز كەتكەن كۆلبەمدە جىمجىت ئولتۇرۇپ .
باسارمەن باغرىمغا سۇبھىنى بەلكىم ،
ئازابىنىڭ باغرىدا قايتا تۇغۇلۇپ .

تۇرمۇش لىرىكىسى

لاۋا ئاتقان تونۇرلىرىڭنى
چۇشلىرىمدە ئىدىم كۆرمىگەن .
بۇگۈن ،
يۇرىكىمگە ئوت سېلىپ گۈر-گۈر ،
نان يېقىشنى ئۆگەتتىڭ لەۋەن .

كۆز ياش نېمە ، بىلمەيتتىم زىنھار ،
سىرداش ئىدىم تورغايغا پەقەت .
بۇگۈن ،
كاتىكىڭدە كەتكەچ مۇدۇرۇپ
ئۇۋا سالدى باغرىمغا ھەسرەت .

تاڭغا ئاشىق بولۇپ يارالغان ،
بىر قۇش ئىدىم ، يېگانە بىر قۇش .
بۇگۈن ،
قىسماقلىرىڭ يۇلۇپ پېيىمنى ،
قىلىۋەتتى نەچچە رەت بىھوش .

ناخشا ئېيتسام ئاڭلايتتى بۇرۇن ،
ئالىقىنىمغا قونۇپ تۇمۇچۇق .
بۇگۈن ،
بۇدۇر چاچلىق دولقۇنلىرىڭغا
بولدۇم گاھى «بىغەم» ئويۇنچۇق .

گاھ كۆيدۈرۈپ ، گاھى مۇزلىتىپ ،
قىلساڭمۇ سەن مېنى خامتالاش .
بۇگۈن ،
بىلىپ يەتتىم ، قىسمەتلىرىڭگە —
چىدىغانلار تۇغار مىڭ قۇياش .

مۇشۇ يول

مۇشۇ يولدىن كېلەر بىر تال چوغ ،
قاقشال تەنگە پۈركۈپ ھارارەت .
پورەكلىگەن گۈل كەبى شۇ چاغ ،
قات-قېتىدىن كۈلەر سائادەت .

مۇشۇ يولدىن كېلەر بىر ناخشا ،
روھ قۇشۇمنى ئويغاتماق بولۇپ .
كېتەر مىسكىن قەلبىمدە شۇ چاغ ،
ھەسرەتلىرىم بىر-بىر يوقىلىپ .

مۇشۇ يولدىن كېلەر بىر قۇياش ،
قەلبىمدىكى مۇزلۇقنى كۆزلەپ .
يۈرىكىمگە قوندۇرۇپ شۇ چاغ ،
كەچمىشىمنى بېرىمەن سۆزلەپ .

مەن يەنىلا ھېلىقى يەردە

ئۇيقۇڭ ئۇركۈپ كەتكەن كېچىدە ،
ئەسلىمىلەر كۆلۈپ غۇچچىدە ،
خەت يازماقنى ئويلىساڭ گۈلۈم ،
مەن يەنىلا ھېلىقى يەردە .

تەئەججۇپتە سورىساڭ ئەگەر ،
پەغىزىڭگە بېرىپ قونغۇدەك
تاپالمىدىم تېخى بىر قانات .
ئىشەن ، لېكىن سىر بەرمىدىم ، سىر
موخورىكىغا ، مەيخانىغا ھەم
كەيپى كۆچلۈك بولسىمۇ ھەيھات .

قۇش بولمىقى تەسكەن ئىنسانىنىڭ ،
ئۇچالمىسام كەچۈر بۇ نۆۋەت .
مەن يەنىلا ھېلىقى يەردە ،
يوللىماقچى بولساڭ ئەگەر خەت .

سەپەر خاتىرىسى

يانماستا شەھىرىدە نۇرلۇق كۆلەڭگەم ،
بىلمەيتتىم مېھىرلىك زەنجىرلىرىڭنى .
يەنىلا ئامالسىز يانغاندا كېمەم
گۈلخانىنى سوۋۇغا قىپ قايتۇردۇڭ مېنى .

باغلانغاچ بىر ئېغىر ھەسرەتكە جىسمىم ،
چۈشلىرىم بۇزۇلۇپ تۇرار ھېلىمۇ .
ھىجراننىڭ گۈلىنى چېچەك ئاچۇرۇش ،
ئېھتىمال ئامەتلىك قىسمىتىدۇر شۇ .

بۇ يەردىن جىممىدە قايتىمەن ئەمدى ،
«خەير» دەپ قويماس ھەم بىكەتتە ھېچكىم .
كۆزلىرىم مۆلدۈرلەپ تۇرغىنى بىلەن ،
يۈرەكنىڭ سوقۇشى ئەمەس بېجىرىم .

بۇ يەردىن جىممىدە قايتىمەن ئەمدى ،
ھىجران توپىسىدىن ئېلىپ بىر سىقىم .
يېڭى نام ئىزدەرمەن ئۆزۈمگە يەنە ،
كاچكۈلغا تاشلانغاچ سارغايغان ئىسمىم .

كېچە نازۇك گۈلدۇر ئېھتىمال

كېچە نازۇك گۈلدۇر ئېھتىمال ،
ھېچكىم تېخى پۇراپ باقمىغان .
يىلتىزلىرى تەنھا قەلبىنىڭ
ھەسرىتىگە چىلىنىپ ياتقان .

كېچە نازۇك گۈلدۇر ئېھتىمال ،
ياپرىقىدا كۆز ياش چاقنىغان .
نەكى كۆز ياش ، شېخىدا يەنە
مونچاق-مونچاق ئۈمىد پارلىغان .

كېچە نازۇك گۈلدۇر ئېھتىمال ،
ئايازدىمۇ غۇنچىلاپ تۇرغان .
كۈلگىنىدە ئاداققى غۇنچە ،
قونار بىر قىز قەلبىمگە ھامان .

كۈلۈمسىرەپ باققىن شېئىرىدەك

قۇش تىلىدا چېكىلمەستە تار ،
قونۇڭالسا خەتلىرىمگە قار .
سوۋغا قىلىپ بىر تۇتام باھار ،
كۈلۈمسىرەپ باققىن شېئىرىدەك .

روھ كەپتىرىم شېخىڭغا قونۇپ ،
غەملىرىڭنى يېمىسە چوقۇپ .
ھەسرەت بىلەن سۆيۈشمەي تۇرۇپ ،
كۈلۈمسىرەپ باققىن شېئىرىدەك .

بېغىڭدىكى ئوسمىدەك ئوماق ،
چىقارمىسا تەن گۈلۈم ياپراق .
يېتىرقاشنى ئۈنتۇپ ھەي قىزچاق ،
كۈلۈمسىرەپ باققىن شېئىرىدەك .

يىقىلغان جاي

يىقىلغان جايىمنى يۇرىمەن ئەگىپ ،
يىراقلاپ كېتىشنى ئويلىغۇم يوق ھەم .
تەلىيىم بىر نۆۋەت كەلگەن بۇ يەردە ،
سەزگەنمەن ئۆزۈمنى غەيۇر ، مۆھتەرەم .

قوپقۇم بار پەقەتلا مۇشۇ جايدىن تىك ،
شېئىردىن ئۆمىلەپ چىققان تاڭسىمان .
شۇ كۈنى تەبەسسۇم قىلىپ ۋە يەنە ،
يەنە بىر يىقىلىشنى قىلىمەن ئارمان .

ياۋا گۈل

ئېھ ياۋا گۈل ، بىلمەيسەن بەلكىم
يۈرىكىمدە ئېچىلغىنىڭنى .
سىم-سىم يامغۇر ياغقان كۈنى ھەم
گۈلخان بولۇپ چېچىلغىنىڭنى .

ئېھ ياۋا گۈل ، بىلمەيسەن بەلكىم
ئاي پالتىدا چېپىلغىنىڭنى .
ھەسرەت چىشلەپ قايتقاندا خېتىم ،
كۆز يېشىمغا يېقىلغىنىڭنى .

ئېھ ياۋا گۈل ، بىلمەيسەن بەلكىم
قۇش تىلىدا ئوقۇلغىنىڭنى .
بىخ چىقىرىپ قەلبىمدە يەنە
شېئىر بولۇپ تۇغۇلغىنىڭنى .

بايرام ئۆتكۈزۈش

بۈ يىلمۇ بايرىمىم ئۆتتى جىممىدە ،
يوقلاپمۇ كەلمەستىن بىرەر ئاغىنەم .
ئويلاپقۇ باقمىدىم يىغلاشنى ئەمما ،
سۈبھىگە چىلانغاچ ئالتۇن پىيالەم .

دىرىزەم تەبەسسۇم قىلىپ شۇندىمۇ ،
كىرىشتى ئارمانلار قول تەڭلەپ مەغرۇر .
بايرام ئۈ قانداق كۈن
بىلەر ئىھتىمال
مۇئەللىم دېگەننى چۈشەنسە ئۈيغۇر .

دېكابىرنىڭ ئاخىرقى كۈنى

دېكابىرنىڭ ئاخىرقى كۈنى
تەگدى ماڭا بۇقۇلدىغان خەت .
قونۇڭالدى لەپىلدەپ يەنە
يۈرىكىمگە پورەك-پورەك دەرد .

دېكابىرنىڭ ئاخىرقى كۈنى
سۆيدى قېنىپ مېنى قەھرىتان .
كەچمىشلەرنى قىلدى كۆمپەيكۈم ،
ئاچچىق-ئاچچىق ھۆڭلاپ شۇنىرغان .

دېكابىرنىڭ ئاخىرقى كۈنى
قېرى ئارچا قالدى تېپىرلاپ .
«كۆلۈپ باققىن» دېدى ھاياتقا ،
شېئىر ئەمما مەھكەم قۇچاقلاپ .

ئەتە مېنىڭ تويۇم بولىدۇ ،
يېلىنجىغان پەرىزات بىلەن .
بويتاقلىققا «خوش» دەرمەن يەنە ،
ئاداققى رەت سۆيۈشۈپ جەزمەن .

ئەتە مېنىڭ تويۇم بولىدۇ ،
خەرىتىدىن ئۇچقان كەنتتە .
دوستلىرىمۇ كېلەر پورەكلەپ ،
شېئىر سۇڭغا قىلىشقىنىچە .

ئەتە مېنىڭ تويۇم بولىدۇ ،
قۇتلار ئەمما ھەسرەتمۇ قەستەن .
ئەرلىكىمگە قول قويار ئالەم ،
ئىزلىرىمدىن نۇرلانسا ۋەتەن .

دېھقان

سەن
قارا تۆپراققا ھارارەت پۈركۈپ
پاتقاقتا مىلىنىپ يۈرگەن بىر قۇش .

سەن
كاچكۈلنىڭ كۆزىدە بىخلىنىپ ئۇماق
پورەكلىگەن يۇمران لىرىكا .

سەن
ئۇچۇشنى ئۆگىتىپ جىمى قۇشلارغا
ئۇچالمىغان قاناتلىق ئادەم .

سەن
مەڭگۈلۈك بەختنىڭ رىسالىسىنى
يېزىپ چىققان كاتتا قەلەمكەش .
قەدىمكىدىن سىرغىغان شېئىر
يۈرىكىمدە ياسايدۇ ئۆركەش .

ئازاب شەرھى

ھەقىقىي ئازابقا ئېرىشسەڭ ئەگەر ،
سۆيۈۋەر سەن ئۇنى مەڭگۈ بىمالال .
گۈرۈلدەپ كۆيۈشۈڭ كېرەك بىر نۆۋەت ،
بەختىنىڭ تەمىنى تېتىشتىن ئاۋۋال .

ھەقىقىي ئازابقا ئېرىشسەڭ ئەگەر ،
ئۆزۈڭنى تەلەيلىك سانىغىن ، خالاس .
تىك تۇرۇپ ياشىماق ئۈچۈن دۇنيادا ،
ئازابتەك ئەڭ سادىق ھەمراھ تېپىلماس .

قەدىمىڭ بىر نۆۋەت بېسىلسا خاتا ،
تېڭىرقاپ تۇرماستىن ماڭغىن تىرەجەپ .
شېرىندۇر بۇ ھايات چاقچىقى بىلەن ،
ئازابنىڭ ئىچىدىن چىقساڭ چېچەكلەپ .

كۆتەر مېنى

كۆتەر سېنى نۇرلۇق چىغىر يول ،
كۆتەر مېنى ياپيېشىل ئورمان .
كۆتەر سېنى يېگانە بۇلبۇل ،
كۆتەر مېنى چاڭقىغان ئوكيان .

كۆتەر سېنى تەنها ئورۇندۇق ،
كۆتەر مېنى تاتلىق پىچىرلاش .
كۆتەر سېنى ئوماق تۆمۈچۇق ،
كۆتەر مېنى چوغدەك يېلىنجاش .

كۆتەر سېنى شېرىن كېچىلەر ،
كۆتەر مېنى يۇمران بىر قانات .
كۆتەر سېنى ئۇياتچان سەھەر ،
كۆتەر مېنى كىشنەپ ئاق بوز ئات .

ئۇنسىز خوشلىشىش

كېتىسەن ئېھتىمال ئەتە بۇ يەردىن ،
تاڭلارنىڭ كۆكسىدىن ئۇچقان ئاق قۇدەك .
مەن تەنھا قالىمەن بولۇپ كۈمپەيكۈم ،
كۆز ياشقا چىلانغان يېگانە گۈلدەك .

كېتىسەن ئېھتىمال ئەتە بۇ يەردىن ،
قىپقىزىل بىر چوغنى باغرىڭغا تېڭىپ .
مەن تەنھا قالىمەن شورلۇق دالىدا ،
خورسىنىش ئىچىدە قول پۇلاڭلىتىپ .

كېتىسەن ئېھتىمال ئەتە بۇ يەردىن ،
ئېرىگەن نۇر ئىچرە يېنىك چايقىلىپ .
مەن تەنھا قالىمەن ئۇزۇلگەن تارەك ،
شېئىرنىڭ باغرىغا ئاستا يىقىلىپ .

ۋاپا (1)

باغلىرىمغا تولماس سۈكۈنات ،
قۇشۇمنىمۇ تاپالماس پەرياد ،
باراقسانلاپ بارار بۇ هايات ،
يۇلتۇزلاردەك ئۆچۈپ كەتمىسەك .

توزۇسىمۇ لەپىلدىگەن قار ،
مەن چېچەككە بولغاچ ئىنتىزار ،
روھ دەرىخىم چېچەكلەپ تۇرار ،
ئاق قۇسمان كۆچۈپ كەتمىسەك .

ۋىلىق-ۋىلىق كۈلەر لىرىكام ،
قۇياش بىلەن كۆتەرگەنچە جام .
سوقۇلماس ھەم روھىمىزغا تام ،
ۋاپا مەڭگۈ چۆكۈپ كەتمىسەك .

ئۆتمۈشۈڭنى خازانلارغا بەر

سۈنۈپ بەر خازانغا ئۆتمۈشلىرىڭنى ،
قەلبىڭنى يورۇتار كۈمۈش تاڭسىمان .
سۈسقىنە پارلىسا چېھرىڭدە ھەسرەت ،
گال پىچاق جېنىمغا پاتىدۇ شۈئان .

قولۈمنى چىڭ تۇتۇپ مېڭىۋەرگىن تىك ،
گۈللىرىم چېكەڭدە ، ساڭىمۇ ئايان .
سۆز-چۆچەك قىلسىمۇ شەيتان چىرايلار ،
سېنىلا تاللىدىم ، بىلگىن قەدىردان .

ئەنسىرەپ گۈمانغا يىقىلمىغىن ھەم ،
شائىرىڭ نامەردكە ئالدانماس هامان .
قۇم باسار ئۇنتۇلغان يارا ئىزىنى ،
بولمىسا هاياتقا قايغۇ ھۆكۈمران .

تەبەسسۇم تاراتقان پەسلىلەر ئارا ،
كۈلكەڭدىن شىركەيپ بولسۇن بۇ جاهان .
گۈل چىشلەپ كېلىدۇ بىز ئۈچۈن ئەتە ،
بۈگۈننى ئەزىزلەپ سۆيسەڭ جانجان .

ئۇچۇپ كەتتىم باغرىڭدىن ئانا

ئۇچۇپ كەتتىم باغرىڭدىن ئانا ،
مۇڭسىرىغان سەھراغا قاراپ .
كۆز ئېقىڭدەك سۇزۇك سەھەردە .
سەپىرىمگە تىلەپ خەيرلىك ،
سەن يەنىلا قالدىڭ يېگانە
كۆڭلى يېرىم بولغان قەسىردە .

ئۇنتۇماستىن شۇندىمۇ ئەمما ،
پورەك-پورەك ئارمانلىرىڭنى
سوۋغات قىلىپ سۇندۇڭ قەلبىمگە .
دېدىم مەنمۇ : «ئامان بول ، ئامان !»
ياماشسىمۇ بىر تىزىق مارجان ،
قوي كۆزۈمنىڭ جىيەكلىرىگە .

مەن مۇنبەردە كۆيەرمەن گۈر-گۈر ،
دەستە-دەستە سېغىنىش يوللاپ
زارىقىشتا ئۆتكەن كۈنۈڭگە .
جېنىم ئانا ، بولغايسەن رازى ،
چاراقلىغان تولۇن ئايسىمان —
يۈلتۈزلارنى يىغىپ چۆرەمگە ،
كىرەلىسەم تاتلىق چۈشۈڭگە .

گۈلۈمگە

هایاتنی قۇچاقلاپ سۆیمىسەك گۈلۈم ،
گۈللەرنىڭ لېۋىدە ئۇيۇپ قالار مۇز .
يېگانە قۇشقىچىم قالار كېكەچلەپ ،
قار تولغان باغلاردا قالغاندەك يالغۇز .

هایاتنی قۇچاقلاپ سۆیمىسەك گۈلۈم ،
خەنجەرنىڭ ئۇچىدا تىلىنار يارام .
تۆكۈلەر مەڭزىمدىن چېچەك پىلدىرلاپ ،
ناتىۋان يۈرىكى بولۇپ بىئارام .

هایاتنی قۇچاقلاپ سۆیمىسەك گۈلۈم ،
كۆكسۈمده داپ چېلىپ ئوينار زىمىستان .
هایاتنی ئۇششۇمەس ئەتىرگۈل ساناپ ،
ئاخىرقى دەمگىچە سۆيگىن قەدىردان .

خارلانغان ئەقىدە

خارلانسا مۇبادا يۈمران ئەقىدەم ،
بەختىڭنى تىلەرمەن ئۆكسۈپ تۇرۇپمۇ .
قالارمەن نۇرسىمان سۆيگۈم بىلەنلا ،
ھەسرەتلەر قەلبىمدە گۈل بوپ ئۇنسىمۇ .

خارلانسا مۇبادا يۈمران ئەقىدەم ،
مۇز بولۇپ قاتارمەن يەنە بىر نۆۋەت .
قىيا تاش ، بوز تورغاي ، قارلىق دالىلار ،
ئەڭ يېقىن سىردىشىم بوپ قالار پەقەت .

خارلانسا مۇبادا يۈمران ئەقىدەم ،
كېتەرمەن بۇ يەردىن كۆڭ كەپتەر بولۇپ .
ۋە لېكىن قەلبىڭنىڭ زۇلمەت بېتىدە ،
بىر مىسرا شېئىرىم تۇرار ئوقۇلۇپ .

كەلمىش شەپىسى

تاشلىنار باغرىمغا بىر كۈن ئېھتىمال ،
سەن ئەمەس ، قۇياشتىن تامچىغان شەبنەم .
تاشلىنار باغرىڭغا بىر كۈن ئېھتىمال ،
مەن ئەمەس ، ناتونۇش يىگىتنىڭ بىرىدىن .

ۋە يەنە تويۇمۇ بوپ قالار تېخى ،
قار گۈلى مىنگەشكەن گۈلگۈن قەسىرده .
ۋە يەنە تويۇڭمۇ بوپ قالار تېخى ،
يوپۇرماق قۇش بولۇپ ئۇچقان پەسلده .

ئۇنتۇلار رەڭلەرنىڭ جىلۋىسىمۇ ھەم ،
ئۆزگىچە تۇس بېرىپ هايات يولۇڭغا .
ۋە لېكىن سەن سالغان دەھشەتلىك قىسمەت ،
قىزىمدىن يانمىسا دەيمەن ئوغلۇڭغا .

مەغلۇپ بولساڭ سۆيگۈدە ئەگەر

مەغلۇپ بولساڭ سۆيگۈدە ئەگەر ،
«زەخمەت چەكمە ، بولما بىئارام .»
ئارغىماقتەك مېڭىۋەرگىن تىك ،
قىلىشسىمۇ سۆز-چۆچەك ئاۋام .

مەغلۇپ بولساڭ سۆيگۈدە ئەگەر ،
تىللىمىغىن مەشۇقۇڭنى ھەم .
ياشار ھەممە خاھىشى بىلەن ،
قۇيۇلسىمۇ يۈرىكىگە غەم .

مەغلۇپ بولساڭ سۆيگۈدە ئەگەر ،
ئۇندى دېمە يۈزۈڭگە قارا .
قەلبىڭنى ھەم ساناپ ئاق قەغەز ،
جەسۇر قەدەم تاشلا ھاياتقا .

خەير-خوش قارا كۆز تۇمۇچۇقلىرىم

(ئوقۇغۇچىلار خاتىرىسىگە)

ئايرىلىش تىغ تەڭلەپ كەلگەچ بۇ سائەت ،
ياغماقتا كۆز يېشى باغرىمغا سىم-سىم .
دېدىم ۋە ئامالسىز قول پۇلاڭلىتىپ ،
خەير-خوش سىلەرگە تۇمۇچۇقلىرىم .

خەير-خوش باغرىمدىن ئۇچقان لىرىكا ،
خەير-خوش غۇبارسىز بىر تىزىق مارجان .
خەير-خوش شوخلۇققا ھېرىسمەن دولقۇن ،
خەير-خوش ئەتىگە تاشلانغان گۈلخان .

خەير-خوش پەر قېقىپ ئۇچقان يوپۇرماق ،
خەير-خوش جۇدۇنغا ئوت ئاچقان يىلتىز .
خەير-خوش مەڭگۈلۈك يېشىل تەبەسسۇم ،
خەير-خوش چۇشۇمگە تامغان مەسۇم ئىز .

بىلىمەن سىلەر يوق بۇ يەردە ئەمدى ،
قالىدۇ ۋە لېكىن مۇڭلانغان ئۈۋا .
قالىدۇ چىلىنىپ ھەسرەت سۈيىگە ،
سىلەر كۆپ سىرداشقان يېگانە ئارچا .

قالىدۇ بۇقۇلداپ سۆيۈملۈك سىنىپ ،
قالىدۇ ئىسمىڭلار ئويۇلغان پارتا .

قالمدۇ ئۇنلەشتىن تېرىككەن تۆت تام ،
قالمدۇ ھىدىڭلار تىترەتكەن دوسكا .

قالمدۇ سىلەر سۇ قۇيغان مەجنۇنتال ،
قالمدۇ ئىزىڭلار تۆكۈلگەن مەيدان .
قالمدۇ يۇرىكى سوۋۇماس قۇياش ،
ئۇندۇرۇپ قەلبىڭلار كۆكىگە ئارمان .

ئاداققى سۆزۈم شۇ : ھايات كۆكسىدە ،
ياشاڭلار غۇرۇرنى چاقنىتىپ ۋال-ۋۇل .
ساداقەت يار بولسا يۇرىكىڭلارغا ،
گۈل تۈتار نۇزۇك ۋە سادىر ئېھتىمال .

ئانا قۇش لىرىكىسى

(ئانا مەكتىپىم گۈما ناھىيەلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىغا ھۆرمەت بىلەن بېغىشلايمەن)

ئەسسالام ئانا قۇش ، ئەزىز ، مۆھتەرەم ،
ئۆستۈردۈڭ مېھرىڭنىڭ سۈيىدە مېنى .
چېكەڭگە بىر تال گۈل قىسمىغان بىلەن ،
سۈيۈمدەك تۈيغۇدا كۆيلەيمەن سېنى .

كۆيلەيمەن مۇنبەردە گۈرۈلدەپ كۆيۈپ ،
قۇياشقا ئايلانغان باھادىرىڭنى .
كۆيلەيمەن توزانىنىڭ ئۆركەشلىرىدىن ،
بالقىغان نۇرانە كېلەچىكىڭنى .

كۆيلەيمەن باغرىڭدا پورەكلەپ تۇرغان ،
مەڭگۈلۈك باھارنىڭ جەزبىسىنى .
كۆيلەيمەن ناتىۋان ياپراقلىرىڭنىڭ ،
ھېكمەتكە لىق تولغان خەزىنىسىنى .

كۆيلەيمەن چۈشۈمنىڭ دېرىزىسىگە ،
ھەر كېچە باش تىققان قىرىق «قۇشقاچ»نى .
كۆيلەيمەن چېچىكسم توزۇغۇچە تا ،
«پەرۋازغا قاندۇر» دەپ يۇرىكى ئاچنى .

ئەسسالام ئانا قۇش ، ئەزىز ، مۆھتەرەم ،
سۈبھىدەك تۈيغۇدا كۆيلەيمەن سېنى .
ئۆتسەممۇ بىر ئۆمۈر بولۇپ مۇئەللىم ،
يازمەن سەن ئۈچۈن شېئىرلىرىمنى .

سەن بولمىساڭ

سەن بولمىساڭ ماڭا ئەزىزىم ،
ھەمراھ بولماس روھىمغا پەرۋاز .
ئۇششۇگەندەك تەبەسسۇم گويا ،
پورەكلىمەس زىنىخمدا ياز .

سەن بولمىساڭ ماڭا ئەزىزىم ،
ئوۋلاپ قاچار تاڭلىرىمنى تۈن .
قار باسقاندەك كوكاتلىرىمنى ،
تۈيغۇلىرىم مۇزلايدۇ پۈتۈن .

سەن بولمىساڭ ماڭا ئەزىزىم ،
قۇچاقلىماس مېنى مۇھەببەت .
بىلمەس بەخت ئادرېسىمنى ھەم ،
يالمىغاندەك ئالەمنى ھەسرەت .

ئېسىمدە
ئاي چېچەكلەپ قالغان كېچىدە
ياسىغىنىڭ باغرىمغا ئۇۋا .
سەمەندەردەك چۆككەنلىرىڭ ھەم ،
گۈرۈلدىگەن يالقۇنلىرىمغا .

ئېسىمدە
بۇرۇتلىرىم كەتسە سانجىلىپ ،
چىمدىغىنىڭ مەڭزىمنى شېرىن .

شىرىققىدە چۈشسە يوپۇرماق ،
ئۈركۈگىنىڭ ۋە يەنە بىردىن .

ئېسىمدە
ياشتەك پارلاپ قالغاندا بېكەت ،
يامغۇر بولۇپ ياغقىنىڭ سىم-سىم .
چۆچەك بولۇپ قالماقتا ئەمدى
ئوغۇزدەك پاك ، ساددا كەچمىشىم.....

ھەي قىز

بەر قولۇڭنى سۆيۈملۈك قىزچاق ،
مەيخانىدىن ئەكېتەي سېنى .
ئىچكۈم كەلمەس بىلسەڭ مېنىڭمۇ ،
كۆز ياشلىرىڭ تامغان شارابنى .

سەھرا تامان ئۇچقىن مەن بىلەن ،
تاراپ قويسۇن ئانام چېچىڭنى .
ئۆتمۈشۈڭگە دېگىن : «ئەلۋىدا !»
ئۆرتىمىسۇن ھەسرەت ئىچىڭنى .

بېغىمدىكى يۈمران ئوسمىمۇ
تەشنا سېنىڭ قەدەملىرىڭگە .
پىچىرلىشى چىمبۇلاقلارنىڭ
شىپا قىلار ئەلەملىرىڭگە .

يېتىرقىما سۆزۈمدىن زىنھار ،
جىمى قەلب ئەسلىي بىر ۋەتەن .
ئۇنتالمىسالڭ ئۆكسۈشلىرىڭنى ،
يۈيۈۋېتەي شېئىرىم بىلەن .

سالام ساڭا ئەخمەتجان تۇرۇپ

تىلىنغان باغرىڭدىن شېئىر ئاختۇرۇپ ،
سەن يەنە بۇ يىلغا چىقتىڭ سالامەت .
باغىقىڭ قۇش بولۇپ ئۇچمىغان بىلەن ،
قىلمىدىڭ سۆيگۈگە زىنھار خىيانەت .

تىڭ تۇرۇپ قولۇڭنى ئۇزاتتىڭ تېخى ،
يېشىڭغا قوشۇلغان بىر تامچە دەردكە .
قالسىمۇ ئىلكىڭدە قىرچالغان تەلەي ،
ساتمىدىڭ غۇرۇرنى پۇلغا ، شۆھرەتكە .

قەلبىڭدە كۆكلىگەن دوستلىرىڭ شۇ دەم ،
تويۇڭنىڭ غېمىدە ئۆتەر قايغۇرۇپ .
يېگانە قالساڭمۇ دەيمىز روھىڭغا ،
ئەسسالام ، ئەسسالام ، ئەخمەتجان تۇرۇپ .

نورۇزغا خەت

قوي بېشىڭنى باغرىمغا نورۇز ،
قاقشال تېنىم چىقارسۇن ياپراق .
سەن ئىسمىمنى بىلمىگەن بىلەن ،
مەن ئىشقىڭدا تاشلىدىم قاسراق .

چېچەكلىسۇن گۈلدەك ھۇپپىدە ،
يۈرىكىمدىن ئۇچقان سېغىنىش .
كەتسۇن ھاسا تايانغان پېتى ،
پاك تەنلەرگە يېڭنە سالغان قىش .

غېرىبسىنىپ قالغان باغلارنى
قۇچاقلىسۇن ئوتلۇق نازاكەت .
بۇلاقلارنىڭ شەھلا كۆزىدىن
چاچراپ چىقسۇن يېشىل مۇھەببەت .

كۆزنەكلەردىن چىقىپ غىپپىدە ،
ئۆي-ئۆيلەرنى يوقلىسۇن باھار .
كۆز يېشىنى توختاتسۇن بىرپەس ،
كېچىلەردە بۇقۇلدىغان تار .

سۆيسۇن قېنىپ تاقىر دالىلار ،
ئارغىماقنىڭ تۇياق ئىزىنى .
بەيگىلەرگە سالسۇن ئانىلار ،
نۇزۇگۈمدەك ئۆسكەن قىزىنى .

بىدە تېرىپ كەلگەن بالىلار ،
تويۇڭالسۇن نورۇز ئېشىغا .
پاقلان گۆشى تەگسۇن بىر نۆۋەت ،
تاش چاينىغان دېھقان چىشىغا .

توغراقتا جان بەرگەن يۇرۇڭقاش ،
مۇقامنى ئېيتسۇن ئۆركەشلەپ .
روھىمىزنى يۇيۇپ قوي ئاندىن ،
كۆيسۇن نىزا ، كۆيسۇن گۇرۇلدەپ .

مۇئەللىم بولغان ئۇيغۇر بالىلىرى

(1)

مۇئەللىم بولغان ئۇيغۇر بالىلىرى ،
قۇشلىرىنى يىغىپ چۆرىسىگە ،
قاق سەھەردە ماڭار مەكتەپكە ،
ئۇچار گاھى كېۋەزلىك تامان ،
غوزا قاھ - قاھ ئۇرغان پەسىلدە .

چۆرۈقلاشقان ئوماق قۇشلارنىڭ ،
سىڭەر چېكىم-چېكىم ئىزلىرى
كېۋەزلىكنىڭ زىننىخلىرىغا .
دائىم مۇنبەر ئۈستىدە ئەمەس ،
كۆيەر مۇئەللىم ئېتىزلىقتىمۇ ،
چىلان تۆپراق كۆيگەندەك گويا .

(2)

مۇئەللىم بولغان ئۇيغۇر بالىلىرى ،
قاقشىسىمۇ گاھى تەقدىردىن
كۆنۈپ كېتەر ئاخىر ھەممىگە .
مەن بىلىمەن ، مۇنبەر ، ئېتىزدا ،
قالغان ئىزلار بولۇپ ئۇچۇرما
ئېلىپ كېتەر ئۇلارنى بىر كۈن ،
كۈن بالقىغان نۇرلۇق پەسلگە .

كىرپىكتىكى قار

قونغان بولسا كىرپىكتىگە قار ،
مەن ئېسىڭدىن كەچتىم ئېھتىمال .
قەلبىم تامان پەر قاققاندۇر ھەم ،
تۇمۇچۇققا ئايلانغان خىيال .

شېئىر ئوقۇپ بەرگەندۇ تېخى ،
يانۇاردىكى يالىڭاچ ئورمان .
قۇچاقلىغۇڭ كەلگەندۇ بىردىن ،
كۆرۈنسە ئۇ مەندەك قەدىردان .

ئېچىلغانسەن بولۇپ قار گۈلى ،
ئىچ-ئىچىڭدىن ئۆرلەپ ھاياجان .
ئەمما ، مەنچۇ ياشىماقتىمەن ،
سەن بىلمەيسەن ، شۇنچىلىك سەرسان !

ئادارگۈل

يېگۈزگىنىڭ بولدى ئوت-ئاتەش ،
پۈراقىنىڭ سەۋدا چېچىكى .
دولقۇنۇڭغا مىنگىشىپ ئۇزدۇم ،
يوقكەن بىراق باغرىڭنىڭ چېكى .

قاناپ كەتسە تىلىكىم ئەگەر ،
لەۋلىرىڭدىن تېمىتتىڭ مەلھەم .
يوپۇرمىقىم سارغايسا بىۋاق ،
يامغۇرۇڭمۇ بولدى ئاھ ھەمدەم .

رەڭ ئالسىمۇ سامان چېھرىمدىن ،
لاچىن سوققان توشقان ئەمەسمەن .
مەن ھىجراننى تەرك ئەتكۈچە ،
قۇلىقىمدىن كەتمىسەڭ دەيمەن .

ئۆگىنىپ قوي قانداق ياشاشنى

سىڭىپ كېتەي دېسەڭ چېچەككە ،
يىلتىز تارتاي دېسەڭ يۇرەككە ،
يەم بولۇشتىن قاچساڭ تۇتەككە ،
ئۆگىنىپ قوي قانداق ياشاشنى .

ئۇنتۇپ كەتسە سېنى مۇھەببەت ،
تاشقىنلىسا قەلبىڭدە ھەسرەت ،
ۋىسال پەسلى ئاچمىسا بىر بەت ،
ئۆگىنىپ قوي قانداق ياشاشنى .

ئاقاي دېسەڭ زامانلار ئارا ،
تاشاي دېسەڭ فونتانلار ئارا ،
ياشناي دېسەڭ گۈلخانلار ئارا ،
ئۆگىنىپ قوي قانداق ياشاشنى .

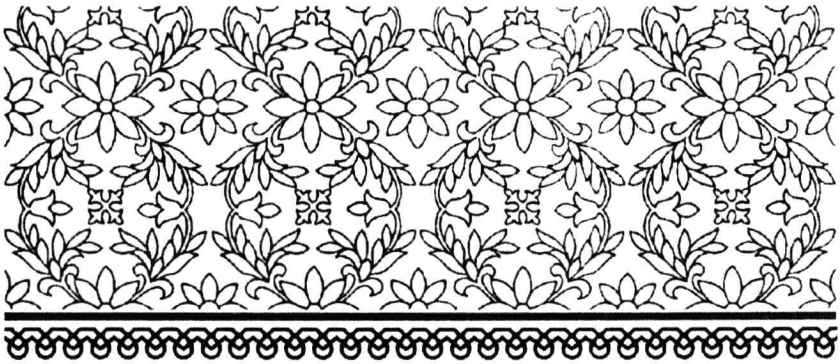
ئەسلە ئەگەر ئۇنتۇيالمىساڭ

تۇتۇپ قالغۇم بولسىمۇ سېنى ،
كەتسەڭ «خەير» دەيمەن تىڭ تۇرۇپ .
بولماس سۆيگۈ مەڭگۈ باراقسان ،
پىچىرلاشسا يۈرەك زورۇقۇپ .

بار ئەيىبىنى تاڭمايمەن ساڭا ،
قارغىمايمەن ئۆزۈمنىمۇ ھەم .
بولسا كۆڭلۈڭ ئەگەر ئاق قەغەز ،
ئۇنۇت ئات يۈز لۈكچەكنى ئەركەم .

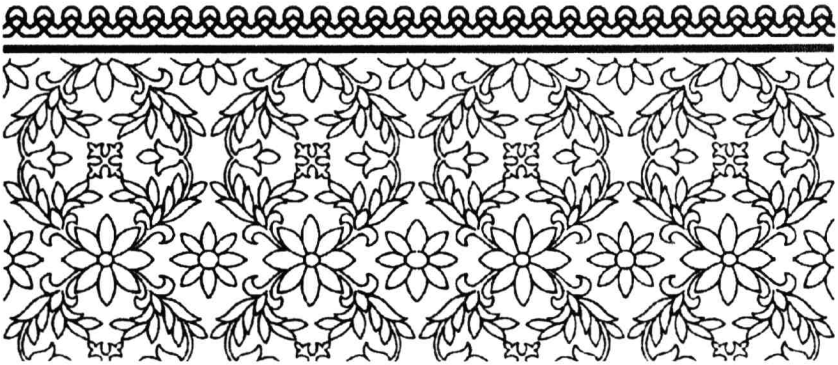
ئۇنتۇپ كېتىش قىيىن شۇ قەدەر ،
ئەسلە ئەگەر ئۇنتۇيالمىساڭ .
كەچمىشلەردە چوغ بار ئېھتىمال ،
شۇ كۈنلەرنى قۇچاقلاپ باقساڭ .

ئەسلىمىمۇ ئازابتەك تاتلىق ،
ئەسلىگۈدەك يېرى بولسىلا .
ئەمما چۆچۈپ ئويغىنىپ كەتسەڭ ،
ئىسمىمنى سەن پىچىرلاپ سالما .

ئەھمەد يۈسۈپ سەردامى

كۆيۈكنامە

ئاينىڭ يېشىل يوپۇرماقلىرى

كۆكلىگەندە ۋاقىت دەرىخى ،
ئېتەكلىرىڭ گۈلگە لىق تولدى .
تۈندەك قارا چېچىڭدا دىلبەر ،
سۈنىڭ يۈمران قوللىرى قالدى .

يىرتىپ قات-قات كىيىملىرىنى ،
ئۇيقۇسىنى ئۇخلىماقتا تام .
دېرىزەڭنى چېقىپ كىرمىدىم ،
گۈلدەك قىزىل قانىدى ناخشام .

ئاينىڭ يېشىل يوپۇرماقلىرى ،
كۆز يېشىمدا ئاقىدۇ لەيلەپ .
مەن قولۇڭنى تۈتقۇچە دىلبەر ،
سەن هاياتنى ماڭدىڭ يېتىلەپ .

شۇڭ قەدىر ئۆتۈلدى بۇ دەم ،
چوغلانغىنى كىمنىڭ سايىسى .
ئېھ ، كۆزۈڭدەك سۈزۈك سەھەردە ،
پورەكلەيدۇ جاننىڭ نالىسى !

باهار كەپتۇ ، تۇيدۇڭمۇ دىلبەر

چاچلىرىڭنى قىرىق تال ئۆرۈپ ،
سەن ئېسىمگە يېيىلغان سەھەر .
قۇش يۇرىكى يېشىل يوپۇرماق ،
باهار كەپتۇ ، تۇيدۇڭمۇ دىلبەر ؟ !

قۇياش كۆيگەن شۇرمەللەردە چوغ
ۋە باغرىمدەك هوردالغان تۇپراق .
باهار..... ! دېدىم ، ئېچىلالمىدىم ،
سەنسىز جاندا تىك تۇردى پېچاق .

يالغۇزلۇقنىڭ سۇنۇق شېخىدا ،
شامالدەك بولدۇم يالىڭاچ .
چېچەكلىسەڭ ئۆلۈپ كېتىمەن ،
ئىشىك ئەمەس ، نەق باغرىڭنى ئاچ..... !

باهار كەپتۇ ، تۇيدۇڭمۇ دىلبەر ،
تۇيۇپ تۇرۇپ كۈلدۇڭمۇ دىلبەر..... ؟ !

بۇ كېچە هاياتنى ياشاپ تۈگەتتىم

بارى شۇ بىر پارچە ئېتىزغۇ تۈرمۇش ،
كەتمەننىڭ سېپىدە چېچەكلەيدۇ جان .
ئۆزۈمنى ئۇنتۇشقا هەققىم بارمىدى ؟ !
بۇغدايدەك سارغىيىپ پىشماقتا هىجران .

خىيالدەك بولۇق هەم كۆڭۈلدەك سۈنۈق ،
ئىچىمدە ياتىدۇ چەكسىز قاقاسلىق .
ئوت كەتكەن دەريادا سۈنىڭ يارىسى ،
يىقىلغان دەرەخنىڭ قەدىردىن ئىللىق .

بۇ كېچە هاياتنى ياشاپ تۈگەتتىم ،
لېۋىمدە كۆيۈكنىڭ يارىسى قالدى .
هەم سۈندى قاراسلاپ تىل دەرەخلىرىم ،
نەمدەلگەن كۆزۈمنىڭ قارىسى قالدى .

ئىشكىمدىن توزۇغان قەدەملىرىگە ،
يېشىمدەك تارامىلاپ چۈشىدۇ يامغۇر .
مېهرىگە زار بولغان ئالىقىنىم گويا ،
پورەكلەپ ئېچىلغان بىر پارچە چوغدۇر .

يازدىكى سېغىنىش

يازدەك يۈمشاق خىياللىرىمنى ،
يار تېنىگدە ئاپتاپقا سالدىم .
قەدىمىگنىڭ بالاغىتىدىن ،
بىر پىيالە مېھرىمنى ئالدىم .

ئېچىپ قويدۇم ئىشىكىمنى قىيا ،
دېرىزەمگە گۈللەرنى تىزدىم .
تۈيغۇمنىڭ ئاق تېمىغا جېنىم ،
بۇلدۇقلىغان كۈلكەڭنى سىزدىم .

كەلمىدىڭ ھېچ ، نە سەۋەب بارىكىن ؟
غەم تېغىگدىن ئوتقا سىيرىلدىم .
ئېرىنىگدا ئاقماس بولدى سۇ ،
نەچچە ئۆلۈپ ، نەچچە تىرىلدىم !

كۆنۈش

رېئاللىق پېچاقتەك تۇرار سانجىلىپ ،
چېچىكىدەك قاراڭغۇ خىياللىرىمدا .
يامغان كۆڭۈلدە ئۈنلەيدۇ دەمدەر ،
قۇرۇغان دەريالغا كۆزلىرىم گۇۋاھ .

سۈكۈنات شېخىدا يالىلدايدۇ چوغ ،
بەرمىدىم بىر تامچە يېشىمنى تاشقا .
بىقۇۋۇل تېنىمنى يىرتىپ تاشلىدىم ،
سايىدىكى تاشلارنىڭ چاڭقىشى باشقا .

توغراقنىڭ يېشىنى ساناپ چارچىغان ،
تاشلاندۇق ئەڭ كونا قەلئەدۇر باغرىم .
ياردار كۈنلەرگە پاسىباندۇر ھەي ،
مېھرىڭگە قانمىغان بۇ كۆڭۈل جېنىم .

قىسقاندا قىسمەتنىڭ قىسمىقى قىرىق ،
چېچىڭغا ئېسىلىپ ، لېۋىڭدە ئۆلدۈم .
پورەكلەپ ئېچىلدى يۈرەك ياراسى ،
ئەي دىلبەر ، شۇندىمۇ ھەممىگە كۆندۈم !

بالاغا قالدىم

هاياجان نازغىغان جاننىڭ شولىسى ،
قاراڭغۇ كۆزۈڭدىن تۇرار تۆكۈلۈپ .
سەن مەندىن ئالىسەن ئەشەددىي قىساس ،
چېچىڭدا مىڭ ئەرنى ئېسىپ ئۆلتۈرۈپ .

تېنىڭنىڭ ئەۋجىدە دۇتارنىڭ ئاھى ،
مەن مەشرەپ چۆلىدە ساپايى چالدىم .
قان تامغان خەنجىرىڭ بىسىدىن چۈشسەم ،
لېۋىڭدە بىر تال خال..... بالاغا قالدىم !

نە قىلاي چوغدانغا ئايلانسا كۆڭۈل ؟ !
هاياتنى باغاشلاپ سۆيدۈم سېنى دەپ .
هىجرانىڭ تەڭلەكلىك بېشىمغا يارەب..... !
كۈل-قوقاس ئىچىدىن چىقسام ئۆمىلەپ .

مەن سېنىڭ يېنىڭدىن ئۆتۈپ بولغۇچە

سۆيگۈ ئۇ لاۋۇلداپ ئۆچمەيدىغان ئوت ،
كۈل بولۇپ توزۇدى ئاخىرقى كېچە .
دۇنيانىڭ تىنىقى توختايدۇ بىرپەس ،
مەن سېنىڭ يېنىڭدىن ئۆتۈپ بولغۇچە .

ۋاقتىنىڭ تىلىدا سايرار تەبەسسۇم ،
ئېسىمنى ئۆلتۈرەر قىرىق تال چېچىڭ .
كىرپىكىڭ سانجىلغان باغرىم قان-يارا ،
مېھرىمگە تەڭلەكلىك قىلمىچىڭ قېشىڭ !

ئىككىمىز ئارىسى شۇ قەدەر يېقىن ،
چاراسلاپ يانىدۇ گۈزەل هاياجان .
هېسلارنىڭ ئەۋجىگە قولۇمنى سوزدۇم ،
قۇشقاچنىڭ كۆزىدە قارايدى ئاسمان .

بىر غېرىب ناخشىدەك بىلىندى هايات ،
كۆڭۈلنىڭ شېخىغا قوندى ئاپپاق قار .
تۈيغۇمنىڭ چېقىلغان دېرىزىسىدە ،
ئالتۇن رەڭ چېچىنى تارايدۇ نىگار !

دىلبەرنىڭ چېچى

چوغلانغان يۈرەكنى سەگىتىپ بىرپەس ،
ئەجەمنىڭ ئەۋجىدە تىترەيدۇ زىل تار .
چېچىڭدىن ئۆرگۈلەي ، چېچىڭدا دىلبەر —
مەن تېخى ماڭمىغان ئۇزۇن بىر يول بار .

جىگدىلەر ساپسېرىق تۇرار پېچىرلاپ ،
ئەي دىلبەر ، تىنىقىڭ ئوت بولدى چوقۇم .
قىرىق تال ئۆرۈلگەن چېچىڭنى سىلاپ ،
شوخ شامال توساتتىن يىغلايدۇ يۇم-يۇم .

چېچىڭنىڭ قارىسى كۆيۈك بايۇۋان ،
مەن ئاڭا باغرىنى ياققان سەمەندەر .
يۈرەككە سانجىلدى خەنجەرنىڭ ئۇچى ،
تەن-تەنگە سۈركىلىپ ئۆتكەندە دىلبەر .

سۆيگۈنىڭ قۇدرىتى چەكسىز شۇ قەدەر ،
ئېھ دىلبەر ، مەن غېرىب ، سەن بولغىن سەنەم ،
باھارنىڭ شېخىدا كۈلمەمدۇ چېچەك ،
چېچىڭنىڭ دارىغا ئېسىلىپ ئۆلسەم..... !

دىلبەرنىڭ كۆزى

كۆڭۈلنىڭ ئالتۇن رەڭ جىيەكلىرىنى ،
قىپقىزىل قان قىلىپ ئۆتتى بىر قەرنە .
يوپۇرماق ئۈچۈشنى بىلمەيتتى ، ئاخىر —
دەرەخنىڭ ھەسرىتى كۆكلىدى يەنە .

ئېتىمنى يېتىلەپ كېچىدىن چىقتىم ،
ياردار كېيىكتەك كۆيمەكتە سەھەر .
دىلبەرنىڭ كۆزىدە بىر تامچە كۈلكە ،
جاراڭلاپ تۇرىدۇ جېنىمغا قەدەر .

باھاردەك ياپيېشىل ئىدى رىۋايەت ،
شۇ قەدەر چىرايلىق چېچەكلەر ئۆلۈم .
دېڭىزدەك چوڭقۇر ۋە تۇندەك قاراڭغۇ ،
دىلبەرنىڭ كۆزىگە ئۆزۈمنى كۆمدۈم .

رېئاللىق گاھىدا شۇنداق رەھىمسىز ،
ئاشىقنىڭ يېشىدا يۇيۇنار ئۆزى .
قېنىمدەك قىزارغان يۈرەكنى بۇ دەم ،
قاق قىلىپ قۇرۇتتى دىلبەرنىڭ كۆزى !

تەلپۈنۈش

خىيالدەك توزۇغان قۇشنىڭ پېيىدە ،
تەبىرسىز چۈشىنى يەلپۈيدۇ توغراق .
ئېھ ، كۆيۈك تەبەسسۇم سۇنغاندا چۈل-چۈل ،
چوغسىراپ ھاياجان چاقنايدۇ قۇرغاق .

ھېسلارنى تىترەتكەن گۈزەل تەلپۈنۈش ،
كېچىنىڭ لېۋىدە قانايدۇ جىمجىت .
جاراھەت كۆزىدىن تەپچىرەيدۇ قان ،
سائەتنىڭ تىلىدا ئۇنتۇلغان چېكىت .

سوۋۇغان ئاي نۇرى كۆيمەكتە سۈزۈك ،
كۈل بولدى بىر تال گۈل سوئال رەڭگىدە .
نەقەدەر يېقىملىق يارنىڭ تۇنۇشى ،
يىلانەك چىرمىشىپ تۇرغان ئىشىككە .

كۈتۈشنىڭ چۆلىدە سۈندۈم قاراسلاپ ،
يۈرەككە تاش ئاتقان سەنمىدىڭ ، ئۇ كىم ؟ !
مەي بولغان سەزگۈمدە مەيۈس تېڭىرقاش ،
سەن بولغىن ! باغرىمنى ياراي دىلبىرىم.....

قايتىش ناخشىسى

رىيازەت چۆلىمۇ گۈزەل بەزىدە ،
ئازابنىڭ ئوتىدا كۆيۈپ ئۆلدى كىم ؟ !
سۆزلەيدۇ سۆيگۈنىڭ رىسالىسىنى ،
كۆز بىلەن كۆڭۈلنىڭ ئارىسى جېنىم .

كۆرۈشكە نە ھاجەت بىر ئېرىق سۇدىن ،
ۋاقىت دەرىخىنىڭ قۇرۇشلىرىنى .
ھاياتنىڭ تەمىنى سېزىسەن بەلكىم ،
تەڭشىسەڭ كۈلكىنىڭ خۇرۇجلىرىنى .

كۆزۈڭنىڭ قاراڭغۇ بوستانلىقىدىن ،
سۆيۈلۈش ئىستىكى تاشار بۇلدۇقلاپ .
سەن كىرگەن يوللاردا ئۇنگەندە تىكەن ،
سۆيىسەن ئۆزۈڭنى يېنىش-يېنىشلاپ .

قەھرىڭنى بىر لەھزە ئۆتەر تىترىتىپ ،
تۇرمۇشنىڭ چىرايلىق يېتىرقاشلىرى .
قەلبىڭنى گاھىدا سالار لەرزىگە ،
شامالنىڭ دەرۋازىكە پىچىرلاشلىرى .

بۇ ھايات ئەتىرگۈل بەرگىگە قونغان
بىر تامچە قەتىرىدۇر ، تۇرار لىغىرلاپ .
تاغلاردەك ئېگىزلەپ كېرىلسەڭ گاھى ،
گاھىدا باغلاردىن چىقىسەن يىغلاپ .

سەن ۋە مەن يىغلاشنى ئۆگەنمەي تۇرۇپ ،
ئۆمۈرنىڭ بېغىدا پورەكلەيدۇ قىش .
بۇ ھايات ئاشۇنداق بىلسەڭ ئەسلىدە ،
كۈلكىنى ھاپاشلاپ ئۆلۈمگە قايتىش !

ئۇزىتىش

ئېھ ، ئۆزۈمدەك مۇزلىغان شەھەر ،
چايقىلىدۇ بېكەت كۆزىدە .
بېلەتچى قىز بەكلا ئالدىراش ،
بەلكىم مەن يوق ئۇنىڭ قەلبىدە .

ئامالسىزمەن گۈلۈم ، بېكەتتىڭ
مېھمىنىغا كەتتىڭ ئايلىنىپ .
خىرىس قىلار ئەنە ئاپتوبۇس ،
يۈرىكىمنى كەتمەككە ئېلىپ .

يېيىلماقتا ئارىغا سۈكۈت ،
تېپىرلايدۇ گۈلگۈن ئەقىدە .
گۈركىرىگەندە توساتتىن موتور ،
يىقىلىپ چۈشسەم كۈتۈش ئۆيىدە ،
كېتىۋەرگىن ، كەتكىن جىممىدە.....

سېنتەبىردە يالغۇز قېلىش

سۈكۈت ئىچرە چىڭدىلىمەن تۆت تامغا چەكسىز ،
چۈشلىرىمنى يەلپۈپ ئۆتەر مۇڭلانغان سەلكىن .
ئەي ، شېخسىدىن ئۈزۈلگەندە بەڭباش يوپۇرماق ،
قونۇڭاپتۇ دېرىزەمگە يۈلتۈزۇم غەمكىن .

بۈگۈن تويۇڭ — سېنتەبىرنىڭ ئونىنچى كۈنى ،
يوق قولۇمدا ساڭا ئاتاپ تىزغان ئەتىرگۈل .
قاقلانغاندا چوغلىرىڭغا كەتتىم پاراسلاپ ،
توزۇماقتا كۆيۈپ تۈگەل يۈرىكىمدىن كۈل .

سېنتەبىردە سەن كوچامدىن ئۆتتۈڭ خىرامان ،
سىڭمەكتىدۇر ئاينىڭ سۈنۈق نۇرى كۆزۈمگە .
چىلاپ قويۇپ مېھنىتىمگە يالغۇزلۇقۇمنى ،
«قۇتلۇق بولسۇن بايرىمىڭغا !» دېدىم ئۆزۈمگە.....

كۆيۈكنامه

غېرىبلىقنىڭ غەملىرىگە سۈركىلىپ جىمجىت ،
تەۋرىنىدۇ ئاي نۇرىدا يالغۇز ئورۇندۇق .
چۈشىگەندە ئەڭ ئاخىرقى چۈشىنى كەچ كۆز ،
قان ئەكسىدە چاقنار غۇۋا سۈزۈلگەن ئۈپۈق .

چايقىلىدۇ قارىچۇقلاردا مىسكىن چىغىر يول ،
يالتىرايدۇ سىم-سىم يامغۇر قۇشنىڭ كۆزىدە .
تىلەكلەردەك سارغايغان ئۇ سەرسان يوپۇرماق ،
چىلاشماقتا بوزلاۋاتقان ئاشىق كۆيىگە .

خىياللارنىڭ گىرۋىكىدە سۆسۈن رەڭ تۈمان ،
توزۇماقتا كىرپىكلەردىن چوغلانغان كۆتۈش .
ئۈششۈك تەگكەن ئەتىرگۈلدەك پورەكلەپ ھىجران ،
بىخ سۈرىدۇ غەش كۆڭۈلدە يەنە شۇ ئۆكسۈش .

ۋەزنى ئېغىر قەدەملەردە كۆيۈك پۈرىقى ،
غازاڭلاردەك يانجىلىدۇ مەيۈس پىچىرلاش .
لىغىرلايدۇ ياش ئورنىغا نىگاھلاردا ئوت ،
يىقىلغاندا تاڭ لېۋىگە گىرىمسەن چاقناش .

قىرىق ئۆرۈم ئۈزۈن چاچتا باغلانغان تۈتقۇن ،
مىڭبىر ئۆلۈپ ، مىڭ تىرىلىپ تىكلەر جانغا تۇغ .
پۈراپ تۇرغان غەملىرىدە يوقسۇل يۈرەكنىڭ ،
سۈمۈرىدۇ يەنە بۇ كەچ بىر پىيالە چوغ..... !

ئايرىلىش

نىگاھىمدا چايقىلىدۇ گىرىمسەن كەچمىش ،
كۆلگەن ھىلال دىل كۆكۈمدىن كۆچتى جىممىدە .
ئايرىلىشنىڭ تاشتىن قاتتىق غەملىرى ئارا ،
شور تۇپراقتەك تۇز قاينايدۇ جاراھىتىمدە .

رېئاللىقنىڭ تاملىرىغا قېقىلدىم مىختەك ،
گۈل پۇرىغان ھىجران لەۋدە تۇرار پورەكلەپ .
قۇلۇپ سالغان ئىشىكىڭدىن ئۆتتۈم نەچچە رەت ،
ئېھ ، مېھرىڭگە كۆنۈپ قالغان يۈرەكنى بەزلەپ .

سەنسىز مېڭىپ باقتىم تونۇش چىغىر يول بىلەن ،
قىرلاردىكى كوكاتلارنىڭ مەڭزى ئەنە نەم .
بىر سېنى دەپ زەھەرنىمۇ يۇتسام ئوچۇملاپ ،
زەھەر نېمە ؟ كىرىپ قاپتۇ ئۇنىڭغىمۇ تەم .

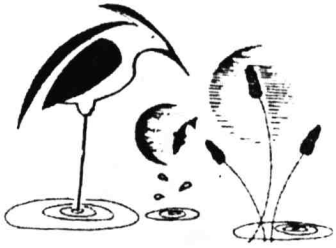
خەير قىزچاق ، سەن سۆيمىسەڭ مەن ھەم ئامالسىز ،
جان چىقمىسا ، ھەرنە دەردكە چىدارکەن يۈرەك .
يەنە نېمە دېيەلەيتتىم ، كەتسەڭمۇ كەتكىن !
يىغلاپ سۆيۈپ ، كۇلۇپ تاشلاپ كەتمەك نە كېرەك ؟ !

جهنمدا بۇقۇلداپ سايرايدۇ بىر قۇش

جىمجىتلىق كۆزۈمده قاتقان كۆيۈك تاش ،
ۋاقىتنىڭ شېخىدا قۇرۇغان تاقەت .
پىچاقنىڭ بىسىدەك خىياللىرىڭدا ،
چېچىڭدەك قاراڭغۇ ئەمەد دېگەن خەت .

مەھەللەڭ ئىتلىرى قاۋىماس بولدى ،
تېمىڭدا مەن چېكەر دېرىزەڭگۇ يوق .
مېھرىمده ئۈيقۇغا كەتكەن چىغىر يول ،
تۇنۇشلۇق يۇرەككە ئېتىلمىغان ئوق .

ھىجراننىڭ دەملىرى قان بولغان سەھەر ،
جهنمدا بۇقۇلداپ سايرايدۇ بىر قۇش .
ئۆلمەكتە ئەتىرگۈل بەرگىده ھىلال ،
كۆكلەيدۇ بەرق ئۇرۇپ يەنە بۇ تۇرمۇش .

قۇمغا كىرىش

سۈدەك سۈزۈك خىياللىرىمنى ،
پىيالىگە لىققىدە قۇيۇپ ؛
ياز كېچىسى يارنى ئەسلىدىم ،
يۈرىكىمنى يەلپۈپ ئولتۇرۇپ .

قىزدەك تولغان ئايغا قارىدىم ،
يۈلتۈزدەكلا يورۇپ كەتتى دىل .
ياز تېنىدە كۆيەر چاراسلاپ ،
بىر تال بۇغداي قاندەك قىپقىزىل .

قىيام بولدى يازنىڭ يۈرىكى ،
بۇگۈن يارەك چېچەكلەيدۇ قۇم .
قۇم ئىچىدە چوغدەك يېلىنجاپ ،
يار ئىككىمىز كۈلىمىز چوقۇم .

يۇرەك ئاغرىقى

ئىچىمدىن - ئىچىمگە چىڭدالدى سۇكۇت ،
قولۇمدا تويۇڭنىڭ چوغدەك باغىقى .
ئىسمىڭنى قىپقىزىل قاندىن ئوقۇدۇم ،
ئۇشتۇمتۇت قوزغالدى يۇرەك ئاغرىقى .

دەريا ! قىسمەتكە چىدىيالمىدىم ،
قەھرىمگە يىقىلدى تاغلار بۇقۇلداپ .
تېنىمنىڭ گۆشىنى پارچىلاپ ئاخىر ،
پىشۇردۇڭ ھىجراننىڭ دەشتىگە قاقلاپ .

گۈل ئىدىڭ بېغىمدا دىلنى لال قىلغان ،
ئۇزىغان قاراڭدا كۆزلىرىم تالدى .
ئاھىمدىن بۇلدۇقلاپ تاشتى پىيالە ،
لېۋىمدە كۆيۈكنىڭ يارىسى قالدى .

تاملارنىڭ كۆكسىگە پاتتى يالغۇزلۇق ،
پاتقاندەك خەنجىرنىڭ كۆكسۈمگە دىلبەر .
يۇرەكنىڭ ئاغرىقى ساقايماس بەلكىم ،
ئەلەمدە قان يۇتۇپ ئۆلگەنگە قەدەر.....

ئۇجمە ياپرىقى

جېنىڭدا جان تاپقان ئىدىغۇ جېنىم ،
دەرىخا ! جېنىمدىن جېنىڭنى ئالدىڭ .
سەن ئۇچۇن ياشاشنىڭ غېمى ئەڭ شېرىن ،
ھاياتنىڭ مېھرىنى دىلىمغا سالدىڭ .

قەبرەڭنىڭ ئالدىغا كەلدىم ئۆمىلەپ ،
تۇرمۇشنىڭ چۇڭۇلغان چېچىدىن سۆرەپ .
قان بولغان ھىجرانغا باغرىمنى ئاچتىم ،
ھەم خىيال قىلمىدىم يىغلاشنى ھۆكۈرەپ .

بارمىقىم تىترەيدۇ قەبرە بېشىڭدا ،
يۈرىكىم ھىدىڭنى پۇرىدى بەلكىم .
چېچىڭنى سىلىدىم ، يۈمدۇم كۆزۈمنى ،
يۇلتۇزلار يامغۇردەك تۆكۈلدى سىم-سىم .

قەدەملەر شۇ قەدەر ئېغىر ۋە ئېغىر ،
ئارقامغا قارىدىم يېنىش-يېنىشلاپ .
بىر تامچە كۆز ياشتەك تۇرغان ھوردىلىپ ،
ئېھ ، ئۇجمە ياپرىقى كۆيگەن چاراسلاپ..... !

ئۇيغۇرىيەنىڭ كۆزى

(قىزىم ئۇيغۇرىيەنىڭ تۇغۇلغان كۈن خاتىرىسىگە)

ئۇيغۇرىيە
بىر تۇپ چوغ گۈلى ،
مېنى باشلاپ كىرگەن چوغدەك سەھەرگە .

ئۇيغۇرىيە
تىل دەرىخىمنى باراقسان قىلغان ،
سۆڭىكىمدە چېچەكلىگەن بىر تال خەت ئىدى .
دېڭىزدەك چوڭقۇر ۋە قۇندۇزدەك قارا ،
ئەينەكتەك سۈزۈك ۋە ئاپتاپتەك يۇمشاق
ئاھۇ كۆزىدە
ئىچىمدىكى چەكسىز باياۋانغا ئېقىۋاتقان سۈنىڭ ئۆركىشى .
ئۇ
سۈدىن چىقىپ ، ئونقا ماڭغاندا
نۇر دەرەخلىرى كۆزلىرىدىن ئۇنۇپ چىقتى ،
ئالىقىنىمدا سۈزۈلدى ئاسمان !

ئۇيغۇرىيەنىڭ كۆزى
تاشتىن قاراڭغۇ ؛
ئېسىمگە قاقلانغان جىمجىت سەلتەنەت !
يۇرىكىمدەك.....
ئۇنىڭ كۆزىدىكى قارىنىڭ چەكسىزلىكى
چوڭقۇرلۇقۇمدۇر ،
ئۇنىڭغا سۇنغىنىم ئىسىق قولۇمدۇر .

قەلەندەر

بوزلايمەن مەشرەپنىڭ ئاۋازى بىلەن ،
يۈرەكنى داپ قىلىپ پەرۋازى بىلەن .
قەلەندەر چۆلىدىن چىقتىم يېگانە ،
نە يېگانە ، قېنىمدا مىڭ غازى بىلەن .

ئىشىكىڭ ئالدىغا كەلدىم نان تىلەپ ،
نان نېمە ؟ ! نان بىرلە كەلدىم جان تىلەپ .
دۈئاغا قولۇمنى كۆتۈرەلمىدىم ،
ۋاقىتتىن لېۋىمدە بەردىم قان تىلەپ .

بوسۇغاڭ دار ئىرۇر ، جېنىم زار ئىرۇر ،
نە ئۈچۈن قۇلۇڭغا ئازابىڭ كېلۇر ؟ !
ئىچىمدىن-ئىچىمگە بولدۇم يالىڭاچ ،
مەشۇقۇم غۇنچىسى قاچان ئېچىلۇر ؟

بىر قىزغا تېز سىزما

خۇش چېھرىڭ گۈللەرنىڭ ھاياجىنىدا ،
قىپقىزىل يۈرەكتەك چاقنايدۇ يال-يال .
بارمىقىڭ ئويناسۇن ئون بەش يېشىمدا ،
دۇتارىمەن ، قولۇڭغا ئالغىن ، مېنى چال !

يىلاندەك تولغىنىپ ياتقان چاچلىرىڭ ،
قاراڭغۇ كېچەمدە يەلپۈنەر تال-تال .
باغرىمىنىڭ دەز كەتكەن ئەينەكلىرىدە ،
قاشلىرىڭ تۇن ئىچرە يۇيۇنغان ھىلال .

يۈرەككە «پىژژىدە» ئوت ياقار يەنە ،
ئالمىدەك رەڭ ئۇرغان مەڭزىڭدىكى خال .
يوشۇرۇپ ئال مېنى زىنىخلىرىڭغا ،
لېۋىڭدىن سۇ ئىچەي ، مېھرىڭدىن زىلال .

كۆزۈڭدە جان بېرەر بولدۇم ئاخىرى ،
خەنجەرنى مېھىرلىك ئالمىنىڭغا ئال .
تىترىگەن قەھرىڭگە قەھرىمنى بېرەي ،
مەن رازى ، «گاچچىدە» يۈرەككىلا سال !

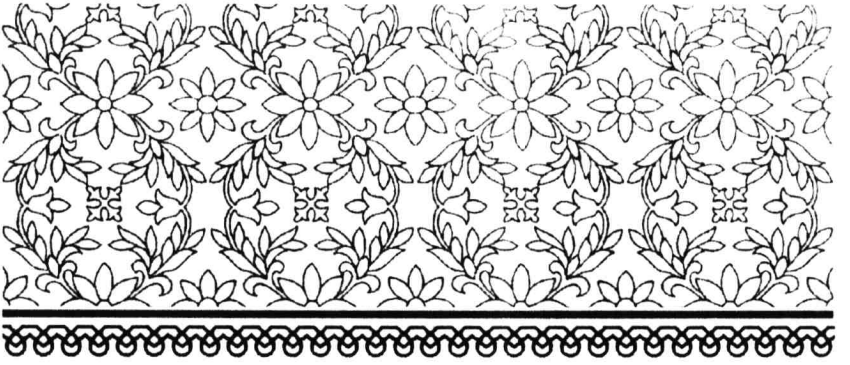
چۈشۈمگە كىر ، چىقىپ كەتمىگىن

تاملارنىڭ ئازابى نېمىكىن ، نېمە ،
سېھرىڭنى سۆزلەشكە كۆيىدۇ تىلىم .
كېچىنىڭ ئەۋرىشىم بارمىقى بىلەن ،
مېھرىمنى سىلىغان سەنمىدىڭ جېنىم ؟ !

كۆزۈڭنىڭ قاراڭغۇ جاڭگاللىقىدا ،
شۇ قەدەر چىرايلىق ئازىمەن تىمتاس .
ئۇشتۇمتۇت توزۇغان نەرگىسگۈلىدەك ،
لېۋىڭنىڭ رەڭگىنى قىلالماي قىياس .

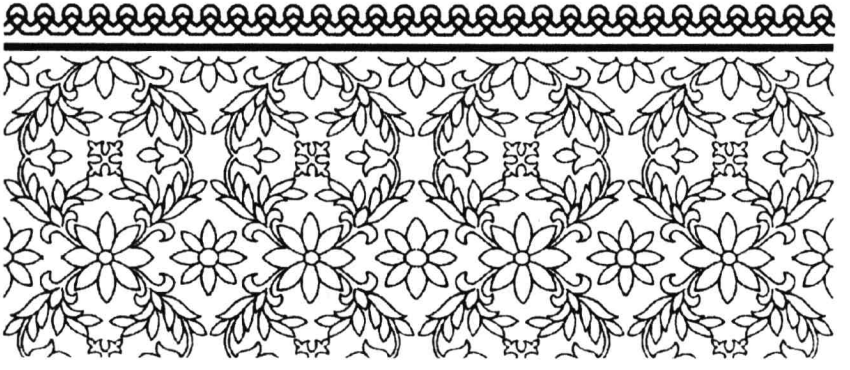
ئاسمانىنىڭ ئاخىرى چەكسىزدۇر ، چەكسىز ،
كۆز كۆزنى ئەسەبىي يېمەكتە چوقۇپ .
بىر يۈلتۇز «ۋاللىدە» يورۇدى ، ئۆچتى ،
مەن ساڭا قەلبىمنى بەرمەستە ئوقۇپ .

كۆڭۈلنىڭ شېخىدا جاننى سايرىتىپ ،
جېنىمنى جېنىڭغا زار-زار ئەتمىگىن .
جاراڭلاپ تۇرىدۇ يۈرەكنىڭ تارى ،
چۈشۈمگە كىر ، ئەمما چىقىپ كەتمىگىن !

راخمانجان ئاۋۇت ئۆزھال

مەن تۇرغان ئۆي

تاشلاندۇق رويال

تۇرۇپتۇ يامغۇردا مەيۈس بىر قىزدەك ،
تىللىرى بۇزۇلغان تاشلاندۇق رويال .
دەپسەندە قىلىنغان قىزنىڭ كۆڭلىدەك ،
باغرى تاش دەستىدىن سۇندى ئېھتىمال .

كىم ئۇنى ياسىغان بولغىيتتى نەدە ،
كىم تۇنجى چالغاندۇ قايسى نەغمىگە ؟ !
قايسىبىر خېنىلىك نازۇك بارماقتا ،
جان بەرگەن بولغىيتتى قايسى نەزمگە ؟

تۇرار ئۇ قەدىمىي قەبرىدەك مەغرۇر ،
ھەر تامچە مىڭ پارە بولار تارىدا .
سىلكىنسە يامغۇردا يۇيۇنغان ياپراق ،
يوقىلىش رويالغا جىمجىت مۇزىكا .

قايسىبىر سەنئەتكار قەدىرلەپ ئۇنى ،
ۋە كىملەر مۇڭدىن قىلغاندۇ جۇدا .
بارچىنى رويالدەك يوقىتار ئاخىر ،
ئادەملەر ھەم يەنە يېگانە دۇنيا .

تۇرۇپتۇ يامغۇردا مەيۈس بىر قىزدەك ،
تىللىرى كېسىلگەن تاشلاندۇق رويال .
مەۋجۇتلۇق كۆيىنىڭ ئاخىرى چىقماس ،
ھاياتلىق رويالدەك مۇڭلۇق ئېھتىمال .

باهار بولۇپ ياشايمەن

مەن تۇتقان قولۇڭنىڭ خەۋىدارى كىم ،
شۇ نازۇك لەۋڭنىڭ ئىنتىزارى كىم ؟
ئارمانلىق بويۇڭنىڭ تىلتۇمارى كىم ؟
ئازابتىن مەھەر تىلەپ قىينىلار جەنىم .

كىم كۆكسۈڭگە باش قويۇپ دەردىنى سۆزلەر ،
كىملەر سېنى گۈل بىلىپ باغىدىن ئىزدەر ؟
يەنە كىملەر ئۆلگۈچە ئىشقىڭدا كۆيەر ؟
مەندىن باشقا يەنە كىملەر چۈشىدە كۆرەر .

ھەر باهار چېچەكلىدىن ھىدىڭنى پۇراپ ،
سەن ماڭغان يوللاردىن ئىزىڭنى سوراپ ؛
سەن ئۈچۈن يارالغان كېرەكسىز جەنىم ،
پايانسىز بوشلۇقتا تۇگەيدۇ خوراپ .

ياشايمەن سەن ئۈچۈن نەۋباهار بولۇپ ،
ئۈزۈلگەن ئۈمىدتىن - ئۈمىدكە تولۇپ .
ياشايمەن بۇلبۇلسىز بېغىڭدا تەنها ،
قالسا گەر چېھرىڭدە نەۋباهار ئۆلۈپ .

مۇھەببەت

ئەلەملىك يۈرەكتىن چىققان ياشمۇسەن ؟
كۆكسۈمگە قادالغان تىغمۇ ، تاشمۇسەن ؟
ۋەسلىنى كۆرسەتمەس قارا قاشمۇسەن ؟
پىچاقسىز باغرىمنى تىلدىك مۇھەببەت .

يوقسۇلنىڭ كەپسىدە يانغان چوغمۇسەن ؟
كۆز كۆرۈپ ، قول يەتمەس ئاي-يۇلتۇزمۇسەن ؟
يا گۈلى ئېچىلماس نەۋباھارمۇسەن ؟
ئەلەمگە ئىختىيار قىلدىڭ مۇھەببەت .

مەڭگۈگە ئېيتىلماس شېئىرىن سۆزمۇسەن ؟
سۆيگۈنى چۈشەنمەس بىغەم قىزمۇسەن ؟
سەندەلدىن چاچرىغان نۇر-ئۇچقۇنمۇسەن ؟
ھەسرەتكە بەخشەندە قىلدىڭ مۇھەببەت .

تەشنا قىلدىڭ بىر ئوتلام زەھەرگە مېنى ،
ئەگەشسەم باشلىدىڭ خەتەرگە مېنى ،
ئۇندىدىڭ ھەر زامان سەۋرگە مېنى ،
مۇھەببەت ۋەتەن ئەيلىدىڭ كۆز ياشلىرىمنى .

بەختتىنمۇ ئارمان مۇقەددەس

ئېرىشمەكنى ئويلايدۇ ئىنسان ،
خىيال قىلغان بارچە نەرسىگە .
تاپارمىدى كۆڭلى قانائەت ،
يەتسە مەجنۇن لەيلى ۋەسلىگە ؟

ئېرىشىشتىن تۇغۇلار ئارمان ،
ئىنتىلىشمۇ بەختلىك جەريان .
يەتسە ئىنسان كۆتكەن نەرسىگە ،
مەنىسىز بوپ تۇيۇلار جاھان .

مەنىسىزدۇر يېتىش ھەممىگە ،
بەختتىنمۇ ئارمان مۇقەددەس .
تىرىك تۇرۇپ ئۆلىدۇ ئىنسان ،
يوقالغاندا روھىدىن ھەۋەس .

غايىلەرنىڭ چوڭقۇر تەكتىگە ،
يوشۇرۇنغان شېرىن تىلەكلەر .
قۇچاقلايدۇ ئىنسانىنى ئارمان ،
قالسىمۇ گەر كۆچتىن بىلەكلەر .

دۇتار

دىلىمدا ئوتلۇق تىلەكلىرىم بار ،
دەردىمنى ئىچىمگە يۇتقىنىم بىكار ،
ھېچكىمگە ئېيتالماس ھەسرەتلىرىمنى ،
كۆيۈڭدە جاھانغا ئاڭلاتقىن دۇتار .

كۆڭلۈم قارارىنى چىرمىدى پىغان ،
مەيۈسلۇكۈمگە سىرداشتۇر جاھان .
يارىمدۇر مېنىڭ مەڭگۈلۈك ھىجران ،
دەردىمنى نىگارغا يەتكۈزگىن دۇتار .

كۆيلىگىن ئاشىق دىل چەككەن جاپانى ،
قەدىرلە ئەبەدىي مېھىر-ۋاپانى .
قۇتقۇزغىن مېنىڭدەك كۆڭلى خاپانى ،
ئاۋازىڭ دىلىمغا تەسەللى دۇتار .

غېرىبلىق كۈيى

قەلبىمدە نۇرلانسا ئۈمىد يالتىراپ ،
ئاجىزلاپ كېتىدۇ ئازاب كونىراپ .
ئۆرتىسە يۈرەكنى ساختىلىق ھەرئان ،
ئالىمەن ھاياتتىن ھەقىقىي جاۋاب .

تەنھالىق بىر كۈنى يېتەر چېكىگە ،
ئىنسانىنىڭ دىلدىكى ئارمانى چەكسىز .
سۆيگۈ دەپ روھىم سىڭسە زېمىنغا ،
جىسمىمنى كۆپتۈرۈپ لەيلىتەر دېڭىز .

كەتسىمۇ يار كۆڭۈل كۆلبەمنى تاشلاپ ،
كەچمىدىڭ مۇقەددەس ، ۋاپادۇر ئازاب .
باغرىمغا باسقىچە بىۋاپا يارنى ،
سۆيەي مەن سېنى چىن دىلدىن قۇچاقلاپ .

ئەلۋىدا دوستۇم

(ئاقسۇ يۇقىرى سۇرئەتلىك تاشيولدا قاتناش ھادىسىسىدە قازا قىلغان ساداقەتمەن ، باتۇر ، چېلىشچى دوستۇم ھوشۇرغا بېغىشلايمەن)

ئادەملەرنى رەقىب بىلىپ ياشاپتۇق ،
رەقىبسىمىز تەقدىر ئىكەن ئەسلىدە .
ئۆزىمىزگە پىنھان كۆلبە ياساپتۇق ،
ئەجەل يۇرسە جېنىمىزنىڭ قەستىدە .
بەندە دېگەن ئاجىز ئىكەن يەنىلا ،
سولدىكىزغۇ گۈلدەك باھار پەسلىدە .

شۇم خەۋەرنى ئاڭلاپ بۇندا تاڭ قالدىم ،
بولماسمىدى ئەجەل كەلسە مەندەككە .
ھەقىقەتكە ئىلاجسىز باش ئېگىپ ،
نىدا قىلدىم پەيلى ياۋۇز پەلەككە .
ئۇرۇق-تۇغقان ، دوستلارنى قان يىغلىتىپ ،
چۈشۈپ كەتتىڭىز قىسمەت قازىغان ئورەككە .

زىخ تىققاندەك ئىڭرىدىم ، تولغاندىم ،
خەۋەر غايىب ئوقتەك تەككەچ يۈرەككە .
ئامالسىزلىق غەپلىتىدە ئۆرتەندىم ،
ۋاقىتسىزلا ئۈششۈك تەككەن پېلەككە .
ئويلاپ باقسام ئىنسانلارنىڭ بارچىسى ،
كېتەر ئىكەن يېتەلمەستىن تىلەككە .

تۆكۈلمەمتى يامغۇر كەبى ياشلىرىم ،
ئەجەل تۈرسا يولىمىزنى چىڭ توراپ .
ئۆلۈم مەغلۇپ قىلغان باتۇر ئوغلانىنى ،
قارا يەرگە كۆمسەك رەختكە چىڭ ئوراپ .
گول ئىكەنمىز ئادەم دېگەن ئەزەلدىن ،
ئۆتۈۋېرىمىز يەنە شۇنداق كۈن ساناپ .

ئەسلىي جەڭگە يارالغانسىز شىر يۈرەك ،
جەڭگاھ كۆرمەي ئارىمىزدىن كەتتىڭىز .
قول قوۋۇشتۇرۇپ قالدۇق مانا چارىسىز ،
بىزنى چەكسىز دەردلەرگە يار ئەتتىڭىز .
ئەزرائىلنى جەڭگە چىللاپ بىر مەرتەم ،
ئۆلۈم بىلەن غالىب پېتى كەتتىڭىز .

مەن «ئەلۋىدا دوستۇم» دېدىم چارىسىز ،
بىر يۈرەك مىڭ پارە ، بىز مىڭ پارە بىز .
سۈندى مۇڭ ، سۈندى هاياتنىڭ كۈيلىرى ،
بولدى سازىم پارە-پارە تارىسىز .
تۇغۇلۇپ ئۆلمەسنى هېچكىم كۆرمىگەن ،
ئۆلۈم بىلەن يوقار ئەمدى ئارىمىز .

دۇنيا

بۇ دۇنيا بىر تېڭىق مالغا ئوخشايدۇ ،
پۇل ئۈچۈن مالنىڭ ئوتىدا كۆيگەنلەر ئۈچۈن .
ئۇ گويا جەلپكار قىزغا ئوخشايدۇ ،
هاياتنى قەدىرلەپ سۆيگەنلەر ئۈچۈن .

قىزلارغا كېلىشكەن ئەر ئىكەن دۇنيا ،
ئاشىققا مىننەتسىز تەر ئىكەن دۇنيا .
ئىنسانىنىڭ ۋىسالسىز ئۆلگىنى يالغان ،
دېھقانغا هوسۇللۇق يەر ئىكەن دۇنيا .

دىيانەت ئەهلىنىڭ باغرى لەختە قان ،
يوقسۇلنىڭ كۆزىدە نان ئىكەن دۇنيا .
مەردلەرگە ۋاز كېچىش تولىمۇ ئاسان ،
نامەردكە قىممەتلىك جان ئىكەن دۇنيا .

ئايدىن سوراي

سېنى ساقلاپ ئۆتەر كۈنلىرىم ،
سېغىنغاندا باقتىم يۈلتۈزغا .
كۆزۈم كۆكتە ، سەندە خىيالىم ،
تۇنجى قاردا يۈردۈم باغلاردا .

كېلىپ كەتتى قانچىلاپ باھار ،
قارلىغاچ كەبى كەلمىدىڭ بىر رەت .
ئۇزىتارمۇ بۇ دۇنيا مېنى ،
كۆرۈشۈشكە بەرمەيلا پۇرسەت .

نېمە بولسا بولسۇن ئەزىزىم ،
كېلىپ يەنە كەتكىن بىر قېتىم .
تىرىك مۇردا بولۇپ يۈرمەن ،
جۇدالىقتا مۇزلىغاچ تېنىم .

يۈرىكىمدە ساقلىدىم گۈلۈم ،
كەشتە تىككەن قول ياغلىقىڭنى .
كەتتى مادار ھىجران دەردىدە ،
پەقەت ئايدىن سورايمەن سېنى .

تىلەك

يىللارنىڭ باغرىدا ئېگىلدى قەددىڭ ،
مېھرىڭنى جاپالار سۈندۈرالمىدى .
سېنى دەپ تەلمۈرگەن كۆڭلۈمنى ئانا ،
ھېچ ئىنسان سېنىڭدەك تولدۇرالمىدى .

بېشىمغا كۈن چۈشسە بولدۇڭ سايىۋەن ،
شادلانساڭ كائىنات ئەگەشتى ساڭا .
سەن مېنى شەھەرگە ئۈزىتىپ ئاتلىق ،
پىيادە يۈرسەن يەنە سەھرادا .

ئامان بول ھەر دائىم بەختىمگە ئانا ،
مەن ئۇچۇن يەنىلا ئايا ئۆزۈڭنى .
سەن مېنىڭ ئەزىزىم ، سەن مېنىڭ مەككەم ،
ئاسرىغىن مۇبارەك ئەزىز تېنىڭنى .

هایاتنی ئارمانسىز ياشا ئەزىزىم

بەخت ۋە قايغۇنىڭ پەرقى قانچىلىك ؟
قالمىسۇن كۆڭلۈڭدە ئارمان قىلچىلىك .
كۆزۈڭنى ياشلىغان پىغان قانچىلىك ؟
هايانتنى ئارمانسىز ياشا ئەزىزىم .

هايانتنىڭ هەر پەسلى ، رەڭگى ئۆزگىچە ،
هۇزۇرى ، لەززىتى تەمى ئۆزگىچە ،
خۇشاللىق هەم دەردمۇ ئەمەس ئۆلگۈچە ،
هايانتنى ئارمانسىز ياشا ئەزىزىم .

ياشلىقنىڭ ئازابى ، زوقى باشقىچە ،
ئىنتىلەر ئۇنىڭغا قەرى - ياشقىچە ،
تېگىدۇ بېشىڭغا گۈلدىن تاشقىچە ،
هايانتنى ئارمانسىز ياشا ئەزىزىم .

هەر تىنىق ، هەر نەپەس پۈرسەت غەنىيمەت ،
هەربىر كۈن يېڭىلىق ئىچرە مىڭ هېكمەت ،
رەزىللىك يىغلايمىش ئىزدەپ هەقىقەت ،
هايانتنى ئارمانسىز ياشا ئەزىزىم .

سۆيگەنگە سۆيۈلگىن پىدا قىلىپ جان ،
يۈرەكنى لەختە قان قىلار پۇشايمان .
ئەڭ ئاددىي ياشاشمۇ ئەمەستۇر ئاسان ،
هايانتنى ئارمانسىز ياشا ئەزىزىم .

كېچىنىڭ چوقۇمكى گۈزەل تېڭى بار ،
ھېس قىلغان شادلىقنىڭ يەنە تېڭى بار .
ھاياتنىڭ تۇغمەس دەردى - غېمى بار ،
ھاياتنى ئارمانسىز ياشا ئەزىزىم .

دەقىقە ئىچرە مىڭ ئۆزگىرىش خىيال ،
ئالدىسا سۆيگەن يار قالسىڭ بىئامال .
لېۋىڭگە سۆيىدۇ تاڭ سەھەر شامال ،
ھاياتنى ئارمانسىز ياشا ئەزىزىم .

بىلىسەن دۇنيانىڭ سەۋدالىرى كۆپ ،
ئىنسانغا خاس ئەمەس غوۋغالىرى كۆپ .
ھاياتتا شادلىق - غەم قايتىلىنار كۆپ ،
ھاياتنى ئارمانسىز ياشا ئەزىزىم .

ئەسلىگىن تۇنجى رەت سۆيگەن جاناننى

ئەسلىگىن تۇنجى رەت سۆيگەن جاناننى ،
زۇلمەتلىك خاناڭغا ياندۇرماي چىراغ .
شام كەبى چاقنايدۇ ئارمانلار هامان ،
بولسىمۇ سۆيگۈنىڭ ۋىسالى يىراق .

بىلمەيتتىڭ ئۇ سېنى سۆيۈشتىن بۇرۇن ،
ئۆزۈڭنىڭ سۆيۈشكە تۇغۇلغىنىڭنى .
بىلمەيتتىڭ سەن ئۇنى سۆيۈشتىن بۇرۇن ،
سۆيگۈنىڭ شۇ قەدەر ئۇلۇغلۇقىنى .

مۇھەببەت باغرىدا تۇغۇلدۇڭ قايتا ،
هېس قىلساڭ ئۆزۈڭنىڭ ئادەملىكىنى .
بىلمەيتتىڭ ئادەمنىڭ سۆيگەن يارىدىن ،
ئايرىلىش دەردىنىڭ ئېغىرلىقىنى .

ئەسلىگىن تۇنجى رەت سۆيگەن جاناننى ،
ئۇ ياشلىق مىسالى كەتسىمۇ ئۇزاپ .
نەپرەتكە كۆڭلۈڭدىن بەرمىگىن ئورۇن ،
ئەكەتكەن بولسىمۇ روهىڭنى بۇلاپ .

بىلىسەن جاهاننىڭ تەتۈرلۈكىنى ،
ئازابلار قەلبىڭگە تىزىلسا رەت-رەت .
ئۆلگۈچە ئارمانغا شاھ بولۇپ ياشا ،
ئۆتمۈشۈڭ دەستىدىن چەكمىگىن هەسرەت .

يۇلتۇز ئوسمانغا بېغىشلىما

كۆيلەر تومۇرىدا قاينىغان قانسەن ،
ئاۋازىنىڭ ۋەسلىدە يايرىغان جانسەن .
كۆي بىلەن دۇنيانى باشقىدىن بېزەپ ،
ئىجاد قەسرىدە ئەزىز مېھمانسەن .

ئاۋازىڭ ئەۋجىدە ئۇشقىرتار گۈلخان ،
كۆيۈڭدىن مەست بولۇپ كۆيىدۇ ھىجران .
بۇيۇكسەن تىنىقىڭ ۋەھىيدەك ئۇلۇغ ،
قەھرىڭدىن ئۇركۈپ تاغ بولدى بايازان .

ئېھ ، ئاتەش نەپەسلەر لەيلىسە ئاستا ،
كىرپىكنى قاماللاپ كۆيدۈردى كۆز ياش .
ھەسرەتلىك دىللارغا ناخشاڭ تەسەللى ،
سۆيگەندەك زىمىستان باغرىنى قۇياش .

سۆزۈڭدىن دۇنيا ھەم ۋەتەن تۇغۇلدى ،
شۇ سەۋەب چىن مېھرىم ساڭا بوغۇلدى .
بىلمەيسەن يەكەنلىك شائىر بىر يىگىت ،
لىرىك كۆيلىرىڭگە ئاشىق تۇغۇلدى .

مەن تۇغۇلغان ئۆي

مېھنەتنىڭ ، مېھرىنىڭ قۇچىقى سەندە ،
باراۋەر ھاياتنىڭ خۇشلۇقى سەندە ،
ئاش-نان ھەم تۇزنىڭ ئوچىقى سەندە ،
مەغرۇرمەن سەن بىلەن مەن تۇغۇلغان ئۆي .

بارالمايمەن سېغىنسام ھېيتتا-ئايەمدە ،
سېغىنىمەن سېنى پەقەت مىسكىن نالەمدە .
ئورۇن يوق باغرىڭدا دەردكە-ئەلەمگە ،
سېغىنىش ئۆرتەيدۇ مەن تۇغۇلغان ئۆي .

سېخىي باغرىڭ جەننەتتۇر ، غۇرۇرغا تولدۇم ،
ھىمايەڭدە غەمسىز ئەركە ئوغۇلدىم .
چوڭ بولدۇم ، خانالىغا مېھمىنىڭ بولدۇم ،
سېغىنىش ئارمانىم مەن تۇغۇلغان ئۆي .

سەندە ئاتا-ئانام مېھرى پاسىبان ،
مېھنەتتىن پۈتۈلگەن ئارمان تۇغۇلغان .
بىر قۇشمەن ئۇۋۇسى ئۈچۈن قايغۇرغان ،
قەلبىمگە كۈچ بېرەر مەن تۇغۇلغان ئۆي .

تەكچىدە زاغرالىڭ قىزىرىپ پىشقان ،
ھالال تەم چېھرىڭگە مەھكەم يېپىشقان .
سەن بىلەن تۆت پەسىل ئەھلى ئەل ئىشچان ،
مەڭگۈلۈك ئارمانىم مەن تۇغۇلغان ئۆي .

جان بېقىش سەۋداسى قىلدى مۇساپىر ،
چېھرىڭگە تەلپۈنگەن تۈيغۇلار يېغىر .
ھەر يىلدا بىر بېرىش پەرز ھەم سۈننەت ،
مۇقەددەس كەبەمسەن مەن تۇغۇلغان ئۆي .

تورۇستىن يامغۇردەك چۈشسىمۇ توپا ،
يا ئانام ، يا دادام بولمايدۇ خاپا .
چەللەڭگە مېھرىمنى سالغانمۇ خۇدا ،
مەن ئۇچۇن سەيلىگاھ مەن تۇغۇلغان ئۆي .

كىشىنسە ئېغىلدا ئاق قاشقا تۇلپار ،
بەسلىشىپ مەرەيدۇ ئېغىلدا قويلار .
خەزىنە بىلىنەر ئامبار ھەم ھويلا ،
سېخىي بىر جەننەتسەن مەن تۇغۇلغان ئۆي .

يوقسۇزلۇق تىكەندەك قادالسا پۇتقا ،
تەسەللى بولىدۇ ئۇزۇملۇك باغلار .
چاپانىڭ پېشى ھېچ يەتمىسە تىزغا ،
دادامغا تەسەللى مەن تۇغۇلغان ئۆي .

بايلىقىڭ ئۇپراپ تۇگىگەن كەتمەن ،
تەر بىلەن جاپاغا گۇۋاھچى ئالىقان .
ساقايماس قىشۇياز قاپارغان تاپان ،
مېھنەتتىن يارالغان مەن تۇغۇلغان ئۆي .

هىجران

بىر مۇدهىش جۇدالىق ئۆرتەيدۇ مېنى ،
مۇرددەك ياشىدىم ، ياشىماقتىمەن .
شەبنەمدەك لېۋىڭدە تۇنىيەلمىدىم ،
مىڭ دەردتە تولغاندىم ، تولغانماقتىمەن .

ئېسىمدە سەن بەرگەن شادلىق-دەردلىرىڭ ،
تەلپۈنەر چېكىنمەس ئىرادەم ، دىلىم .
مەن يەنە ياشايمەن ، سەنمۇ ياشايسەن ،
ھىدىڭنى ئىزدەيدۇ ئۇھسىنغان كۆيۈم .

كوچىلار قەلبىمگە ئۇمىد چىرىغى ،
نەدىندۇر ئىزدەيدۇ چېھرىڭنى كۆزۈم .
ئەسلىمەي دەيمەن-يۇ ئىلاجسىزمەن ،
ئۇنتۇلار ئاي يۈزۈڭ كۈلگەندە ئۆلۈم .

سېنىڭسىز ياشاشنى قوبۇل قىلمىسام ،
ھەقىقي ئاشىق بوپ سانىلارمىدىم ؟
ئۆمۈرلۈك ھىجراننى تېڭىپ كۆكسۈمگە ،
قەبرەمدە يېتىپمۇ سېغىنارمىدىم ؟

ئايرىلدۇق ، ساڭا گۈل بەرمىدىم جېنىم ،
يىغلىغۇم بار بىراق باغرىڭدا قېنىپ .
جۇدالىق لەززىتى مەڭگۈلۈك قىسمەت ،
قالىسەن سەن بەلكىم دەردىمگە كۈلۈپ .

ئاددىيلا بىر قىزسەن ، پەرىشتە ئەمەس ،
نىھايەت سۆيۈلۈش ئۈچۈن تۇغۇلغان .
نېمە كەم دۇنيادا سېنىڭدىن بۆلەك ،
ئاشىقمەن ئازابقا تەكرار بوغۇلغان .

ئۇنتۇپ كېتىشكە قىلمەن قەسەم ،
ۋەلېكىن ئوت بولۇپ يانمەن دەرھال .
ئەسلىمەم ئىچىدە ھاكاۋۇر تۇرقۇڭ ،
بىراق سەن ئۆزگىگە مۇلايىم ئايال .

تۇغۇلغان كۈنۈڭدە بارغۇم كېلىدۇ ،
سەن كەبى بىر دەستە گۈلنى قۇچاقلاپ .
گۈلچى قىز مەن ئۈچۈن مىڭ پارە بولۇپ ،
گۈل تىزار سۆيگۈسىز دۇنياغا ئاتاپ .

كونا ماللار بازىرى

كونا تېلېۋىزور ، يېپيېڭى ئادەم ،
كونا توڭلاتقۇ ، يېڭى - يېڭى غەم .
دوقمۇشتا تاۋۇز تىلىپ ساتىدۇ ،
غەملەر ئالدىغا سالغان بىر ئادەم .

بىر چەتتە دەستىلەپ پوشكال سالىدۇ ،
ئاق لېچەك ئارتقان ئۇيغۇر ئانىسى .
ئوچاقنى كوچىلاپ توزۇتار كۆلنى ،
ئەمدى تۆت ياشقا كىرگەن بالىسى .

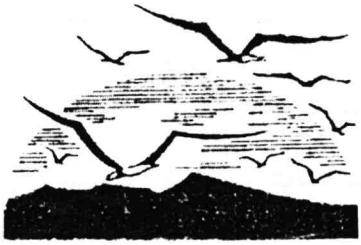
قۇلاقنى يارغۇدەك ياڭرايدۇ ناخشا ،
بىر يىگىت ئۆتمەكتە چوڭ يولنى كېسىپ .
ئۇچ چاقلىق ۋېلىسىپىت مىنگەن ئەنە ئۇ ،
كەلمەكتە ئۇنىڭغا لىق غەمنى بېسىپ .

ئاچچىق تەر بۇخسۇغان ، ئۆسكەن ساقاللار ،
چارچىغان كۆزلەردە ئۇمىدنىڭ نۇرى .
يا پايدا ، يا زىيانغا قىلار تەۋەككۇل ،
نەپەسنى قىسىدۇ كۆيۈك ماي ھىدى .

تىنجىقتا ئادەملەر يۈرۈشەر توپ-توپ ،
ئىتتىرىپ بىراۋنى ، قىستىلىپ-قىستاپ .
دۇكاننىڭ ئالدىدا قاسماق بىر بالا ،
ئەمەكتە ئانىسىنى مەھكەم قۇچاقلاپ .

توۋلايدۇ ۋارقىراپ تىمەن بىر بوۋاي ،
«ئېلىشە خالايىق ، پاچاق ساتىمەن .»
مەڭزى مايلىشىپ تۇرغان بىر بالا ،
توۋلايدۇ «ئال مانا ئاياغ ساتىمەن .»

سەن يەنە بۇ يەردىن كەتمەيسەن نېرى ،
قىزغىنلىق ئىچىگە چۆمىدۇ بارى .
ئايلىنىپ يۈرسەن تەكرار ۋە تەكرار ،
چۈنكى ئۇ ساڭا خاس ئۇيغۇرنىڭ تەرى .

ياشاۋاتىمەن

مەن تىنىق ئېلىپ ياشاۋاتىمەن ،
قەلبىمگە دۆۋىلەنگەن خاماندەك ئارمان ،
يانجىلىپ ساماندەك ئۆلمەكتە بىر-بىر.....

شامالالار ئەكەلسە يارنىڭ ھىدىنى ،
خۇدۇكسىنىش ئىچىدە قاراپ ئەتراپقا ،
سەزمىسۇن باشقىلار دېگەندەك كۈنلەپ
قېنىپ - قېنىپ پۈرىۋالىمەن .
ئۆلىمەن دېگەنتىم ماڭا تەگمىسەڭ ،
لېكىن ئۇ تەگمىدى ، ياشاۋاتىمەن .

مەن كۈندە تاماق يەپ ياشاۋاتىمەن ،
يوق ئۆزگە تىرىكلىك بەلگىسى مەندە .
كىملەرنى دوست بىلىپ ياشاۋاتىمەن ،
ئۆچلۈكۈم كەلمەس ھەم رەقىبلىرىمگە .

چېقىلدى دۇنيادىن كۈتكەن ئۈمىدىم ،
بالىلىق خىيالىم ئىدى بەك كاتتا .
چېقىلدى خىيالىڭ نازۇك چىنىسى ،
ئەمەلگە ئاشمايدىغان ئارمانلار ئارا .

بىزارلىق ئىلكىدە قاراۋاتىمەن ،
ھەربىر كۈن ئوخشاشلا ئۆتمەكتە تىمتاس .
لېكىن مەن يەنىلا ياشاۋاتىمەن !
ياشاۋاتىمەن.....

مەن سۆيمەس كىملەرنى كۆيدۈرۈپ تۇرۇپ ،
قەلبىمدە ئازابنى كۈلدۈرۈپ تۇرۇپ .
دوستلارغا بىر مەررە شادلىق بېرەلمەي ،
تىلەكلىرىمنى ئۆلتۈرۈپ تۇرۇپ .

مەن ياشاۋاتىمەن ، بەلكىم ياشايمەن ،
بىلمەيمەن نېمىگىدۇر كېلەر ئاچچىقىم .
كەڭ تۇتقان كۆڭۈلنىڭ غېمى كۆپ ئىكەن ،
بىلمىدىم هاياتتا نېمە بارلىقىم .

قىز دەرۋازىسى

قاچقاندا ئەنبەرنىڭ ھىدى ئىچىدىن ،
قارىچۇقۇمدا غۇنچىدەك ئېچىلدى ئاھىڭ .
كوكۈلاڭ چىمەندە پەر قاقار نازۇك ،
شادلىقىم ۋەسلىدۇر يۈمران نىگاھىڭ .

گىلاستەك لەۋلەرگە رەڭ بەرگەن خۇدا ،
ئىشقىنى قەلبىمگە قىلدى پەيۋەندە .
ئايالار مۆجىزە ، توۋلىدى بىردىن
بىر قىزنىڭ ئىشقىدا ئۆرتەنگەن بەندە .

مەن سىرلىق قەلئەنىڭ دەرۋازىسىدا ،
كۈتەتتىم كۈنلىرىم بولغۇچە ئاۋات .
خۇش ھىدىڭ دەستىدىن مەست بولغان كۆڭۈل ،
تىلەيتتى سۆيگۈمگە مەڭگۈلۈك ھايات .

بىر قىزغا سۆيۈلدۈم ئون سەككىز ياشتا ،
بەختتىن ھالسىراپ ئاق كىردى باشقا .
كوچىدا يالاڭ ئاياغ يۈگۈردۈم توۋلاپ ،
ئاڭلا ئەي خالايىق ، تۇغۇلدۇم قايتا .

ئاشقىلىق كۈلپەتكە بولدى كۈشەندە ،
يىلىكىم ئېرىدى قانلىرىم ئىچرە .
سۆيۈشتىن تېنىمدە قالمىدى ماجال ،
ئىمكانىم قانچىلىك يەنە سۆيۈشكە .

بەختىنىڭ ئەڭ يۇكسەك پەللىسىدە مەن ،
ھاياتقا قارىدىم سىنچىلاپ تۇرۇپ .
ھاياجان ئىلكىدە يىغلاپ تاشلىدىم ،
بەختىنىڭ پىيادە جاكارچىسى بوپ .

مەن ئۇچۇن ئېچىلغان قىز دەرۋازىسى ،
بۇ جاننى قىممەتلىك سۆيگۈگە تۇتتى .
شۇ كۈندە ياشىدىم ھەقىقەتنى مەن ،
بىشەپقەت مۇھەببەت كۆڭلۈمنى ئۈتتى .

يېقىلسا قىز كۆكسى كۆكسۈمگە ئوتتەك ،
بىر يۈرەك مىڭ پارە بولاتتى دەرھال .
چېقىلىپ شېشىدەك سۈزۈك قەلبىتە ،
سىڭمەكچى بولاتتىم ئاڭا بىمالال .

لەۋلەردىن قۇت ياغار ئىدى شۇ نەپەس ،
سېزەتتىم شاھزادە كەبى ئۆزۈمنى .
ئېزىلگەن تەنلەردىن ئوقچۇغان شادلىق ،
ياشلايتتى مەنسىز ھايات كۆزىنى .

ئېچىلدى تۇنجى رەت قىز دەرۋازىسى ،
ئەسلىمەم ئىچىدە ياشىدىم ئۇزاق .
بىر زامان بەختلىك ئىدىم مەنمۇ ھەي ،
گۈللىرىم توزۇسا قالدى خۇش پۇراق .

باهار قۇشلىرى

بەزدىم قارا قىشنىڭ ئۇزاق تۈنىدىن ،
ئاپتاپ ئېلىپ كەلگەن باهار قۇشلىرى .
توڭلاتتى جۇدالىق ، مۇزلىدى يۈرەك ،
ئۇنتۇدى بۇ تېنىم قانداق كۆيۈشنى .

چېچەكلەر ساماغا لەۋ يېقىپ ئاستا ،
قەلبىمگە ئۇمىدتىن تېرىماقتا نۇر .
ئېلىپ كەل سېغىنغان يار سالامىنى ،
ئەسەبىي ھىجرانىم چېقىلسۇن چۈل-چۆل .

جۇدالىق زۇلمەتتۇر باغرىمغا پاتقان ،
ئىللىقلىق ئېلىپ كەل باهار قۇشلىرى .
بىر شىرمەن ھىجرانىڭ كۆيىدە ياتقان ،
چېقىلسۇن سوغۇقنىڭ ياۋۇز چىشلىرى .

ئۇچۇپ كەل كۆك ئاسمان — سامانى بويلاپ ،
ۋە ياكى تۆۋەن ئۇچ يەرنى بېغىرلاپ .
سۆيۈنۈپ بىر لەھزە شامالىرىڭدىن ،
قەسىدە يازىمەن باهارغا ئاتاپ .

ئەگىزلەر زېمىننى سۆيگەندەك قېنىپ ،
كۆتىمەن يولۇڭغا پاياندىز سېلىپ .
ئېلىپ كەل باهارغا يازغان خېتىمنى ،
بۇ تامان تەلپۈنگەن كۆكسۈڭگە تېڭىپ .

كۈتىدۇ كۆزلىرىم ، كۆيىدۇ يۈرەك ،
كۈتمەكتە بىر نىيەت ، ئىزگۈ بىر تىلەك .
كۈلمەمدۇ جان - جېنىم چالساڭ كۈيۈڭنى ،
باغرىدا جاراھەت كۆكلىگەن تېرەك .

سۆگەتلەر بىخ سۈرۈپ چىقماقتا تال-تال ،
ئېچىلار ھەم يەنە نوروز گۈللىرى .
قايسى قۇش قەپەسكە ئۆزىنى ئۇرغان ،
ساز چېلىپ كەلسەڭ گەر باھار قۇشلىرى .

ئالتە قىز ئوينىغان ئېرىق بويىدا ،
چېچەكتىن تاج ياساپ كۈتمەن سېنى .
چىمبۇلاق كۈيىنى چېلىپ ھارغۇچە ،
بىر نەپەس بولسىمۇ ئۇنتاي ئۆزۈمنى .

يىغلىما ئوغلۇم

(ئوغلۇم ئەرقۇتنىڭ بىر ياشقا تولغانلىقىغا بېغىشلايمەن)

يىغلىما ئوغلۇم ، مېنىڭ دىل پارەم ،
چېھرىڭگە باققان ھەر كۈنۈم ئايەم .
بېغىم - بوستانىم بىر ساڭا خاستۇر ،
سەندە قۇت تاپار ئارزۇيۇم - غايەم .

كەلگۈسى سەن ئاشار داۋانلىرىڭ كۆپ ،
يۈكۈنۈپ قالمەن بەختىڭنى تىلەپ .
دەيمەنكى قارا كۈن بەرسەڭ ماڭا بەر ،
ئوغلۇمغا ئالىقىنىڭ كەڭ بولسۇن يارەب .

تەختىمسەن ، سەن بىلەن كۆكلەردە بېشىم ،
بەختىمسەن ، سەن مېنىڭ تاجىم - تۇمارىم .
بېشىمغا كۈرمىڭلاپ ئاپەت ياغسىمۇ ،
سەن بىلەن ھاسىلدۇر ۋەسلىم-مۇرادىم .

ئۇخلىغىن جان ئوغلۇم ، ئارامىڭغا قان ،
كۆز ياشلىرىڭنى كۆرمىسۇن كۆزۈم .
بىلمىدىم ، نېمە ئۈ يىغلاتقان سېنى ؟
ئۇمىدىم ، بولمىسۇن كىملەر دۇشمىنىم .

سېغىنىش

ۋىسالسىز ياشاشنىڭ ئېغىر دەملىرى ،
ھاياتقا قايرىلىپ قويغاندا سوئال .
بىز چوقۇم ئايرىلىپ كېتىمىز گۈلۈم ،
ئەڭ ئېغىر ھىجرانغا تاپالماي ئامال .

سۈكۈتنىڭ باغرىدا قىزىل قىيامەت ،
ئايرىلىش ئەركىنلىك ۋە ياكى ئامەت .
تىنىقنىڭ زەررىسى ئايلانسا تاشقا ،
يۈكۈنەر سەجدىگە پاك-پاكىز نىيەت .

جۈدالىق زارلىرىم ئۆزۈم ئۈچۈن سىر ،
نە ئۈچۈن پۈكلىنىپ ئاھ ئۇرىمەن ئاھ .
ئارمانىم قۇدۇققا تاشلانغان بىر تاش ،
ۋە ياكى يولدىن ئازغان بىر سەيياھ .

ھىدىڭدىن سۆيۈنۈپ ئالما يۈزلۈك قىز ،
توۋلايمەن ناخشامنى ئاسماندىن ئېگىز .
ئىزدەيمەن رىزقىمدۇر بىر تاللا باشاق ،
ئاستىمدا ئۇنچىلەر ، پايانسىز ئېڭىز .

ئارمانلىرىم

ئىچىمده تۇلۇملاپ قاينىغان ئازاب ،
سۆزلەيدۇ مەڭگۈلۈك سۆيگۈ هەققىده .
جەنۇبنىڭ سارغايغان قىرمىز گۈللىرى —
سولغاندا ، نەچچە قىز بولار رەسىده .

خورلۇقنىڭ دەشتىده يېگانە قالدىم ،
تۇرنىلار كەلمەكته يېيىپ كەڭ قانات .
ئازابتا سارغايدىم غازاڭدەك ، گۈلدەك ،
ئورىغاچ دەردۇغەم ئۆمرۇمنى قات-قات .

كۆز كەلدى ، يوقالغان هىجرانىم كەلدى ،
يۇرەككە قادالغان پىغانىم كەلدى .
كۆلۈشنى ئۇنتۇغان ناتۇۋان دىلغا ،
چېقىلغان دۇنيانىڭ ئازارى كەلدى .

ياشاشتا شادلىق يوق ، ئۆمۈر مەنىسىز ،
كۆڭلۈمده يارىمغا تىزىمەن تىزىق .
هاياسىز ئاپتاپتا يالىڭاچ كۆڭۈل ،
تىلەيدۇ ئۆمۈرگە پەقەت بىر تىنىق .

يامغۇرلۇق بىر كۈنده تۇردۇم بېكەتته ،
نىگارنىڭ هىدىنى پۇرىدىم بىردىن .
ئاسفالت يوللاردا ئاقماقتا ئازاب ،
سۇرگۈنمەن سۆيۈلگەن تەنها كۆڭۈلدىن .

غەملىرىم ئالدىدا تۇرالمىدىم تىك ،
بىركىملەر قىلماقچى مېنى دەپسەندە .
غايەمنى بۇلاپ كەت يالماۋۇز هايات ،
مەن تۇراي ئۆلگەندەك مەڭگۇ سۈكۈتتە .

شان-شەرەپ ، مال-دۇنيا ماڭا بەربىر ،
ماڭا چىن سۆيگۈدىن بىر جام كۆپايە .
هەممىنى بۇلاپ كەت باغرى ئاچ ئىنسان ،
مەن قالاي مۇهەببەت ئاتلىق كەپىدە .

ئون بەش ياشلىق قىز

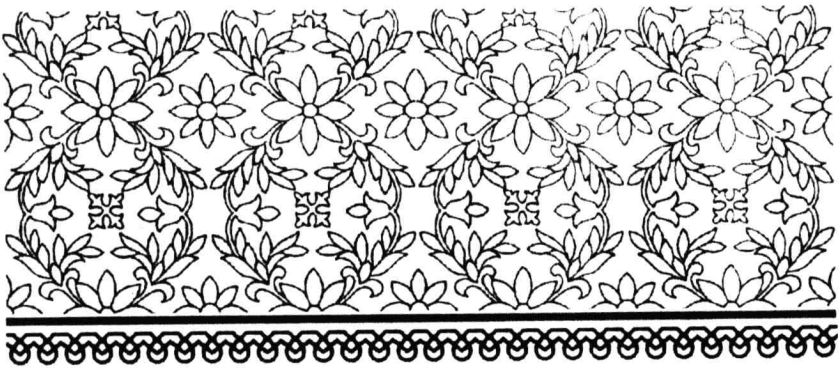
پەر قېقىپ كېلىسەن جەننەت قوشىدەك ،
قاراقىلىڭ خەنجەردۇر باغرىمغا پاتقان .
چېھرىڭدە پاراسلاپ كۆيەر بارلىقىم ،
مەپتۇنكار تۇرقۇڭغا تەسلىم قىلىپ جان .

ھىدىڭدىن خۇش خەۋەر بەردى تار كوچا ،
كېسەكلەر مەست بولدى ، شامالىلار ۋەيران .
تۇمانلار چاڭقاشتا يېرىلدى چاك-چاك ،
ئازابىڭ داۋىغا ئىنتىلدى پىغان .

كوكۇلاڭ يەلپۇندى ، ئىللىدى دۇنيا ،
تىنىقلار تىركەشتى شىر كەبى دەھشەت .
ھەلقۇمدا تىترىگەن بىر نەپەس جېنىم ،
نەي كەبى چېلىندى ئەۋجىدە لەززەت .

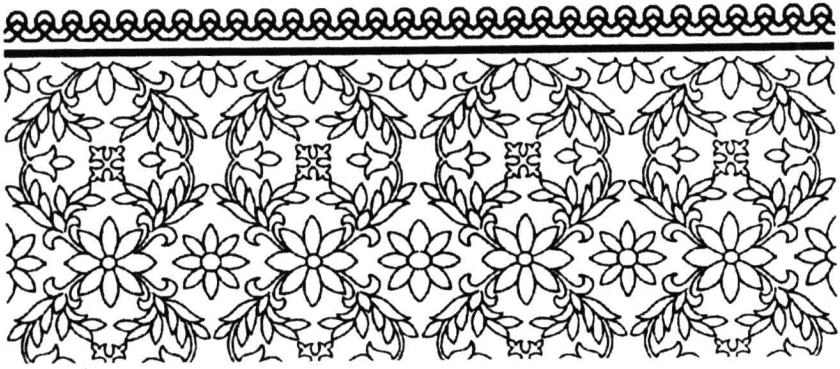
بىر تامچە شەبنەمدەك ئاقتىڭ مېھرىمگە ،
بەرگىمدە تىكەنلەر گۈلدەك ئېچىلدى .
لېۋىمنى قان قىلدىم ، سۈكۈتتە زامان ،
ئۇنچىدەك بىر كۆڭۈل مىڭغا چېچىلدى .

تاغلاردەك قىرانىم بىتىدە سۇندۇم ،
نازىڭغا بەرداش يوق ، تېنىمدە مادار .
ئايىغىڭ ئاستىدا تىرىك مۇردىمەن ،
ئىشقىڭدا كۆيگىنى مەن ئەمەس ، باھار .

سدىق ھاجىئەلى

سېنىڭ ئاۋازىڭ

ئېچىرقاش

كۆزۈمگە قان تولدى ، لېۋىم چاكۇچاك ،
مۇشتلىرىم تۈگۈلدى ، قەلبىم قاغجىراق .
جاڭگالغا بىر قەدەم قالدى پەقەتلا ،
ھازىر بول نېسىۋەم ، تاشلايمەن قاسىراق .

سۈسىز يەر يېرىلسا گۈناھى نېمە ؟
ئوكيانلار باغرىدا تېنەيدۇ كېمە .
ئۆزىنىڭ قېنىدىن يانامتى قىساس ،
قېنى سەن نېسىۋەم ، قاچىمەن دېمە ؟.....

قۇملارنىڭ كۆچۈشى — كۆزۈمنىڭ يېشى ،
پەريادىم ئەۋجىدۈر — تاغنىڭ يېنىشى .
كەلكۈندەك ئەسەبىي تۈيغۇ بىلەن كەل ،
نېسىۋەم بىر سەنلا كۈتۈشنىڭ چېكى.....

يانۋار هارپىسى

زىمىستان قەلبىمدە بىر گۈل ئېچىلدى ،
ئۇنىڭ خۇشبۇي ھىدى ھەريان چېچىلدى .
قارىچۇقتا ئۈيۇغان مىڭ يىللىق مۇزۇم ،
يۇلتۇز پارچىسىدەك چۈل-چۆل چېقىلدى .

غۇنچە جىلۋىسىنى كۆرمىگىنىم بار ،
شۇ كېچە توختىماي ياغقان چېغى قار .
تولۇن ئاي ھۆسنىدە بارچە گۈزەللىك ،
مەرھابا ، باغرىمدا توزۇغىن ئەي يار !

مۇزلاردىن ئوت ئېلىپ باغرىڭغا ياقما ،
يىلاندەك ئوت بىلەن يۇرەكنى چاقما .
مەجنۇننىڭ كۆزىدە تىلسىم ئىشىكى ،
ئىزدىسەڭ ، ئۇنىڭدىن ئۆزگىگە باقما .

نىھايەت ، شۇ گۈلگە سوزدۇم قولۇمنى ،
تىكەنلەر قان بىلەن يۇسۇن يولۇمنى .
بۇلبۇلمۇ ئۇخلىماي چىقىدۇ بەلكىم ،
تاڭلارغا ئۇلىغان چاغدا كۆيۈمنى.....

بایاۋاندىكى ھەمراھ

كىمنىڭ مەيدىسىنى چوقۇدۇڭ ،
لېۋىڭدىن تامچىلاپ ئاقار قىزىل قان؟
توزۇغان پەيلىرىڭ ئەسەبىي شۇنچە ،
تاۋۇش ئوكيانىدا ياسايسەن قىيان .

مەختۇمسۇلانىڭ كۆزىگە ئايلىنىپ ،
سۇدىكى بالىلارغا قاراپ سالدىڭمۇ؟
نۇزۇكنىڭ دەردىگە دەرمان بولاي دەپ ،
باقىنىڭ يۇرىكىنى چاناپ ئالدىڭمۇ؟

«قۇشنىڭمۇ يۇرىكى بار دەردىتىنمۇ ئۇلۇغ» ،
سەن ئۇچۇن چىمەنگە يېتەمتى قەپەس .
ئاتنىڭ چۇلۇڭۇرىنى بېلىمگە باغلاپ ،
دەرەخ كاۋىكىدا يىغلا بىر نەپەس.....

سۆيۈشۈش

قەلبىم زىمىستانىغا
يېقىملىق قار بولۇپ لەرزان چۈشسەن .
كېچە قاسراق تاشلايدۇ ،
تاڭ شامىلىنى چېكەڭگە قىسىپ ،
تۈيغۇ بوستاندا يەڭگىل ئۇچسەن.....

باھارنىڭ قوللىرى سوزۇلۇپ كېلەر ،
يېشىل كۆڭلىكىڭدىن سەدىقە تىلەپ .
پېشايۋاندىكى گاچا قارلىغاچ ،
لېۋىڭنى كۆرگەندە كېتىدۇ ئۇنلەپ.....

ياز قىزىرىدۇ ،
يۈمران مايسىلارغا بىر جىلۋە قىلساڭ .
چۆللەر قۇياشقا ئاشنا بولغاندا ،
سوغۇق تەندە تۇرىدۇ سۇرلۇك ،
قەدىمىڭنى كۈتۈپ تۇرغان ھاڭ .

كۆز يىغلايدۇ ،
جۇدا زەخمىتىدىن سارغىيار چىراي.....
بەختىمگە يېقىن تۇرغان ئاخىرقى ياپراق ،
ئەپسۇن ئوقۇيدۇ ساڭا قىيالماي.....

لېۋىم لېۋىڭدىن ئاجرىغان دەقىق ،
ئارىلىقتىن تۆت پەسىل كېتىدۇ ئۆتۈپ .
زىمىستان بولىمەن ، سەن يېقىملىق قار ،
ھىدلايمەن ھىدىڭنى يەنىلا قېنىپ.....

«بارسا كەلمەس يول»غا سەپەر

(چىمەنگۈل ئاۋۇتنىڭ شۇ ناملىق كىتابىنى ئوقۇپ)

ئۈيقۇدىن چاقىرىلدىم ،
شېئىر بىلەن دېرىزە چېكىپ
ئۆركەشلەپ يىغلايدۇ بىر يوچۇن ئايال .
ئىشىكتىن يۈگۈردۈم يالىڭاچ پېتى ،
تېخى قۇرۇماپتۇ ،
قىزىلگۈل بەرگىدە قېپقالغان يېشى.....
مۇزدەك يۈلتۈزغا دەسسۈدىم ،
ئۇپۇقنى بويىدى تاپانىڭ قېنى :
دېمەك ،
ھەر قەدەمدە پىستىرما-قامال !

قۇلىقىم تۆۋىدە بوغۇلغان ئاۋاز ،
بىر نەپەس ئارامغا بەرمەيدۇ ئىمكان .
ۋاقىت ھاسىرايدۇ قارغىش ياغدۇرۇپ :
— قاچساڭمۇ نېسىۋەم تېنىڭدىكى جان !

كۆز قارىچۇقۇمغا يېيىلدى كۆك نۇر ،
تاغ چوققىلىرى ئۇزىتىدۇ قول.....
چۆللەرگە دان تاشلاپ ئۆتتۈم شۇندىمۇ ،
رومالدەك لەيلىگەن چىمەنقوش ئۇچۇن .
سۈدەك يالىڭاچ ئەركەكلىكىمدە ،
«كەنجى باتۇر» قىسسىسى قايتا ئوقۇلدى ؛

ھەئە ، مەنزىلىمدە
بارسا كەلمەس يول.....

كۆل ئەمدى يىراقتىكى ئەي يوچۇن ئايال ،
ئاتىنىڭ تىزگىنىنى تاپتىم يولۇڭدىن .
چىمەننىڭ ھىدىنى پۇرايمەن چوقۇم ،
ئاياللىق رەڭلەنگەن ئىپار بويۇڭدىن .

ئۆرتىنىمەن

مەن بىلەتتىم سەن كۈلگەن تۈنمۇ
نۇر بولاتتى قۇياشنى كۈتمەي .
بەرھەق ،
كۈلدۇڭ جانان ناز-كەرەشمىدە ،
تالقان بولدۇم ئۇنى يۇتالماي.....

تاتلىق-تاتلىق تاۋۇشلىرىڭدا ،
مىڭ تۈمۈچۈق ئۇراتتى خەندان .
سەن سايرىغان قەپەس تۈۋىگە ،
بارالمىغاچ ئۆرتىنەتتى جان.....

شوخ كۈيلىرىڭ ئارمىغان ئىدى ،
بىر ۋاپاسىز ، نامەرد خوجىغا .
كۆزلىرىمگە ئۇراتتىم خەنجەر ،
سەنسىز تەنھا قالغان كوچىدا.....

ئەي ۋاپانىڭ بېگانىلىرى ،
باغرىڭلارغا مۇھەببەت ئۇنسۇن !
قارا ئۆڭكۈر ئىچىدە ئۆتەي ،
مەن بىئىلاج ، مەن سايات-مەجنۇن.....

تەنها قۇش

بوستانلاردىن يىراق ، بەك يىراق ،
قانىتىدا ھىجران ۋە پىراق ،
قارا كېچە يانمايدۇ چىراغ ،
بىر تەنها قۇش سايرايدۇ ئۇزاق.....

ھۇۋقۇش ئەمەس شۇملۇق چىللىغان ،
قاغا ئەمەس ئەللەر تىللىغان ،
بۇلبۇلمىكىن گۈلگە يىغلىغان ،
ئۇ تەنها قۇش يارنى سېغىنغان.....

مۆلدۈر سوقار گاھى كۆزىنى ،
چاقماق ئۇرۇپ تۇرار سۆزىنى ،
شۇرغانلار سۆيەر يۈزىنى ،
تەنھالىقتىن ئىزدەر ئۆزىنى.....

تەلپۈندۇ يارنىڭ ھىدىغا ،
ئۆرتىنىدۇ ھەسرەت تىغىدا ،
بارالمايدۇ ۋىسال قىرىغا ،
تۇنجۇقىدۇ ئاچچىق يىغىدا.....

ئەي تەنها قۇش ، ئەي يېگانە قۇش ،
ئازابلاردا يوقاتمىغىن ھوش !
يارسىز قېلىش ئەڭ چوڭ يوقىتىش ،
مەنزىلگاھىڭ ئۇچۇش ۋە ئۇچۇش.....

سەۋدا تۈيغۇلار

تۇن يېرىم بولدى ،
ئاي چۈشۈڭدە بارمۇ جانانىم ؟
مەن كۆيۈۋاتىمەن ،
سەمەندەردەك ئوتنىڭ ئىچىدە :
كۆيۈش بىلەن ياش تۆكىدۇ ،
ئايدىن ئەگەشكەن مىسكىن ئارمانىم.....

گىتارىمنىڭ تارى يىغلايدۇ ،
سەن چېكىپ ئۆتكەن يۇرىكىمنىڭ چېكىلىشىدە.....
يەڭگىل تىنىپ ئۇخلاپ كەتكەنسەن ،
«سېنى سۆيىمەن» دەپ پىچىرلىشىمنىڭ
ئەللەيلىشىدە.....
ئىزغىرىن شامالدەك بىپەرۋالىقىڭ ،
ئۇچۇپ يۈرەر مەجنۇنىڭنىڭ غېرىب كۆيىدە.....

مىڭ قەدەھ مەي.....
كەيپ بولۇپ يۈرىدۇ تومۇرلىرىمدا .
مەن مەست ئەمەس ،
مەست بولماق مۇشكۈل ئىكەن ، بەس !.....
ھىجران دەھشەتلىرى چىڭقىلىدۇ نېرۋىلىرىمدا .
سەۋدا قولۇمنى سوزىمەن ،
سەندىن يىراق — ۋەتەندىن يىراق ،
مۇساپىرلىق كوچىلىرىدا.....
سەن تەكەببۇر ، سەن زالىم لەۋەن .

نەزىرىڭ يوق چىللاشلىرىمغا.....
ئارزۇلايمەن ئىككىمىزلا بار ،
چوغدەك لېۋىگە سۆيۈش بىلەن تەڭ
مۇزتاغقا سوقۇلىدىغان بىر پاراخوتنى .
بوينۇمغا يۆگەشسە نازۇك قوللىرىڭ ،
ئوت بولۇپ يېنىپ ،
ھاسىل قىلاتتىم ئوكيان ئىچىدىن
سائا مەندەك كۆيىدىغان
ئارال كەبى تۇمەن يۈرەكنى .

يېگانه

دېرىزىدىن قاراپ كېچىگە ،
ئاچچىق تۇتۇن پۇۋلەپ لېۋىمدە ،
سېنى كۆرگەن تۇنجى دەقىقە ،
مەن يېگانە ئىدىم ، يېگانە .

چاچلىرىڭنى كەينىڭگە تاشلاپ ،
دوستلىرىڭدىن نەچچىنى باشلاپ ،
يۈرگەن چېغىڭ يولدا قاقاقلاپ ،
ئەگىشەتتىم يالغۇز-يېگانە .

روجىكىڭگە بىر تاش ئاتالماي ،
سۆز قىلىشقا جۈرئەت تاپالماي ،
كۆز يۇمسامۇ يا ئۇخلىيالماي ،
مەن يېگانە قالدىم ، يېگانە.....

غەيرەت تىلەپ گۈل بار قولۇمغا ،
تەشنا بولۇپ تۇرسام يولۇڭغا .
ئاھ ، نە ئېتەي ، ئوڭۇمۇ-چۈشۈم ،
بىراۋلارنىڭ قولى بويۇڭدا !

ئاسمان ۋە زېمىن

قۇياشقا قاراپ

مەشرىقتىن مەغرىبكە ماڭدىڭ ،
كۆز يۇممىدىڭ ئەسىر-ئىرالاپ
زادى ھارمىدىڭ .
تەشنا بولغان قوللىرىڭ بىلەن ،
ھەر سېكۇنتتا مىڭلاپ-ئون مىڭلاپ
كائىناتنى باغرىڭغا تاڭدىڭ .
تولغاق نالىسى ،
بىر ئايالنىڭ ئەركە بالىسى ،
ئانىلارنىڭ تەمەسىز قارىشى.....
قاراپلا قالدىڭ .
چانىقىڭغا پاتمىغاندا ياش ،
پۇركەنجىگە ئوراپ يۇزۇڭنى ،
ئېسەدەشتە بىر نەپەس ئالدىڭ .
بولدى ،
يۇرەكنى ئەزمە .
ساياق بېشىڭدا دۇنيانى كەزمە .
بىزنىڭ ئۆيگە بارايلى .
شوخلۇق قىلىپ ئەركىلەپ تۇرۇپ ،
ئانامغا قارايلى .
ئېتىكىدە بىردەم ئېغىنىۋال ،
ئاپپاق سۈت تامچىپ تۇرغان كۆكسىگە
بېشىڭنى قويۇپ تازا يىغلىۋال .

پىشانەڭگە سۆيۈپ «بالام !» دېگەندە ،
ئۇخلاپ قالغىن ئانا دەپ جۆيلۇپ.....

دۇرۇس ،
بالىلىققا يانسەن !
سەنمۇ بالىسەن.....

ئايغا قاراپ

كۆرەڭلىمە ئاي ،
نۇر ئىچىدە قەدىمىم بار دەپ .

لەيلى ئەمەسسەن ،
مەجنۇنىڭمۇ يوق .
زۆھرە بولالمايسەن ،
تاھىر ساڭا قىلمايدۇ قۇللۇق .
شېرىن بولۇش چۈشتۇر سەن ئۇچۇن ،
ياردۇر ساڭا ھەسرەت ۋە ھەسەت .
ئات ئۇستىدە مەغرۇر تۇمارىس
ئىپارخانىنى ئوقيا ، نەيزە قىپ ،
يۇرىكىڭنى تۇرىدۇ چەنلەپ.....

ئوسماڭ بارمۇ قاشقا قويغۇدەك ؟
دوپپاڭ بارمۇ باشقا كىيگۈدەك ؟
قىرىق بىر تال كوكۇلاڭ بارمۇ ،
يىگىتلەرنى باغلاپ يۇرگۈدەك ؟ !

ئايپەرى ، ئايجامال ياكى گۈزەلئاي.....
ئۇيغۇر قىزى بولۇپ تۇرەلگىن
قۇچاق ئاچسۇن ساڭا سائادەت !.....

يۇلتۇزغا قاراپ

بىر ، ئىككى ، ئۈچ.....
بەش ، ئالتە ، يەتتە.....
يۇلتۇزلارنى سانىماق بولۇپ
ئۇزاق ۋاقىت تىكىلدىم كۆككە .

شېرىن تۇيغۇدىن لەرزىگە كەلدىم ،
تاتلىققىنا كۈلكە ئاۋازى
قۇلىقىمغا كىرگەن دەقىقە.....
بىر ئىزگۈ كۈي ، ئۇلۇغ مۇھەببەت
قارىچۇقۇمنى تارتتى يەرگە .

قەددىمنى ئەگدىم ، مەڭزىگە سۆيدۈم.....
ۋاپادارنى قۇچاقلاپ تۇرۇپ ،
غايىبانە بەختكە چۆمدۈم .
بۇلاقلاردەك ۋىلىق-ۋىلىقلاپ ،
يۈرىكىمنىڭ پارىسى قىزىم
يۇلتۇز ئويناپ ياتار بۆشۈكتە.....

يۇرىكىم ئاغرىۋاتىدۇ

يۇرىكىم ئاغرىۋاتىدۇ ، بىلەمسەن ، يۇرىكىم ئاغرىۋاتىدۇ
يېڭىنە سانجىلغاندەك ،
ئوتتا كۆيگەندەك ،
تەركىدۇنيا چۆلدە يۇرگەندەك !
ياق ،
سۆيۈشنى بىلمىگەن بىراۋنى سۆيگەندەك.....
ياق ، ياق
ئۆلگەن كەپتەرگە قاراپ كۈلگەندەك.....

كۆزۈمنى يۇمالمىدىم ، كۆڭلۈم ئۆلمىدى ،
قۇياش مېڭىۋەردى ،
ئاي تۇرۇۋەردى ،
نىھايەت
تارتقان دەردىمنى ھېچكىم بىلمىدى.....

مەيخانىغا باردىم ، مەيلەر قاغجىراق ،
ساقىيغا قاراپ كۈلدۈم ، ئۇ غەمدىن يىراق .
ئوكيان سۇغا تەشنا ،
چۆللەر چېچەكتىن بىزار ،
ئوت كۆيمەن دەپ يىغلار.....
جەننەتتىن قوغلانغىنى پىراقكەن ، پىراق .

يۇرىكىم ئاغرىۋاتىدۇ ، بىلەمسەن ، يۇرىكىم ئاغرىۋاتىدۇ.....
ئېغىز ئالمىغان يارا ،

بۇلاقتا چۆكمىگەن كوزا ،
ئەمچى تېخى يازمىغان دورا.....
كەل ،
پەلەك دەھشەتلىرىنى مېنىڭدىن سورا !

يۇرىكىم ئاغرىۋاتىدۇ ، بىلەمسەن ، يۇرىكىم ئاغرىۋاتىدۇ.....

كىرپىكىڭدىن بىر تال بەر

كىرپىكىڭدىن بىر تال بەر جېنىم ،
ئوق قىلىمەن زەھەرخەندىگە .
يۈرىكىمدىن تەشتەك ياسايمەن ،
ياش تۆكمەكچى بولساڭ ئەگەردە .

ئائىلىنىڭ ھەسەتلىرىنى ،
زىنىخىڭغا كۆمۈپ قويىمەن .
تۇننى بېرىپ پىتنىلىرىگە ،
لەۋلىرىڭگە سۆيۈپ تۇرىمەن .

تاماكامنى شوراپ ئۆتكەندە ،
قارىدىسۇن تېنى قاغىدەك .
مۇھەببىتىم بوينۇڭدا تۇمار ،
نېمە بارتى يەنە ئالغۇدەك .

شېئىر يېزىپ تۇرغان ھازىرمۇ ،
قاۋاپ قالدى بەلكى غالجىر ئىت .
پاچىقىمدا ئەركەكنىڭ تۆكى ،
مەغرۇر ئۇندە تۇرىدۇ كۈلۈپ.....

سېنىڭ ئاۋازىڭ

سېنىڭ ئاۋازىڭ كۆز ياشلارغا قىلماس قانائەت ،
كۆلكەڭ بەدىلى ،
ئاۋۇالدىن ئەبەدكە تولغان جاراھەت .
كەچ كۆزنىڭ ئەسەبىي ياپراقلىرىدا ،
زارلايدۇ بىر مىسكىن كۆيدە جىنايەت .

سېنىڭ ئاۋازىڭ غارەڭ قاراڭغۇ ،
مېنىڭ كەچمىشىم سەرساندۇر ، سەرسان .
قەبرىستان گۈللىرىدەك باھارنى كۆتۈپ ،
جىمجىت ناخشىسىدا كۆتۈرەر غەلىيان .
سېنىڭ ئاۋازىڭ غارەڭ قاراڭغۇ ،
ئەڭ سوغۇق جىلۋىلەرنى يالمايدۇ ھەرئان .

سېنىڭ ئاۋازىڭدا بولغاندا بىھوش ،
قەدىمىي ئورمانلاردىن ئۈچالمايدۇ قۇش .
يۇرەكنى ئەزگۈدەك غېرىب نەپەسلەر ،
ئاھ مېنىڭ يېنىمدا ، شۇ قەدەر تونۇش .
سېنىڭ ئاۋازىڭدا بولغاندا بىھوش ،
مۇمكىنمۇ ئۆلۈمنىڭ يېنىغا قونۇش .

سېنىڭ ئاۋازىڭ قارغىش ياغدۇرۇپ ،
ئۇخلىغان كارۋانغا بەرمەيدۇ ئارام .

ئۇنىڭ چۈشلىرىگە كىرمەس ھېچنېمە ،
كېچىسى سۆيگۈدەك قىلمايدۇ داۋام .

سېنىڭ ئاۋازىڭ قارغىش ياغدۇرۇپ ،
ئۆلۈكنىڭ كېپىنىنى ئالار سالدۇرۇپ .
ئاۋازىڭ يېنىمدا قىلىدۇ پەريات ،
بەختىڭ زۇلمىدىن بولمەن ئازات .

كونا ئوت

ئاجايىپ تاتلىق بىر قاراشلىرىڭ بار ،
جېنىمنى تېنىمدىن يۇلۇپ ئالغۇدەك .
شۇنىڭلاپ قويىسەن گاھى-گاھىدا ،
تىنىقىڭ يۈرەككە تېگەر سالغىدەك.....

لېۋىڭدىن تامغان قان سۆزلەر سۆيگۈنى ،
كۆزۈڭدە ۋىسالغا چەكسىز تېۋىنىش .
قۇچاقلاپ تۇرىمەن يانغان لاۋىنى ،
ۋۇجۇدۇم ئالىمى كۆيۈش ۋە كۆيۈش.....

تۇن كەبى ئازابىڭ قاسىرقى چۈشتى ،
بوينۇمغا يۆگەشكەن بىلەكلىرىڭدە .
جۇنۇنلۇق يۈرەكتىن-يۈرەككە كۆچتى ،
كۆز يېشىڭ تۆكۈلگەن ئېتەكلىرىڭدە.....

ھېچنېمە دېمىدىم ، دېيىش نەھاجەت ،
سۆڭىكىڭ قاراسلاپ قالدى تاتلىقىم .
كۆزۈمدىن-كۆزۈڭگە تامغان زىيادا ،
مۇھەببەت ، مۇھەببەت مېنىڭ بارلىقىم.....

سېنى كۆرگىلى ماڭدىم

سېنى كۆرگىلى ماڭدىم يىراقتىكى قىز ،
كۆز يېشىمدا ئۆستۈرگەن بىر تال گۈل بىلەن .
بىلىمەن ، ئاۋۋالقىدەكلا جىمجىت كۆلبەڭدە ،
كۆزۈمدىن ئۇچقانچە غەمكىن كۈلىسەن .

سېنى كۆرگىلى ماڭدىم يۈرەكتىكى قان ،
كۆپچۈگەن تومۇرۇمدا ئېسىلىپ تۇرۇپ .
بوينۇمغا يۆگەشكەن قارا ئارغامچا ،
زارىمنىڭ لەرزىدىن قالار بوغۇلۇپ .

سېنى كۆرگىلى ماڭدىم قوڭۇر رەڭ تۈپراق ،
سېنى كۆرگىلى ماڭدىم مەڭگۈلۈك پىراق .
پەلەك كور قىلغان كۆزۈم كۆڭۈلگە يول بەردى ،
قەلبىمدىكى ئارىسى ئەمەسكەن يىراق .

سېنى كۆرگىلى ماڭدىم ، كۆرگىلى ماڭدىم ،
دار قىلىپ ھىلال ئايىنى گۈناھلىرىمغا .
بىرىنچى ئاپرىلدا ئالدانمىدىم راست ،
ئايازنىڭ كۈلكىلىرى ئالدىمدا مانا.....

سېنى كۆرگىلى ماڭدىم غېمىم يېگۈچى ،
ئاپامدەك كۆڭ قەرىدىن دۈئا بەرگۈچى .
پىرچەڭگى ، ناخشا قىلىپ ئوقۇ نالەمنى ،
بەھۈزۈر ئۇخلاۋەرسۈن
بىر گۈناھكارغا قۇچاق كەرگۈچى !.....

كۈلۈپ تۇر

كۈلۈپ تۇر.....
قارلىغاچتەك سايرىشىڭ بىلەن ،
گۈللەر ئۈچۈن باھارنى چىللاپ .
كۈلۈپ تۇر.....
نىگاھىڭدىن تامسا بىر قەترە ،
چۆللەرمۇ مەن كەبى ئۆتىدۇ يىغلاپ .

كۈلۈپ تۇر.....
رەقىبىڭ باغرى قان بولسۇن ،
مەجنۇنىڭ جىلۋەڭگە ئارمىغان بولسۇن .
كۈلۈپ تۇر.....
پەلەكنىڭ چۈشى بۇزۇلسۇن ،
كېچىنىڭ مەمەدان بويى ئېگىلسۇن .

كۈلۈپ تۇر.....
چېچەكلەر چېھرىگە زىننىتەك قونۇپ ،
كۆڭۈل ئاسمىنىمدا يۇلتۇزۇم بولۇپ .
كۈلۈپ تۇر.....
تۇمۇچۇق قالسۇن بىر چەتتە ،
مەن چىنار شېخىدەك كەتسەممۇ سۇنۇپ.....

دېڭىزغا قاراش

پايانسىز دېڭىزغا قارىدىم ئۆزاق ،
تىنىق كۆزلىرىڭنى قىلغانچە خىيال .
ئۆرتەندىم ، لېۋىمدە كۆيەر تاماكا ،
بەڭباش قىسمەتلەرگە بولمىغاچ ئامال .

مۇڭ باستى قەلبىمنى ، ئاھ دېدىم بىر رەت ،
كۆكتىكى چايكىغا بەخت تىلىدىم .
ئىزىمدىن ئىسمىڭنى كۆردۈم ساھىلدا ،
بېلىقچى بوۋايغا قاراپ كۈلمىدىم .

تىترىگەن قولۇمنى سوزدۇم پىراقتەك ،
لىغىرلاپ - لىغىرلاپ تۇرغان دېڭىزغا .
شامالىلار ئەپقاچقان ئېتىكىڭ بىر چاغ ،
دېڭىزنىڭ سۈيىدەك كېلەتتى ئاستا .

بېلىقتىن تەلىيى كەلمىگەن بوۋاي ،
قارماقنى قۇچاقلاپ كەتتى يىراقا .
مەن ئۇچۇن دېڭىزغا ئايلاندىڭ جېنىم ،
كۈتۈشتىن كەچمىدىم ھەرنېمە بولسا .

يىغلىما جېنىم

كېچىنىڭ قوينىغا چۈشتۇم تامچىلاپ ،
بەلكىم سەن ياش قىلىپ تۆككەنسەن مېنى .
شامالالار تىپتىنچ بولدى توساتتىن ،
گويا مەن تۇنجى رەت كۆرگەندەك سېنى .

تولۇن ئاي دېمەيمەن ، يۇلتۇزلارمۇ يوق ،
چاچلىرىڭ يۇزۈڭنى ياپتىمۇ جېنىم ؟
قىرغاقلار بۆسۈلدى ، چىقتىم كۆۋرۈپ ،
ھېجىر شارابىدىن تۆكتۈڭ بىر تېمىم .

مۇھەببەت كوچىسىدا تېنىگەن جانلار ،
كېلىڭلار ، ئاقايلى توپان سۈيىدەك .
جانانلار قايغۇسى تەگسۇن يۈرەككە ،
غېرىبقا نان بولغان مۇقام كۈيىدەك .

ئالىقانىنى كۆتۈردۈم ، يىغلىما جېنىم ،
نالەمدە تەۋرىنەر ئىشق كوچىسى .
پەرھادنىڭ پالتىسىغا قوشۇلدۇم جىمجىت ،
شېرىنغا زىنىخ بولغاي ھېجرىنىڭ تېشى .

يەنە بىر كېچە

جېنىم !
دولقۇنلارغا باغرىمنى ئېچىپ ،
سېنى چاقىردىم .
ساھىلدا يىغلاۋاتقان غېرىب كېچىگە ،
يۇلتۇزلار تۆكۈۋاتقان قانىنىڭ يۈزىگە
قاراپ باقمىدىم .

ھىلال ئاي زىننىخىڭنى سىزدى كۆزۈمگە ،
بىر جۈپ قىلىچتەك .
بوينۇمدا قاپقارا بىر بوغما يىلان ،
يەرنى قاسىدىم
سۇنغان ئېلىپتەك .

جېنىم !
تېغىڭنىڭ ئۇستىدە بىر غېرىب بەندە ،
ھۇۋلايدۇ يۈرەكتەك يانقان قەبرىگە .
قەدىمىڭ يەتمىگەن چۇشلىرىم بۇگۈن ،
باشلاپ بولالمىدى مېنى سەۋرگە .

پەرھادنى ئادا قىلدى شېرىننىڭ دەردى ،
بۇلبۇلنى قان يىغلاتتى قىزىلگۈل بەرگى .
مەن تېخى تۇنلەرنى ساناپ يۈرىمەن ،
ياقامدىن ئالمىدى يا سۆيگۈنىڭ قەرزى .

سەن نېچۈن سەھەردەك سۈزۈلۈپ تۇرۇپ ،
تۇپراقنىڭ دەردىگە كەتتىڭ قوشۇلۇپ ؟
مەن نېچۈن بارمىدىم سېنىڭ بىلەن تەڭ ،
پەلەكنىڭ قەرىگە قولۇڭدىن تۇتۇپ ! ؟.....

جېنىم !
دېگىزمۇ بىھوش بولدى بىر كېچە يىغلاپ ،
مەن ساھىلدا ،
بىناۋا قۇشلارنىڭ بېشىنى سىلاپ.....

بىر تال تاماكا بەر

بىر تال تاماكا بەر ، بىر تال تاماكا ،
شورايمەن قىياس قىلىپ ئازابلىرىمغا .
تاغلار ئېتىلغاندا ،
نەپسىم يېرىلغاندا ،
كۆيۈپ تۇرۇپ كۆكلەيدىغان
بىر تال ئۇرۇقتەك
ئۆزۈمنى تېرىيمەن قاراقلىرىمغا .

بىر تال تاماكا بەر ، بىر تال تاماكا ،
ئۇنىڭ كۆيۈشىدىن ئوت كەتسۇن ماڭا .
كۆكۈچ تۇماندا ،
يېشىل ئارماندا ،
باھار چېچەكلىرىنى چاچاي يولۇڭغا .

بىر تال تاماكا بەر ، بىر تال تاماكا ،
يۇرەكتەك چوغ بولسۇن ئۇ
لەۋلىرىم ئارا .
كۆك كەپتەردەك بۇقۇلداشلىرىم ،
چاقماقتەك قاراسلىسۇن گۇلدۇرمامىدا .
بىر تال تاماكا بەر ، بىر تال تاماكا.....

مەن سېنى كۈنلەيمەن شامالىلاردىنمۇ

باغلارغا كىرسەك كىر ، گۈللەرگە كۈلمە ،
تەبەسسۇم قىلمىقىڭ مېنىڭ ئۈچۈندۇر .
چاي ئىچكەن پىيالىنى سۆيمىگىن ، سۆيمە ،
لېۋىڭ جان ، لېۋىمگە بىرلا يۈتۈمدۇر .

كۆزلىرىڭ كۆزۈمگە تىكىلسۇن پەقەت ،
كۆڭلۈمدە مەڭ بوستان سەيلە ئەتمەككە .
مېنىڭلا قولۇمدىن تۇز يەيسەن ئەبەد ،
يۈغۇرۇپ قەلبىڭدىكى چىن مۇھەببەتكە .

مەن سېنى كۈنلەيمەن شامالىلاردىن ھەم ،
چېچىڭدا ئۆمرۈڭگە باغلانغىنىم راست .
باغرىمنى ماكان قىل بەڭباش پەرىشتەم ،
سۆيۈشكەچ بەختكە بولىمىز ھاپاش .

تاقەتنىڭ چېكى

كەل ، باغرىمغا باساي !
يامغۇردا يۈرمە .
كەل ، بوينۇمغا ئاساي !
پەرىشان كۆلمە .

بىلىمەن ،
ئازابلارغا چىدايسەن جىمجىت ،
ئۇسسىغان گۈللىرىڭگە سۇ قۇيىسەن ،
يۈرىكىڭ مىڭ بۇلاقنى تۇرسىمۇ كۆتۈپ .

بىلىمەن ،
غېمىمنى يەيسەن ، بويلىرىڭ تىترەپ تۇرسىمۇ .
كىيىمىمنى يامايسەن ،
گۈلدەك يۈزۈڭگە يامغۇر ئۇرسىمۇ .

ئۇيلىپ قاراشلىرىڭنى ،
تارتىنىپ كۆلۈشلىرىڭنى ،
مەن خىرامان ئۇخلاپ كەتكەندە ،
مەيىن شامالدەك
ئەتراپىمدا يۈرۈشلىرىڭنى.....
ھەر كېچىسى خىيال قىلىمەن .
جېنىم ،
يۈرىكىمنىڭ كۆيۈشلىرىنى ،
قورام تاشتەك قوپاللىقىمدا

سېغىنىشنىڭ يېنىشلىرىنى
ئۆزۈم بىلمەن .

كۈتۈشنىڭ چېكى
سەن يىغلىغاندا ،
مەن يېرىلغاندا
ئىككىمىزنىڭ قەلبىدىكى ئوت
بىر-بىرىگە ئېتىلغان چاغدا.....
ئويغىنىدۇ ، يۇمىلايدۇ بىر .
تاقەت قالمىدى .
كەل ، باغرىمغا باساي !
كەل ، بوينۇمغا ئاساي !

سەن دەرۋازىدىن چىقىۋاتقاندا

1

سەن دەرۋازىدىن جىمجىت چىقىۋاتقاندا ،
مەن شەھەر سىپىلىدا قاراپ تۇراتتىم .
يولدىكى ماشىنىلارنى سوقۇپ ئۆتكىنىدە ،
ۋاقىتنىڭ ئەگمىسىنى تەتۈر قويياتتىم .
قۇم بارخانلىرىدەك يۇكۇنۇپ تۇرۇپ ،
يەردىن بىر تال ئاچقۇچنى ئالدىڭ .
باغرىمدا دەريادەك سوزۇلۇپ ياتقان
تارام-تارام يارىلارغا قاراپ سالدىڭ .

بۇ يوللاردا تېرەك يوق ،
ئەگىۋاتقىنى روھلار سايىسى .
ئىبرەتسىز يوللار بۇ ،
خارابىگە ئايلانسىمۇ جان ھېكايىسى .
ئاچقۇچنى چىڭ تۇت ،
قارا ئۇغۇ چۈشتى .
پالتامنىڭ ئىزى بار غارنىڭ ئىچىگە
قويۇپ قويغان نەيىمنى پۈۋلە.....

قەدىم زاماندا ،
يىراق ماكاندا ،
بىرى بار ئىدى .
ئۇنىڭ جامالىغا جاھان تار ئىدى .

ئانىسى يۇلتۇز ئىدى كۆكتە پارلىغان ،
دادىسى بىر نۇر ئىدى يەردە ئايىنىغان .
ئۇنىڭ توققۇز ئاكىسى توققۇز تاغ ئىدى ،
بىر قۇدۇقنىمۇ تولدۇرالمىغان .
ئۇنىڭ توققۇز ئاكىسى توققۇز باغ ئىدى ،
بىر تال كۆچەتنىمۇ سىغدۇرالمىغان .
ئۇلار دادىسىغا قارىتىپ توققۇز ئوق ئاتقان ،
ئىنىسىنى ئون سەككىز يارماقتا سانىغان .
كۆكتىن چۈشكەن بىر تامچە ياش
«ئاھ ، يۇسۇپ !» دېدى .
ئۇ يۇلتۇزمۇ ئانىمىزدەك مېھرىلىك ئىدى .

سەن يۇسۇپ ئەمەس ،
يۇسۇپجانسەن ، بەس !.....
سېنىڭ توققۇز ئاكاڭ يوق ،
پەقەت بىرسى بار ،
تاغ باغرىدا نەي چالسا دەپ ياساپ قويغان غار .

يوللار ئۇزۇن.....
بۇ كېچە قېنىپ ئۇخلىۋال !
ئاچ قالغان قۇدۇقلارنى قاندا تويدۇراي ،
سەھەر پەيتى
كۈلۈپ تۇرۇپ مەغرۇر قەدەم ئال.....

سەن جىمجىت ئۇخلاۋاتقاندا
تاغ چوققىلىرىدا قاراپ تۇرىمەن ،
ئون سەككىز مۇردا بولار ئون سەككىز تىيىن .
سوغۇق زەنجىر كىرىپ قالسا چۈشۈڭگە ئەگەر ،
ئالتۇن گۈرزە تۇتۇپ تۇرغان ئاكام بار دېگىن.....

— يۇسۇپجان !
«ئاكا» دەپ يۈرىكىڭدىن كۆلۈپ قويىسەن .
كۈن تولغاندا ،
ئاي تۇغقاندا ،
ئودغۇرمىش غاردىن چىققاندا ،
ئۆگدۈلمىش ۋىسال قۇچقاندا.....
تەختىم يېنىدىكى خاس ھاجىپىمسەن !.....

2

يامغۇرلۇق كوچىلاردا يۈرسەڭ پەرىشان ،
يېگانە قەبرىدىن چىققان مەن ئىدىم .
پىرچەڭگى كۆيىدە ياتقان ئېزىلىپ ،
سەندەك يا مېنىڭدەك باغرى قان يېتىم .

پەلەكنىڭ چاقىدا يانجىلغان تاشنى ،
بىر قەدەھ مەي بىلەن ئاتتىم دېگىزغا .
كېمىنىڭ مەنزىلى قاراڭغۇ كېچە ،
ياراڭنى جىمجىتلا بەردىم يۇلتۇزغا .

ئالىقان چۆللۈكىگە پالانغان ئۆمۈر ،
قەدىمىي خارابىلەردە ياتار كۆمۈلۈپ .
گۈلمۇ يا گۈلچىمۇ كۆزلىرىدە ياش ،
بەختىنىڭ ئۆلۈكىنى كەلگەن كۆتۈرۈپ ؟

جەھلىدە يانغاننى قۇياش دېمىدىم ،
ئۇيقۇ ھويلىسىدا پورەكلىگەن گۈل .
تۇمۇچۇق قەپەستىن ئاقىدۇ قانەك ،
ئەي يۈرەك ، مەيدەمدىن يوللارغا تۆكۈل .

ئەپسۇن ئالدىدا

كۆزۈمنى يۇمدۇم ،
جاھانىمۇ ئېچىلدى.....
ئەي ، ئەتىنىڭ چۈمپەردىسىگە ئورانغان گۈزەل !
مۇھەببەتكە ئايلانغان بەختىياشلىقىڭ ،
قىزىلگۈل بولۇپ
يىگىتلىكىمگە باركاللا ئوقۇپ
ئۆمرۈمگە چېچىلدى.....

مەن گېزىت ئوقۇۋاتىمەن ،
سەن ئاياللىقىڭ بىلەن كەلگۈسىمىزنى توقۇۋاتىسەن .
ئوغلۇم مېھرىمىزنى تۆشەك قىلىپ ئۇخلاۋاتىدۇ ،
قىزىم سۈت سېغىنىپ يىغلاۋاتىدۇ .
قوپاللىقىمدا سېنى سۆيۈۋاتىمەن ،
كۆزۈڭ يېشىدا مەن ئۇچۇن كۆيۈۋاتىسەن .
يۇلتۇز ئاينى ئىتتىرىپ ،
ئاي بۇلۇتتىن يۇلقۇنۇپ
ھۇجرىمىزنى ماراۋاتىدۇ ،
بىر جۇپ گەۋدىنى ساناۋاتىدۇ .

سەھەردە ،
گۈلدەك ئېچىلىپ تۇرۇپ ،
شۇرلىغانچە مەيدەمگە ئۇرۇپ ،
تىزىقىڭنى ئاۋايلاپ سۇنۇپ
سەپەرگە ئۇزاتتىڭ مېنى .

كۆزۈڭگە ئەمەس ، تاملارغا قاراپ ،
ياق ،
سۈمبۈل چېچىڭنى جېنىمدا تاراپ ،
يېشىڭ تامغاندا
تاماكا شوراپ ،
تىزىقىنىڭ ئارىسىغا يۆگىدىم سېنى .
تەكچىگە قويۇپ قويغان
بىر چىنە قېتىق ،
بىر پىيالە قايماق
يىغلاۋاتاتتى .
ئۆينىڭ چىرىغى ، ئىشىك قۇلۇپى
پاچىقىمدىن قارماۋاتاتتى .
ياق ، مەن مېڭىشىم كېرەك !
بىر كۆزلۈك يالماۋۇزنىڭ ئەپسۇنىدا ،
قېتىق قانغا ،
قايماق يىرىڭغا ئايلانسا بولمايتتى.....
چىپار ئات ئىشىك ئالدىدا ،
«ئەركەك ، ئەركەك» دەپ توۋلاۋاتاتتى .

ئىككىمىز خوشلىشىۋاتقاندا ،
كەپتەر مۇڭلۇق كۈلۈۋاتاتتى .
مەن قولۇڭنى چىڭ سىققان چاغدا ،
ياردار بولمىغان بىر جۈپ كېيىك
قۇچاقلاشقىنىچە ئۆلۈۋاتاتتى.....
ئىككىمىز خوشلىشىۋاتقاندا ،
كۆكتىكى ئاي تولۇۋاتاتتى .
بىز يۆلىنىپ ئولتۇرغان چىنار ،
يەرگە بېشىنى قويۇۋاتاتتى .
گۈلگە قاراپ ئولتۇرغان بۇلبۇل ،
ئۆزىنىڭ قېنىنى سۆيۈۋاتاتتى.....

پىچىرلايمەن ساڭىلا پەقەت

كەل ، قولۇمغا ئېسىل !
نى بالانى كۆتۈرگەن بەستىم ،
يۈك بىلمەيدۇ سېنىڭ مېھرىڭنى .

كەل ، جېنىمغا قېتىل ،
ئۆمۈرنىڭ پەيمانى تولغان بولسىمۇ ،
يات كۆرمەيدۇ سېنىڭ دەردىڭنى .

كەل ، يۈم-يۈم يىغلا جېنىمنىڭ جېنى ،
ھەسرىتىڭ يۈرىكىمگە ئاقسۇن تامچىلاپ .
كەل ، مەيدەمگە ئۇر ، تىللا ھارغۇچە !
ئەجەب ئەمەس ،
ۋەدىلىرىم لېۋىڭ ئارا قالسا غۇنچىلاپ .

كۈپايە ماڭا ،
قارا يامغۇر چۈشكەن غېرىب كەچ !
بىر تال تاماكا
ياكى زېمىن چېلىۋاتقان غەمكىن مۇزىكا.....

كەل ، ھۆل بولغان چاچلىرىمنى سۈرتۈپ قوي ،
كۆيۈۋاتقان لېۋىمگە سۆيۈپ قوي !
كەل ، كەيپ بولغان تۈيغۇلىرىمنى
يۇمشاق قولۇڭ بىلەن يەڭگىل تۇتۇپ قوي !.....

ئانا

1

— ئانا !.....
يەنە كەچ بولدى ،
ئاسمىنىمغا يۇلتۇزۇڭ تولدى .
ئوغلۇڭ ،
سەن ئۆستۈرگەن قانتتى بىلەن
بۇلدۇقلاپ تۇرۇپ چىنارغا قوندى.....
ئوغۇز سۈتۈڭدەك سېغىنىش بىلەن ،
قالغان ئىزىڭغا بېشىنى قويدى.....

— ئانا !.....
سەندىن مىراس تەنھالىقىمغا ،
سېنىڭدەكلا مېھرىمنى بەردىم .
زىمىستاندەك رېئاللىقىمغا ،
كۈلكەڭ بىلەن باغرىمنى كەردىم .
كىچىكىمدە باغرىڭغا ئېلىپ ،
بىردىن-بىردىن ئاغزىمغا سالىدىغان مېغىزدەك
تېرىلىپ تۇرغان يۈرىكىمنى ،
سېنىڭ قولۇڭ بىلەن ئاۋايلاپ تەردىم.....

— ئانا !.....

بوينۇمغا ئاسقىنىڭ تۇمار ئەمەسكەن ،
بەلكى يانار تاغ ،
ئوكيانلارنىمۇ بۇلدۇق-بۇلدۇق قاينىتالىغان .
بوينۇمغا ئاسقىنىڭ تۇمار ئەمەسكەن ،
بەلكى ئېرەمباغ ،
چاڭقىغان چۆللەرنىمۇ ئاينىتالىغان .
بوينۇمغا ئاسقىنىڭ تۇمار ئەمەسكەن ،
بەلكى يۈرىكىڭ ،
بۇلبۇلنى ئۇخلاتماي سايرىتالىغان.....

— ئانا !.....

تىزىمنىڭ ئاستىدا جايناماز‌ىڭ بار ،
ئۆمرۈڭنىڭ بېغىدىن دۇئا كۆكلەتكەن .
بېشىمدا مېھرىلىك قوللىرىڭ يانار ،
ئوغلۇڭنى ئەردەك سۆزلەتكەن.....

— ئانا !.....

تاڭ ئاتاي دېدى .
جەننەتنىڭ ئىشىكىنى ئاچتىڭمۇ قىيا ،
سۈتۈڭدەك مېھرىڭدە بەردىڭمۇ دۇئا ،
پەلەكتىن كەلكۈندەك بىر نۇر يامرىدى !
ئوغلۇڭنىڭ كۆزىدە قۇياش پارلىدى !

— ئانا !.....

بوينۇمدا بار زۆھرە يۈلتۈزى.....

2

يىغلاي دېسەممۇ ئىمكان بولمىدى ،
كۆلەلمىدىم ئاھ قاقاقلاپ تۇرۇپ .
ئاي پارە بولغان قارا كېچىدە ،
قەبرەڭگە ئاستىم يۇرەكنى يۇلۇپ .

بۇلبۇل نالىسى گۈلگە ئاقمىدى ،
تەمكىنلىكىڭنى ئۆگەندى دۇنيا .
ئۆركەشلىگەن سۇ بولدى قەسىدە ،
تاغلار بەستىگە ياماشتى دۇئا .

كەڭ ئالىقىنىڭنى ئاسماندەك قىلىپ ،
بەڭباشلىقىمغا قىلغانتىڭ تۇمار .
قالقان بولۇشنى ئىزدىدىم لېكىن ،
جان مۇئەككىلى قويمىدى زىنھار .

ئىزىڭدىن ئۇنگەن قەھرلىك گۈلنى ،
تىكىنى بىلەن باغرىمغا باستىم .
لېۋىڭدىن ئاققان ئارمانلىرىڭنى ،
قانلىق قەسىدە بوينۇمغا ئاستىم .

مەن سېنى سېغىنغاندا ئۇچمىدى قۇشلار

مەن سېنى سېغىنغاندا قۇياش يېغلىدى ،
بۇلبۇل ئەما بولدى ، گۈلنى كۆرمىدى .
پالتىنىڭ بىسىدىن كۆكلىگەن پەرھاد ،
ئۇنتۇدى شېرىننى ، يەرنى تىلغىدى .

مەن سېنى سېغىنغاندا كۈلمىدى باھار ،
تاغلارنى يانجىدى ئېچىرقىغان غار .
ۋاقىتنىڭ زۇۋانى قالدى تۇتۇلۇپ ،
ھىلال ئاي بوينىغا بولغان كەبى دار .

مەن سېنى سېغىنغاندا ئۇچمىدى قۇشلار ،
دۇشمەنگە ئايلاندى تۇغقان-تونۇشلار .
كۆك كەپتەر چىشلىگەن زەيتۇن شېخىدىن ،
نەي ياساپ چېلىشتى قارا ھۇۋقۇشلار .

مەن سېنى سېغىنغاندا بۆرە ھۇۋلىدى ،
ئوغۇزخان قەبرىسىدىن چىقتى ، توۋلىدى .
قۇملارنىڭ پايانىدا ياتقان چېغىر يول ،
پەلەك چۆللۈكىدىن كېيىك ئوۋلىدى .

سېغىنىدىم چىمەنىم مەيدەمنى كېرىپ ،
ئوت بولۇپ ئۆلغايدىم ، كەتمىدىم ئېرىپ .
دەس مىنىدىم چاپچىغان چىلان تورۇققا ،
ئاھ نېمە دەيمەنكىن يېنىڭغا بېرىپ.....

ئاتۇش

رەنجى پەلەكنىڭ يامغۇرى ياغسا ،
مەيدەمنى كېرىپ تاشقا ئايلاندىم .
تاغلار سىلكىنىپ ، تەۋرىگەندە يەر ،
ئۆمرى خورىماس باشقا ئايلاندىم .

تاش ئېتىپ رەقىب ، بولدىلەر ھەيران ،
چۈل-چۆل بولمىغان بېشىمنى كۆرۈپ .
تەكلىماكاننىڭ باغرى ئېزىلدى ،
ئاتۇشقا ئاققان يېشىمنى كۆرۈپ .

يوللىرىڭ يامان ، چىرايىم سامان ،
بۇغدايلىقىمنىڭ خامىنى ئاتۇش .
سۆلىتىم دادام ، دۆلىتىم ئانام ،
كارۋان كۈيىنىڭ ئارمىنى ئاتۇش .

كارۋانلىرىڭ بار چۆللەردە يۈرگەن ،
ئالتۇن قوڭغۇراق توۋلايدۇ سېنى .
ئەلانۇرخانىنىڭ يانغان كۆزلىرى ،
كېچە باغرىدىن ئوۋلايدۇ سېنى.....

كۆزۈمنىڭ قارىسى بولدى غەم يېمە

مەجنۇنغا تاغلارمۇ بولالماس پاناھ ،
كۈلكىدىن ئەلەمنىڭ ئارتۇقى نېمە ؟
لەيلىنىڭ دەردىنى سۆزلەيدۇ تاشلار ،
كۆزۈمنىڭ قارىسى بولدى غەم يېمە .

ھىجراندا ياسالسا نوھنىڭ كېمىسى ،
ۋىسالنىڭ لەززىدە بولىمىز توپان .
قېنىمدەك تامچىلاپ ئۇزىسا تۇنلەر ،
كۆز يېشىڭ قىيانىدا لەيلەيدۇ جاھان .

جەبرىنىڭ پايانىدا يېگانە ئوتسەن ،
ئاھ ، مېنىڭ جېنىمغا جېنىڭنى قاتاي .
لېۋىڭدىن مەن ئۇچۇن ئېچىلسا بىر گۈل ،
بۈلبۈلدەك مىڭ كېچە يېنىڭدا ياتاي .

تاماكا ، ئېرەمباغ ، تاڭنىڭ شامىلى ،
مېھرىڭنىڭ ھىدىدەك بېرەلمەس ھۇزۇر .
قەسەمكى ئاشىقنىڭ نالىلىرىدىن ،
سەن دېگەن مەن ئۇچۇن مەڭگۈلۈك غۇرۇر .

ئەي مېنىڭ يېنىمدىن ئۆتكەن پەرىشتەم ،
يىلاندەك تولغىنىپ كۆيسەن مەغرۇر .
چاچلىرىڭ دولقۇنى قىرىق بىر قامچا ،
ئۇر ، مەندەك ئاشىقنىڭ يۈرىكىگە ئۇر .

يولۇمدا تۇپراقتەك ئەزىزدۇر ۋەسلىڭ ،
قەھرىمدە ، مېھرىمدە سۆيىمەن سېنى .
تولۇن ئاي تۆكۈلۈكۈمدە كۆيەر لاۋۇلداپ ،
چىمەن دەپ ئېيتىلسا ئاتۇش غەزىلى.....

ئىككىمىزنىڭ ھېكايىسى

(1)

ساھىل بويىدا ،
قۇملار قاغجىراپ يېغلاۋاتقاندا ،
مېھرىبان چايكا ئۆتكۈر تىرناقلىرى بىلەن
قىيا تاشنىڭ بېشىنى سىلاۋاتقاندا ،
سېنىڭدەكلا بىر مۇڭلۇق ناخشا ،
ئاسمىنىمغا يامراۋاتقاندا.....
ئىككىمىزنىڭ ھېكايىسىنى ئەسلەپ قالدىم !

نە ماۋزۇسى يوق ،
نە پېرسوناژى .
ئابزاسى ئايرىلمىغان ،
تىنىش بەلگىلەر قالايمىقان چېچىلغان ،
ھەرپلەردىن ئىزنا يوق بىر ھېكايە.....

گۈللەرنىڭ نازلىرىدىن بىزار بولغان كېيىك
چۆللۈكنى چۈشەۋاتاتتى .
قانداق ئۈسسىغانلىقىنى ،
تاپانلىرىنىڭ قاناشلىرىنى ،
كىندىكى ئىچىگە ئۆزىنى بەند قىلىپ ،
دەشت - بايawanغا ئىپار بولۇپ تاراشلىرىنى چۈشەپ قالدى .

جىمجىت بىر ھېكايە سۆزلىنىۋاتىدۇ
دېڭىزنىڭ دولقۇنلىرىدەك جىمجىت .

بىر ھېكايە ،
لەكمىگ شائىر يازغان بىر سۆز ياكى مىسرا .
ئۇنىڭدا يۈسۈپ قۇدۇقتىن چىققىلى ئۇنمايدۇ .
ئۇنىڭدا ئىسكەندەر سېپىل سوقمايدۇ .
شەيتان توپىدىن يارىلمىدۇ ،
ئادەم يەنىلا.....

قارا رەڭلىك بىر ھېكايە سۆزلىنىۋاتىدۇ ،
بىر ھېكايە
ياكى نوھنىڭ كۆز يېشى .
زەيتۇننى قانىتى ئاستىغا يوشۇرۇۋالغان كەپتەر
ئۆلۈۋالىدۇ .
سەجدىدىكى پەرىشتىلەر
بېشىنى كۆتۈرمەي كۈلۈۋالىدۇ .
قەبرىلەر ئېتىكى بىلەن مۇردىلارنى يۆگىۋالىدۇ .

بىر ھېكايە سۆزلىنىۋاتىدۇ ،
ساھىل بويىدا .
ياكى ئىككىمىزنىڭ
ئەنجۇر ياپرىقى گۈۋاھ بولغان ،
غەمكىن تويىدا .

بىر ھېكايە سۆزلىنىۋاتىدۇ ،
ئىككىمىزنىڭ ھېكايىسى.....

(2)

يامغۇر يېغىۋاتىدۇ ،
سەن كۈلۈۋاتىسەن .

سېنى جەننەتتىن ئەپقاچقىنىمنى ئەسلىدىم.....
قۇشلار سايرىدى ، تىلى چىقمىدى .
دەرەخلەر قارىدى ، كۆزى كۆرمىدى .
پەقەت ئەنجۈرلا رەسىدە بولدى .
ئۇنىڭ چىكىقالغان كۆكسى ئالىقانغا تولدى .
سېنىڭ تولغىنىشىڭ ،
مېنىڭ بوغۇلۇشۇم ،
يىلان ئېزىپ كەتتى.....
پەرىشتىلەر ئىبادەتتىن تېزىپ كەتتى .
بىر مۇدەررىسنىڭ يۈرىكى قىزىرىپ كەتتى .

يامغۇر يېغىۋاتىدۇ ،
بىزنى قوغلاۋاتىدۇ
ياكى قوغداۋاتىدۇ .

تۇپراقتەك ئېزىلدىم .
مەن ئوغرى ئىدىم .
مېنى بەزلىدىڭ ،
قوينۇڭغا تىقىۋالغان جەننەت مېۋىلىرىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ .
ئاشقان ئۇرۇقىنى كۆمۈۋاتقاندا ،
ھەرە كۆرۈپ قالدى ،
قارلىغاچ ئۇنىڭ تىلىنى چوقۇۋالدى .

يامغۇر يېغىۋاتىدۇ ،
خۇددى مەن ساڭا ياغقاندەك ،
سەن ماڭا .
لاي بولدۇق ،
زېمىنغا تولدۇق ،
دېڭىزدىن ئۆرلەپ قوشۇلدۇق ئاڭا .

يامغۇر يېغىۋاتىدۇ.....

كەل ، مېنى ئادا قىل قىيناشلىرىڭدا

سەن ئۇچۇن لاۋۇلداپ كۆيگەن چېغىمدا ،
يامغۇرده‌ك يېغىشىڭنى قىلمەن خىيال .
نە يامغۇر ، كۆزۈمدىن تۆكۈلەر ئاستا —
سارغايغان غازاڭلار ، تىترىگەن شامال .

سەن يۇرگەن داۋانلار يولۇڭدا بەلكىم ،
مەن كەبى خورسىنىپ تۇرغاندۇ جېنىم .
مەن كۆتكەن ۋىسالىار مۇناجات بىلەن ،
كېچىنىڭ باغرىغا تۆكۈلەر سىم - سىم .

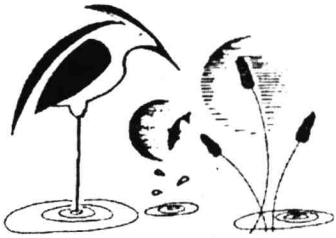
مۇھەببەت كۆمۈلگەن چولپان كۆزۈڭگە ،
بىر مەرتەم قاراشقا بولدۇم ئىنتىزار .
كەل ، مېنى ئادا قىل ئۆز قولۇڭ بىلەن ،
يۇرەكنىڭ قېتىغا باش قويۇپ تەكرار .

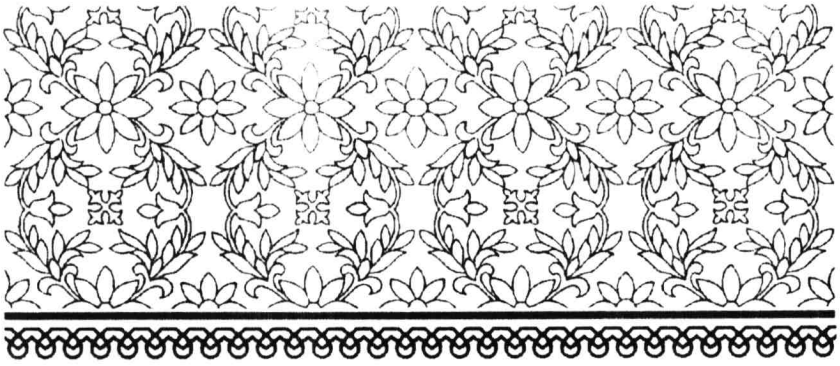
يامغۇرلۇق پەسىللەر نەقەدەر گۈزەل ،
ئاھ ، مېنىڭ ئازابلىق مۇھەببىتىمده‌ك .
چاكۇچاك بولغان لەۋ يېتەرمىكىنتاڭ —
بارمىقىڭ ئۇچىغا ، يازغان خېتىمده‌ك ؟

هەرقاچان كۆزلىرىم ئالدىدا لەيلەپ ،
مەست قىلار خۇيلىرىڭ ، بەڭباش گۈزىلىم .
تەمبۇرده‌ك مىڭ يىللىق هەسرىتىم بىلەن ،
بىر كۈيگە ئايلانسام ئۆرتەنگەن پېتىم .

ھەي ، دەردلىك رېئاللىق — پەسىل ئەركىسى ،
سەن مېنى ئويغاتتىڭ يەنە سەھەردە .
زۇلمەتتەك ياناتتىم ئازابىم بىلەن ،
زۆھرەگە ئايلانغان بولساڭ ئەگەردە .

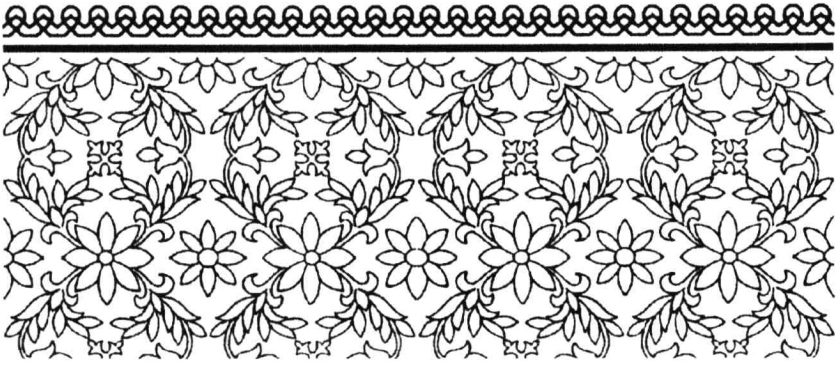
تاغلارنىڭ چوققىسىغا يامىشىپ تۇرۇپ ،
قاينىغان قانلىرىمدا يېزىپ قويدۇم خەت :
«يالغۇزلۇق ، كۆز يېشى ، ھەسرەت ۋە كۆيۈش ،
مۇھەببەت رومانىدىكى ئەڭ ئاخىرقى بەت ! »

ئالىمجان قاسىم

ياز داۋاملاشماقتا

ياز ئاستىدا (1)

ياز ئاستىدا
ئىككىمىز پاراڭلىشىپ ئولتۇردۇق .
سۆزلەرنىڭ سالقىنلىقىدىن
جىممىدە ھۇزۇرلىناتتۇق .
خىيالىلار
يوپۇرماقلارغا رەڭ بېرىپ تۇراتتى .
قۇشلار
بىزنىڭ ئاۋازىمىزدا ناخشا ئېيتاتتى .
يانمۇيان ئولتۇراتتۇق ،
سىغدىلىپ كىرەتتى
ئارىمىزغا يۇمشاق ئەسلىمە .
ھازىر ئاۋاتلىشىپ كەتتى
لاي ۋە قۇملاردىن
كىچىك ۋاقتىمىزدا ياسىغان قەلئە .
شىلدىرلايتتۇق
يېنىمىزدىكى ئېرىق سۈيىدە .
سۇ ئەجەبمۇ يۇمشاق ئىدى
خۇددى بىزنىڭ مېھرىمىزدەك .
ياز ئاستىدا
شۇنداق ئۇزاق ئولتۇردۇق .
سۆزلەرنى مارجان قىلىپ
بىر يېپقا تەڭ ئۆتكۈزدۇق .
قەلبىمىز ياز تەپتىدە پىشتى .
مەيىن شامال
بىزنى سىلاپ ئۆتمەكتە ئىدى.....

ياز تەرلىمەكتە

ياز چاپىنىنى سالدى ،
مەن يامغۇرغا زار بولدۇم .
بىر كېتىپ كەلمىگەن يارغا
ئاشىق - بىقارار بولدۇم .
سېنىڭ سۆزلەيدىغان كۆزۈڭنى
كۆزۈم بىلەن كۆرەلمەيمەن .
ئەمدى ئىسسىق بارماقلىرىڭنى
خىيالىم بىلەنلا تۇتىمەن .
سەن شۇ دەم ئۇيقۇدا
بىراق مەن ئۆگزەمدە
يۇرەك تىۋىشلىرىڭنى ئاڭلاپ ياتىمەن .
ساڭا توقۇغان نەزمەم
سۇغا چىلىشىپ كەتتى .
ئەمدى مەن قانداق قىلاي ؟ !
راست سېغىنغان بولساڭ
كەل يېنىمغا ،
ئۇسسۇزلۇقۇڭغا
يۇرەكنى قوغۇن قىپ تىلاي !
مەن سېنى كۈتمەكتىمەن
ئاستا ۋە داۋاملىق.....
يامغۇر ياغسىلا تۇگەيدۇ
ئىشىكىم ئالدىدىكى پاتقاقلىق .

ياز تەرلىمەكتە
يامغۇر يىراقتا.....

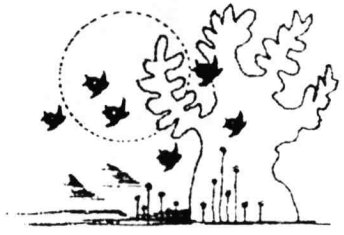
ياز بىلەن خوشلىشىش

بىر ناخشىنى ئاڭلىدۇق ئۇزاق ،
ئېرىپ كەتتۇق يازنىڭ تەپتىدە.....

كۆيۈپ تۇرغان كۆزلەر ئىچىدە
كۆز يۇرمەكتە هارغىن ، پەرىشان .
ياز ماڭماقتا قول پۇلاڭلىتىپ ،
يىراقلاردا بىر پارچە ئاسمان.....

يازنىڭ سالقىن ئورمانلىقىدا
بىز ئايلاندۇق ئالتۇن دەرەخكە .
ئاقماقتىمىز گويا سۇ بولۇپ
ئۇنىڭ غەمكىن ئەسلىمىسىدە .

كۆز پەرىشان كۆزلەر ئىچىدە ،
سۆز پەرىشان سۆزلەر ئىچىدە .
بىز ئاسمانغا قاراپ يەتتە رەت ،
قايتمايمىز ئۆز قەلبىمىزگە.....

تامچىلايدۇ غەم

ئاي قاپقارا بوپ ئۇخلىماقتا ،
مۇزلاپ كەتكەن تاشلار ئاستىدا
پاتمىچۇقلار ناخشا ئېيتماقتا.....

سۇلار ئاستا خىياللارغا كىرەتتى ،
ياغاچلاردىن تامچىلايتتى غەم .
قالاپ ئولتۇراتتى بىر پاي ئاياغنى
ئۆلۈمدىن زېرىككەن گۈزەل بىر ئادەم .

ئۇ يازالمىغان ئىككى-ئۈچ تال خەت ،
باشلاپ ماڭاتتى ئۇنى خارابلىككە .
ئۇ شۇنداق ئۆزىنى تىڭشايدۇ ، بىراق —
ھېچ نەرسە ئۇنىڭغا ئەمەستۇر تەۋە.....

سۆزلىمەكتە تۇن بىر ھېكايە

يېشىل چۈشلەر سۈندى قاراسلاپ ،
جىمجىت ھەسرەت سىڭدى كۆزلەرگە .
مۇڭغا تولدى قاشاسىز باغلار ،
ئۆز رەڭگىدىن قاچماقتا كېچە .

قاراسلىغان تىنىقلار ئارا
ھالسىرايدۇ ئاخىرقى ئىمكان .
توڭلاتماقتا تۈيغۇلىرىمنى
يۇرىكىمدە قاتقان زىمىستان .

ئاستا-ئاستا ئۆچمەكتە مانا
ئەڭ ئاخىرقى ئاجىز يورۇقلۇق .
مەن كەزگەن بۇ دۇنيانىڭ ئىچى
ھاياتىمدەك ئىدى قۇپقۇرۇق .

تۈيۈقسىزلا كەچتى ئېسىمدىن
ۋە يوقالدى بىردىنلا ھەممە .
ئىككى غېرىب ئادەم ھەققىدە
سۆزلىمەكتە تۇن بىر ھېكايە.....

ھەيرانىخمەن

(شۇ ناملىق خەلق ناخشىسى ئىزىدىن)

1

مەن كارىز بېشىدىن كەلگەندە قايتىپ
جۇجەملەر پىشىپتۇ ھاياجىنىمدەك .
سەن ئىشىك ئالدىغا تۇرۇپسەن چىقىپ
ھەممىدىن بېشارەت بەرگەندەك يۇرەك .

مەن قانداق كۆيۈشنى بىلەلمەي ، سېنىڭ —
تىكىلدىم ئۇن-تىنسىز كۆزلىرىڭگىلا .
ھېس قىلدىم سۆيگۈنىڭ ھەقىقىتىنى
قاپقارا كۆزۈڭگە چۆكۈپ بىرھازا .

كۆردۈممەن قەلبىڭنىڭ زۇلمەت يېرىدە
سوزۇلۇپ ياتماقتا چەكسىز قەبرىستان .
ئاھ ، ئاشۇ پەرۋاسىز كۆزلىرىڭ سېنىڭ
پەرىشان قىلاتتى كۆڭۈلنى ھامان .

2

دەريادەك چېچىڭدىن قالغان يول بىلەن
بىر يۈمشاق كۆڭۈلگە بارىمەن ئېقىپ .
تېرىقتەك چېچىلغان سۆزلەر ئالدىدا
تۇراتتى ياپيېشىل سۆزلەر يېيىلىپ .

تەنھالىق مەي باغلاپ پىشقان مېۋىدەك
پارلايتتى ئازابنىڭ شاخلىرى ئارا .
شۇ تاپتا ئىچىمنىڭ چوڭقۇر يېرىدىن
سۈغۇرۇلۇپ چىقماقتا چەكسىز ئىشتىھا .

لېكىن ، مەن بەربىر سېنىڭ كەينىڭدىن
ماڭاتتىم قولۇمغا يۈرەكنى ئېلىپ .
مەن كەبى سۆيەلمەس سېنى ھېچكىممۇ ،
گويا كى سەنەمنى سۆيگەندەك غېرىب .

3

جۈجەملەر پىشىپمۇ تۇغەپتۇ ئەمدى ،
باقمىدىڭ سەن قايتا ئالدىمغا چىقىپ .
مەن كارىز بويىدا يالغۇز ئولتۇرۇپ
چىقتىم تا كەچكىچە خىيالغا پېتىپ .

ئاھ ، سېنىڭ جىمجىتلا كەتكەنلىكىڭگە
ئىشەنگۈم كەلمەيدۇ ، بولمەن ھەيران .
يەلپۇنۈپ تۇرماقتا قىزىل ياغلىقىڭ ،
بىراق كۆز ئالدىمدا توختىماي ھامان.....

هېلىقى دەريا

ئۆگۈزاتقان ھەرپلەرنىڭ ئىچىدە مېڭىپ
باردىم قەلبىمنىڭ خارابىسىگە .
مېنىڭ تۇزلۇق ھاياجىنىمغا
بىر كىچىك دەريا ئېقىپ كىرمەكتە.....

پۇراپ ئولتۇرۇپ ھەسرەتلىرىمنى ،
تەسەۋۋۇر قىلدىم تاشلارغا قەدەر .
مېنىڭ ئوڭ يېقىمدا يىغلايدۇ كېچە ،
يەنە بىر يېقىمدا يىغلايدۇ سەھەر .

سىلايمەن كېچىنىڭ جاراھىتىنى ،
ئوقۇيمەن تاڭلارنىڭ رىۋايىتىنى .
يۆلىنىپ ئولتۇرۇپ غېرىبلىقىمغا
يامايمەن كۆڭلۈمنىڭ يىرتقلىرىنى .

قانداق كۈلكەيمەن بۇندا بىر نەپەس ،
تاغلار يىقىلغان تۇرسا بېشىمغا ؟
پەقەت ئىچىمدە ھارغىن بىر كۆيدە
ئېقىپ تۇرار ھېلىقى دەريا.....

يۇرەكتىكى دېڭىز

سېنىڭ ھەسرىتىڭ ، جىمجىت ھەسرىتىڭ
تارتىپتۇ روھىمغا مەڭگۈلۈك يىلتىز .
بۇلبۇلدەك ئۇنلەشكە مەجبۇر بولساقمۇ ،
ھوسۇلسىز ئېتىزدۇر بىزنىڭ قەلبىمىز .

باقسەن مۇلايىم ، قوي كۆزلىرىڭدە
مېنىڭ بۇ مۇزلىغان رېئاللىقىمغا .
بىر چۈشىنىڭ ئىچىدە شۇنچە ئولتۇرۇپ ،
مەن ئېيتىپ باقمىدىم تېخى بىر ناخشا .

بىلەمسەن ، كۆڭلۈمنىڭ ئۇزۇن يىپىغا
مارجان قىپ ئۆتكۈزدۈم ئازابلىرىمنى .
ئۇ مېنىڭ قەلبىمگە لەرزان چىرمىشىپ
سىلايدۇ ساقايماس جاراھىتىمنى .

ھېس قىلدىم ئەڭ جىمجىت ئۆكسۈشلىرىمدە
يىرتىلىپ بارماقتا سارغايغان يۇرەك .
ئاقلاشچۈن گۈناھىنىڭ ھەقىقىتىنى
دەريادەك كۆز ياشقا چۆمۈلۈش كېرەك .

گۈللەرگە تەبەسسۇم قىلمىدى تېخى
بىر تامچە يېشىدا ئولتۇرغان سەھەر .
ماڭماقتا ئايلىنىپ ئۇزۇن بىر تامنى
شۇ قەدەر پەرىشان ، ھارغىن ئادەملەر .

قارايغان بۇ ئېگىز تاملاردىن ئەمدى
سويۇلۇپ چۈشمەكتە بىزنىڭ قەلبىمىز .
ھەممىنى سىغدۇرغان يۇرىكىمىزدە
چايقىلىپ تۇرماقتا غەمكىن بىر دېڭىز.....

ياز ئاستىدا (2)

(1)

سەن كەلمەستە
ئىشىكىم ئالدىدا قولىنى ھورداپ
قىش ئولتۇراتتى .
كېلىۋىدىڭ
ياڭرىدى بىردىنلا يازنىڭ ناخشىسى .

بىز يىراقتىكى مۇزىكىنى
تەكرار-تەكرار چىللىدۇق .
مانا ، ئۇ شامالدا لەيلەپ كەلدى ،
بىز
جىمغىنا قۇچاقلاشتۇق ،
ھاياجان ئۈستىدە نەپەسلەندۇق.....

(2)

سېنى چاقىردىم ،
جىمجىت ئاۋازىمىز قالدى ئۇچرىشىپ .
سېنىڭ كەلگەنلىكىڭنى سەزدىم ،
تىنىقلىرىڭنى يۈزۈمگە ياقتىڭ .
يۈمشاق چاچلىرىڭ
ئىسسىق بارماقلىرىمغا كەتتى يۆگىشىپ .

ياز دەرىخى ئاستىدا ،
ۋاقىتنىڭ پەرۋىشىدە
بىز گۈللەر بىلەن ياشاپ قالىمىز .
بىر-بىرىمىزگە بولۇپ مېھرىبان.....
بىللە ئولتۇرۇپ
گۈللەر بىلەن سۆزلىشىمىز .
شۇ تەرزدە
ئاۋاتلاشماقتا كىچىك بىر ماكان !

ياز داۋاملاشماقتا

ياز تەرەپتىن سەلكىن سوقماقتا ،
ھېسسىياتچان بىر تۇپ دەرەخ تۇۋىدە .
ئىككىمىز ئاپتاپ بولۇپ ئولتۇردۇق !
يامغۇر يېراقتا.....

قۇرغاقچىلىقتىن قېچىۋاتقان سۆزلەر
شامالغا ئەگىشىپ كېتەتتى بىللە .
ياپيېشىل سۆزلەر ئىچىدە قېرىپ كەتتۇق ،
ھاياجان بىلەن بىردەمدە .

يوپۇرماقلارمۇ ھېسسىياتلىنىپ
ئوقۇماقتا بىر گۈزەل نەزمە .
بارماقلىرىڭ
ئالقىنىمنى كۆيدۈرمەكتە.....

ئىككىمىز تەڭلا ئويلاپتۇق :
ياز نەقەدەر مېھرىلىك - ھە !
بىز يەنە شۇنىمۇ بىلەتتۇق :
ياز پەسلىدىن بىر كۈنى
كېتىپ قالاتتۇق جىممىدە .

ئەگەر راستتىن كېتىشكە توغرا كەلسە
چىدىيالايدىغانلىقىڭغا بەر ماڭا ۋەدە !
ھەمدە
ئاداققى رەت قاراپ تۇرۇپ كۆزۈمگە
دېمە ماڭا ھېچنېمە.....

كېچىلەر ئىچكىرىلىمەكتە

قۇياش نۇرلىرىغا دۇمبەمنى قاقلاپ ،
شەيتانلار شەھىرىدىن قايتتىم پىيادە .
ھەقىقەت ئالدىمدا ماڭاتتى يۈگۈرۈپ ،
ياماشقان ئۈستۈمگە سانسىز چۈمۈلە .

ئىچىمدە كۆيۈۋاتقان مۇزىكىلارنى
يۈرەكتىن يوللارغا باراتتىم تاشلاپ .
جاھان غۇۋغالىرىدىن جاق تويغان قەلبىم
مېنى پىنھانلارغا ماڭاتتى باشلاپ .

نېمىمۇ قىلارمەن دەيمەن بەزىدە
قاراپ نەقەدەر ئاجىزلىقىمغا .
يۈزۈمنى سۈرتۈشۈم كېرەكتۇر چوقۇم
ھاياتنىڭ مېھرىلىك ئالقانلىرىغا .

مانا ، ئالتۇن ياز كەينىمدە قالدى ،
توڭلاشقا باشلىدىم رېئاللىقىمدا .
مەن ئەمدى كەچ كۈزنىڭ ئىچىگە كىرىپ ،
ئوت قالاپ ئىسسىناي ئارمانلىرىمدا .

كۈزنىڭ ئالتۇن رەڭ يوپۇرماقلىرىنى
توشۇپ ئاپىراي خىلۋەت چۈشۈمگە .
يىراقتىكى ئورمان مېنى ساقلىسۇن ،
كېچىلەر ئىچىمگە ئىچكىرىلىمەكتە.....

چۈشۈمدىكى يازنىڭ بىر كۈندە

مەن چۈش كۆرۈپتىمەن ،
چۈشۈمدىكى يازنىڭ ئاشۇ چىرايلىق بىر كۈندە ،
سەن ئالدىمغا چىقىپ كېلىۋاتقۇدەكسەن
كۆپكۆك ئاسمان ۋە ياپيېشىل ئورمانلاردەك ،
تېنىمنى سىلاۋاتقان مەيىن شامالدەك ،
ھەم نۇر بولۇپ ماڭا سىڭىلمەكتىسەن
مۇھەببەتلىك ئاپتاپتەك .

چاچلىرىڭ لەرزان شامالدا يەلپۈنمەكتە ،
يەلپۈنمەكتە يەنە
ماڭا مۇھەببەتنىلا ئەسلىتىدىغان ھال رەڭ كۆڭلىكىڭ ،
تەلپۈنۈشۈمنىڭ ئىسسىق يەرلىرىدە.....

مانا
پەرىشتىگە ئايلاندىڭ
چىرايلىق پۈتلىرىڭ بىلەن
خىياللىرىمنىڭ يۈمشاق ساھىللىرىدا
قۇملارنى دەسسەپ ئويناماقتىسەن
يازنىڭ ھېسسىياتىنى ئەگەشتۈرۈپ
كۆزۈمدىكى دەريالارغا چۆمۈلمەكتىمەن.....

سۈلار
كىردى بىردىن سېنىڭ شەكلىڭگە ،
قۇملار

چىدىيالمىدى ئىسسىق مېھرىڭگە .
ئۆز قولۇڭ بىلەن قۇملاردىن بىر قەلئە ياسىدىڭ ،
ئۆز قولۇڭ بىلەن ئىككى يۇرەكنى سىزىپ قويدۇڭ ،
سۆيگۈدەك كۆرۈنىدىغان چەمبەر ئىچىگە .

ئەمدى بىز شۇ قەلئە ئىچىدە ئۆي تۇتىمىز ،
بىز شۇ چەمبەر ئىچىدە ئۇچرىشىمىز .
بۇ يەردە بىزنىڭ
خۇشال ئويناردا بالىلىرىمىز
مەڭگۈ تاتلىق ئەسلىمىلەردە.....

ياز مېنىڭ چۈشلىرىمدە
ياز مېنىڭدىن يىراق بىر يەردە.....

ھەرپلەر يېرىلماقتا

ھەرپلەر يېرىلماقتا
زامانىنىڭ يىراق يەرلىرىدە.....
بىر ئالتۇن بېلىق پىلتىڭلىماقتا
ئون بەش يىل بۇرۇنقى كۆلچىكىدە .

ئۇ چاغدا مەن گۈگۈم بويىدا
ئويناۋاتقان بىر بالا ئىدىم .
ئايلىناتتى ئىسسىق يۇرەككە
ئالمىنىمدىكى ئاپپاق تاشلىرىم .

ئۇ چاغلاردا مەن
يازنىڭ يۇمشاق تىنىقلىرىغا
تېگىشىپ يۇرەتتىم قەلبىمنى پۈتۈن .
ياپراقلار ئارىسىدا ئۇخلاپ قالاتتىم
چاچلىرىمدا يالقۇنلايتتى تۈن.....

نۇرغۇن بېلىقلار كۆلچىكىمدە
يەمچۈك ئىزدەپ پىلتىڭلىشاتتى .
مەن يۇرەكسىز قارماق تارتالماي
ئۆكۈنۈشۈم تاش بوپ قاتاتتى.....

ئەمدى خاتىرىلىرىمدە
ھەممە نەرسە يىراقتا قالغان .
بۇرۇتۇم خەت تارتقان شۇ چاغلار
ھاياتىمدىن جىمجىت يوقالغان .

مېنىڭ چىڭدىلىۋاتقان ھاياجىنىمدا
ھەرپلەر يېرىلماقتا تېخىچىلا .
ئون بەش يىل بۇرۇنقى كىچىك بىر كۆلچەك
دەرياغا ئايلاندى بىر كېچىدىلا.....

فېۋرال ، يەنە بىر خىيال

فېۋرال جىمجىت ئۇخلىماقتا ،
تالادا بىرى ناخشا ئېيتماقتا .
قاراڭغۇلۇق ئۆمىلەپ كېلىپ
دېرىزەمگە چىقىۋالدى ئاستا .

تاماكا چېكىشىمگە قاراپ ئولتۇرار ،
مەن چۈشەنمەيدىغان بىر تىلدا سۆزلەپ تۇرار
ئايالىمدەك بۇ تۆت تام گويا .

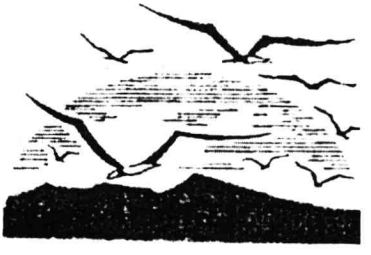
مەن ئۆزۈمنى
ئوغلۇمنىڭ يېشىدا تەسەۋۋۇر قىلىپ
قايتىپ باقتىم بالىلىقىمغا .
چېۋەر ، چاققان خىيالىم بىلەن
ئۆمۈچۈكتەك ماڭدىم تورۇستا .

بىر پارچە ئاپپاق ۋاراقتەك ،
سىرغىۋاتقان بىر تامچە ياشتەك ،
تولدى ئىچىم بىر كۈيگە شۇئان .
بىراق مېنىڭ خىياللىرىمنى
قورشاپ تۇرار چەكسىز زىمىستان .

چار يىلاندەك سوزۇلۇپ يېتىپ
پىچىرلىدىم رېئاللىققا مەن :

«نېچۇن بۇنچە ئېغىر ھەم قاتتىق ،
جىمجىت ، گۈزەل سېنىڭ ھەسرىتىڭ ؟ »

فېۋرال
ئۇخلاۋاتقان يېرىدىن قوپۇپ
تېرىۋالدى گۈل سېۋىتىگە
چېچىلىپ ياتقان قەلبىمنى مېنىڭ.....

خيالنىڭ كەينىدىن ماڭدىم ئەگىشىپ

(1)

تۇرۇپسەن ھەسرەتلىك ، غەمكىن جىلمىيىپ
ئوت كەتكەن دېڭىزدەك چۈشۈمدە بۇگۈن .
گۈزەل ھەم پەرىشان كۆزۈڭدە سېغىنىڭ
بىر تال چوغ كۆتۈرۈپ ماڭار ئىدى تۈن .

يۈمشاق بىر مېھىرنىڭ قولىدىن تۇتۇپ
يۈردۈڭسەن يىراقتا مېنى ئايلىنىپ .
مەن چىقتىم پەرىشان قەدەملەر بىلەن
خيالنىڭ كەينىدىن جىمغىنا مېڭىپ .

(2)

مېنىڭ بۇ قاغجىراق تەن دەرىخمىدە
قاراسلاپ-قاراسلاپ سۈنماقتا ھۈزۈر .
كۆيدۈرۈپ ھۆل قىلىپ نەپەسلىرىمنى ،
بۇ قاقاس قەلبىمگە ياغماقتا يامغۇر .

ئازابلىق خيالدا زىنىخلىرىڭغا
بىر چوڭقۇر دېڭىزدەك پاتتىم نۇر بولۇپ .
كىرپىكىڭ ، كۆزۈڭنىڭ ئايۈانلىرىدا
يارىلانغان كېيىكتەك ياتتىم سوزۇلۇپ .

ئەڭ تاتلىق كۈلكەمدە نەپەسلىرىڭ بار ،
ئەڭ ئېغىر كۈنلەردە سېنىڭ ھەسرىتىڭ .
جىمجىتلا كەلگەندەك يېنىمغا گويا ،
يەنە سەن ئاشۇنداق جىمجىتلا كەتتىڭ.....

(3)

سەن سالغان دەردلەرگە چىدىدىم شۇنداق ،
تاشتەك يۈرىكىمدىن تۆكۈلمەكتە كۈل .
چۈشۈم خىلۇەتلىرىدە كۆيمەكتە شۇ دەم
ئاپپاق قولدىكى بىر تال ئەتىرگۈل.....

قولۇڭنى يەنە بىر سۇنغىنا ماڭا ،
مەن ئۇنى كۆيدۈرەي ئالىقانلىرىمدا .
مېھىر بوستانىنى كېزەيلى بىللە ،
تىتىلسۇن پىغانلار كۆز يېشىمىزدا.....

رەسىم سىزىش

ئەڭ سەرخىل رەڭلەردىن تاللاپ بىرھازا ،
بىر نەپىس رەسىمنى سىزدىم سەن ئۈچۈن .
ھاياتىم ئىچىگە چۆكۈپ جىمغىنا ،
بىر چەكسىز خىيالنى كۆيدۈرمەكتە تۈن .

ئوقۇدۇم مەن سېنى بىر ناخشا قىلىپ ،
ئەڭ گۈزەل كۈي ئىدى گويا بۇ كېچە .
شېئىرغا ئايلىنىپ قالاتتىڭ بىردىن ،
مەن ئوقۇپ چىقاتتىم سېنى تاڭغىچە .

شۇ تىمتاس كۆزۈڭنىڭ چوڭقۇرلۇقىغا
كۆزلىرىم ئىچكىرىلەپ كىرمەكتە ئىدى .
مەن ساڭا رەڭ بېرىپ چىقاي قايتىدىن ،
يۈرىكىم بوياققا ئايلاندى ئەمدى.....

ئىستەك

يەكشەنبەدىكى خىيالىمىزدا
بىز ئىككىمىز ئولتۇردۇق نۇردەك .
شىلدىرلايتتى تۆيغۇلىرىمىز
ئېقىپ تۇرغان بىر ئېرىق سۈدەك .

بىر دەريانىڭ ئۇ تەرىپىدە
ناخشا ئېيتىپ تۇراتتى ئورمان .
يىراقلاردىن كەلمەكتە ئېقىپ
قەلبىمىزگە لەرزان ھاياجان .

گۈر-گۈر قىلىپ كۆيەتتۇق گاھى
يازنىڭ يۈمران نەپەسلىرىدە .
مېۋە بولۇپ پىشار سېغىنىش
كۆيۈۋاتقان يازنىڭ تەپتىدە .

بىز ئىككىمىز ئىككى قىرغاقتا
خىيال سۈرۈپ ئولتۇرماقتىمىز .
پۇراق چاچقان گۈللەردەك گويا
ھىد تارىتار تۆيغۇلىرىمىز .

توساتتىنلا چېقىپ قالسا-ھە
يازنىڭ غۇر-غۇر سالقىن شامىلى .
قوشۇلغاندەك ئىككى ئاق بۇلۇت
بىر قوشۇلۇپ كەتسەك بولاتتى.....

مۇھەببەت ئورمانلىقى

سېنىڭ يۈمشاق ئاۋازىڭ ئارا
ئېقىپ تۇرار كىچىك بىر دەريا .
يىلتىزلارغا ئايلىنىپ قالدىڭ
ئاشۇ دەريا ئاققان ئورماندا .

تىڭشاپ باققىن يۈرىكىڭ بىلەن ،
ئاڭلانغىنى كىمنىڭ تىۋىشى ؟
جىمجىت ، گۈزەل ئورمان ئىچىدە
ياڭرىماقتا ياز مۇزىكىسى .

كىمدۇر ئۇنى چالغان مۇڭ بىلەن ،
كىمدۇر ئۇنى تىڭشاپ ئولتۇرغان ؟
بىر ئادەمدۇر بەلكىم ئىككىسى
بىر-بىرىگە ئايلىنىپ قالغان .

ئۇنىڭ سۈزۈك ، مۇڭلۇق كۆيىنى
تىڭشاپ ئۆتەر ياز شامالىرى .
غايىب بولۇپ كەتمەكتە ئاستا
قۇشقاچلارنىڭ پەرىشانلىقى .

يىراقلاردا بىر توپ ئاق بۇلۇت
ئورمان تامان كەلمەكتە ئاستا .
يوپۇرماقلار ئاسمانغا قاراپ
غەمكىن كۆيدە ئېيتماقتا ناخشا .

يازنىڭ ئىللىق سىلاشلىرىدا
ئېرىمەكتە سۇ بوپ تېنىمىز .
بۇ ئورماندا شۇنچە ئۇزاق يىل
جىمجىت ياشاپ كەپتۇق ئىككىمىز.....

مېنى ساقلىغىن

يۈمشاق خىياللىرىمنى ئۇچۇرماقتىسەن ،
بىر قاقاس يەر بولۇپ يامغۇرنى كۈتتۈم .
تەقدىرىڭ قولۇمغا سانجىلغان يىڭنە ،
مەن ئۇنىڭ تۆشۈكىدىن يىپ بولۇپ ئۆتتۈم .

ياتقانسەن شۇ تاپتا ئېرىق بويىدا ،
بىراق ئىچىلمەيسەن بىر يۈتۈمۇ سۇ .
قەلبىڭگە چۆكۈپ قەلبىڭگە قارا ،
ئۇ يەردە سولاشقان بىر گۈل تۇرۇپتۇ .

نە ئىستىسەممۇ بارالمايمەن ھېچ ،
قۇملارغا لىق تولدى ئالتۇن پىيالەم .
ئاھ ، سەنمۇ مېنىلا ئويلاۋاتامسەن ،
ئەي مېنىڭ مېھرىبان ، قارا كۆز ئەركەم ؟

بىلمەن ، شۇ تاپتا سۈزۈك كۆز يېشىڭ
چىلىشىپ تۇرغاندۇ كىرپىكلىرىڭگە .
جۇدالىق ئوت بولۇپ كۆيدى چاراسلاپ
مەن سېنى كۆرمىگەن ئۇزاق كۈنلەردە .

ھەسرەتلەر چەكمىگىن ، مېنى كۈتۈپ تۇر ،
سۇ بولۇپ بارىمەن بىر كۈن يېنىڭغا .
ئىسسىق نەپەسلىرىمدە كۆكلەيسەن شۇ چاغ ،
مەيدەم ھۆل بولسۇن كۆز ياشلىرىڭدا.....

قايتىپ كېلىدىغان يارغا بېغىشلاپ

ئۇچماقتا كۆزۈمدىن كۆز ياپراقلىرى ،
ياپراقلار سارغايغان ، قەلبىم سارغايغان .
يارىمنىڭ كۆزلىرى ياشلانماس ئەمدى ،
خىياللار قارايغان ، يۈرەك قارايغان .
كەچمەكتە ئېسىمدىن ياز بورانلىرى ،
چەكسىزلىك تارايغان ، پەسىل تارايغان .

شۇ ئۆتكەن كۈنلەرنىڭ خاتىرىسىگە
ساناقسىز بەلگىلەر سېلىنغان مەندىن .
ئەڭ ئۇزاق ئويلاندىم سۆيگۈ ھەققىدە ،
مەغلۇپلۇق قەلبىمگە كىرەلمەس لېكىن .
بىلمىدىم ، پەرۋاسىز شۇ كۆزلىرىڭگە
كىملەرنىڭ ئوتلىرى يېقىلغان ئىكىن ؟

سەن كەتتىڭ يېنىمدىن شامالدەك گويا ،
بۇ چەكسىز جاھاننى قىلىپ ماڭا تار .
مەن ئۆتكەن كۈنلەرنى ئەسلىگەن چاغدا ،
يىغىلار قەلبىمگە سۆيگۈدىن مادار .
دەرد-ھەسرەت مېنىلا ئەگىدۇ ، ئەمما ،
مەن ئاخىر ھەممىنى قىلىمەن تارمار .

بىلىمەن ، بىر كۈنلەر كېلىسەن قايتىپ ،
قەلبىڭنى تىلغايدۇ ئاچچىق پۇشايمان .
كۆز يېشىڭ دەريا بوپ كەتسىمۇ ئېقىپ ،
مېنىڭدىن تەسەللى تاپسەن هامان .
شۇ يىراق ماكاندىن كەلگۈچە قايتىپ ،
تىلەيمەن هەر جايدا بولغىن سەن ئامان !

يازغا ئەگىشىش

بىر دەريانىڭ ئىككى قىرغىقىدا
بىز ئىككىمىز تۇردۇق پەرىشان .
يەلپۇنمەكتە مەيىن شامالدا
قەلبىمىزدە بىر تۇپ ھاياجان .

ياز تۇيغۇلىرىغا چۆمۈلمەكتىمىز ،
ناخشا ئېيتىپ بېرەتتى ئاسمان .
ئاستا لاۋۇلداپ ئاقماقتا دەريا ،
كۆزلىرىڭ خىيالىمغا لىق تولغان .

ئىككى قىرغاق قوللىرىمىزدۇر ،
دەريادىكى سۇ — يۇرىكىمىز .
بىز ئىككىمىز ئۇنىڭ ئىچىدە
بىر-بىرىمىزگە ئېقىۋاتىمىز.....

ئورمان غەمكىن كۆي تاراتماقتا ،
يىراقتىكى چوققىلار ئىسقىرتماقتا .
بىز ئۆزىمىزگە يېيىلماقتىمىز
تاسادىپىي ۋە ئاستا - ئاستا.....

يارغول قەدىمكى شەھىرى

چىڭدالغان توپىدۇر ئۇنىڭ يۈرىكى ،
ئۇ توپا ئەمەستۇر مەڭگۈگە ، ئەمما .
ئىككى مىڭ يىل توپلىغان رىۋايىتىنى
ياتىدۇ پىچىرلاپ ئۇ ئاستاغىنا .

زەن سىلىپ قارىساڭ تار كوچىلاردىن
چىقىدۇ گويا كى بىر توپ باھادىر .
ئاپتاپتا ئالتۇندەك يانغان تاملاردا
ئۇنتۇلغان كەچمىشلەر بولىدۇ زاھىر .

ئۇنىڭ ئوت كۆكسىدە ئۆكسۈيدۇ تارىخ ،
چۈش بىلەن ھەسرەتنى چېتىپ بىپايان .
زامانىنىڭ چىڭدالغان ھاياجىنىدا
ئەركەكتەك ئورنىدىن دەس تۇرار ھامان .

ئۆزىنىڭ يوقالماس بالاغىتىنى
تۇرار ئۇ جاھانغا نامايان قىلىپ .
ئۇنىڭ شۇ سەنئەتلىك قىياپىتىنى
ئەڭ ئۇلۇغ رەسسامۇ چىقالماس سىزىپ .

تەكلىماكاندا مېڭىش

قۇملارنىڭ يۈرىكى بار دەپ ئويلىدىم
كېتىۋېتىپ تەكلىماكاندا .
قۇرۇغان توغراقلار ئوخشاپ كېتەتتى
مېنىڭ قەلبىمدىكى بىر توپ ئادەمگە .

ماشىنا قۇملارغا قاراپ ماڭاتتى ،
قۇملار ماشىنىغا قاراپ قالاتتى .
مەن قۇملار بىلەن پىچىرلاشقاندا
مەن ئۆزۈمنىڭ ئادەملىكىمنى ،
قۇملار ئۆزىنىڭ قۇم ئىكەنلىكىنى
ئۇنتۇپ قالاتتى.....

تەكلىماكاندا
توغراق يوپۇرماقلىرى ئۇمىدكە شاھىت ،
قۇرۇپ قالغانلىرى ئازابقا تەۋە .
ئۇ ھەم تارىخنىڭ
بىر دۆۋە سۆكۈتىگە بوپ تۇرار بەلگە .

تەكلىماكان ،
سېنى قۇچاقلاشقا يەتمىدى قولۇم ،
قۇچاقلىدىم يۈرىكىمدىن سېنى مەن مەھكەم.....

ئىككىمىز

سېنىڭ ئاسمىنىڭ
ئېگىز ھەم ئۇزۇن.....
ئۇندا مەن توپ-توپ قارا بۇلۇتلارغا ئايلىنىپ ،
شامالالار بىلەن قول تۇتۇشۇپ يۈگۈرىمەن ،
ئاندىن
يامغۇر بولۇپ قاغجىرىغان قەلبلەرگە قۇيۇلىمەن .

بىر زامانلار ئۆتكەندە
سەن
يىغلاۋاتقان باياۋانلارغا قاراپ ئولتۇرۇپ
مېنى ئەسلەيسەن.....
مەن
پەرىشان تاشلارنىڭ ئاستىدىن چىقىپ
ساڭا قاراپ ئولتۇرىمەن ،
سېنى سېغىنىمەن.....

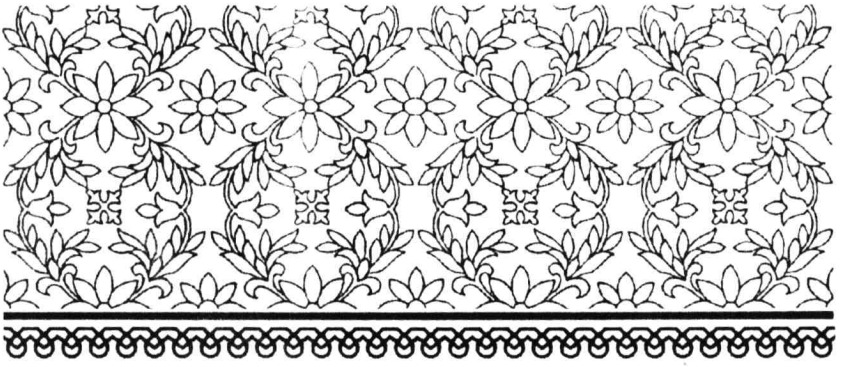
خوتەن دېگەن پاكىز بىر ھەسرەت

خوتەن ئۇ
ئۇچ كۈنلۈك رېئاللىقىمدۇر .
بۇ يەردە
ئادەملەرنىڭ تەنھالىقى
ئېگىزلىگەن بىنالاردەك قەۋەت - قەۋەت .

خوتەن ئۇ
رېئاللىقتىكى يېڭى رىۋايەت .
ئادەملىرى توپا قونغان خىزىرمىكىن ؟
شۇنچە ياۋاش ھەمدە سەمىمي
ئادەملەردىن يېغىۋاتقان توپىسىغچە.....

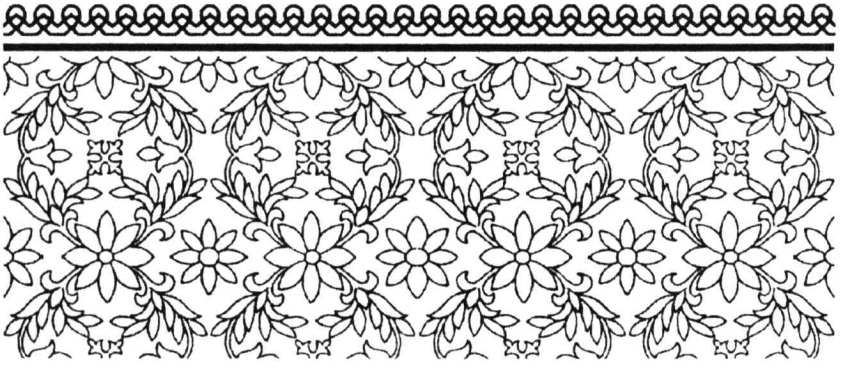
خوتەن
روھىمغا كۆمۈكلۈك قاشتېشى گويا .
بىرلا كەلدىم ،
كەتمەك ئەجەب تەس كەلدى ماڭا .
ئۈيغۇرچە پۇراق ،
شېرىن مېۋىلەر
يۈزى ئاق ، كۆڭلى ئاق ، قارا كۆز قىزلار
ئىسسىق سۈيىپ كىرەتتى روھىمغا.....

خوتەن
مەڭگۈ كۆرۈپ تۇگىتەلمەيدىغان
ئۇزاق-ئۇزاق چۈشۈمدۇر مېنىڭ.....

مىرئادىل مۇختار

كۈتكىنىم سەنمۇ

تەبىئەت قىزى

يۇيۇپ ئۆتتۈك ياپراقلىرىمنى ،
پەرى يەڭلىغ ئاھۇ كۆز دىلبەر .
ئېتىكىمگە ئەكەلدىك كۆكلەم ،
ئاسمىنىمدا چاقناتتىك قەمەر .

سۈزۈك ھاۋىنۇك قىلىدۇ ھەرئان ،
گىياھلارنى ، يۇلتۇزلارنى لال .
قۇياش ئۇچۇن لەۋلىرىك ئۇپۇق ،
سۇباتلىق سەن ، تاپىسەن كامال .

كۈلكەك سىلاپ ئۆتىدۇ مەيىن ،
بويۇن قىسىپ يۇرگەن سايىنى .
شامالىلرىك بېرىدۇ خەۋەر ،
جۇلالىتىپ يۈكسەك غايىنى .

شىلدىرلايدۇ سۇلىرىك خۇشال ،
روھىك ماڭا ئاتا قىپ قۇۋۋەت .
لىباسلىرىك ھەسەن-ھۈسەندىن ،
يارقىن كۆيۈك گويا مۇھەببەت .

يېشىل مەخمەل ئۈستىدە پادا ،
جىمىرلايدۇ يېڭى تۇيغۇدەك .
چوپان نېيى قىلار شېرىن مەست ،
ئايدىڭدىكى شېرىن ئۇيقۇدەك .

بۇغرا

ئىز بېسىپ
كېلىدۇ بۇغرا ،
چۆل-جەزىرە ، رېئاللىق ئارا .
كۆكرىكىدە ئېچىلغان رەيھان ،
تىمسالى قۇياش
ئۇپۇقتىن ،
كۆتۈرۈلەر ئاستا بەك ئاستا .

باياۋاندا
تۇنەك بولسا گاھ ،
ئۇچقۇنايدۇ گۈلخاندىن ھەسرەت .
غۇۋا يورۇپ تۇرار چۆل-دالا ،
يىگىتلەرنىڭ كۆكرىكىدىكى داغ
سىڭەر تۇپراق كۆكسىگە پەقەت .

ئەسلىمە ناخشىسى

ئەسلىمە ، ئەسلىمە !
قاشا تام بوپ قالدى بۇگۈنگە.....
قەلب ئىچى تۇمانلىق دەريا ،
مۇڭلۇق ئەمەس مۇشۇك ئاۋازى ،
ئەسلىمىدىن مۆكۈنسۇن دۇنيا .
كۆز ياش ، كۆز ياش !
ئەسلىمىنىڭ ئېغىرىگەن سۈيى.....

ناتونۇش دۇنيا

بىر ئوچۇم قۇم بىلەن يازدىم ھەممىنى :
دېڭىزنى ، قۇشنى ، ئەرنى ، زېمىننى .
كۆڭۈللەر كۆزىدە ئاداققى ئازاب ،
ھالسىراپ ئېيتىدۇ ئاداققى سۆزنى .

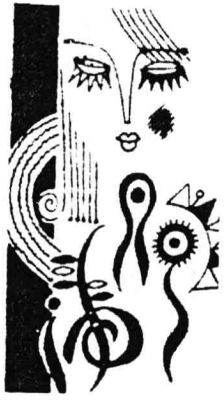
نىگاھىم سەتھىدە ناتونۇش دۇنيا —
ھال رەڭ پەردە تارتىلغان چېقىق دېرىزە .
خۇش ئاۋاز بۇلبۇللار قونۇپ شېخىمغا ،
تاشلىغان قاسىرىقىمغا ياسايدۇ قەبرە .

دېرىزەڭدىن كىرەلەيدۇ كىم

دېرىزەڭدىن كىرەلەيدۇ كىم؟
ھەسرىتىڭنى يۇيۇپ شەبنەمدە .
قىزىلگۈلدەك ئېچىلىدۇ كىم؟
ئاشۇ مىسكىن غېرىب قەلبىڭدە .

مۇھەببىتىم تاشقىنلاپ ئۇنسىز ،
ئۇرۇلىدۇ قىرغاقلىرىڭغا .
ئىپار ھىدى تارقىتاي دەيمەن
باھارىمغا ، گۈلباغلىرىڭغا .

سولغان گۈل

تىلەپ كەلدىم يېقىملىق نىدا ،
ئۆمۈر شامىڭ ئۆچكۈچە ئۇنسىز :
ساڭا شادلىق ، زىيا ـ ئىتىقاد ،
ئۆزۈمگە ئوت ، قۇملۇقتا بىر ئىز.....

رەڭلىك تۇمان ئالدى پوكاندىن ،
گۈل-غۇنچىلار سولدى ھېچ سۆزسىز .
شۇ قاتارغا قېتىلدىڭ ، دەرىخ !
بۇ ئۆتەڭدە بولماي غۇبارسىز .

ھەر ئويلىسام يۈرەك مۇجۇلار ،
چانىقىمدا دولقۇنلايدۇ خۇن .
قانائەتچان بولامدۇ ئىنسان ،
يۇدۇڭلىپ يىرتىق بىر «خۇرجۇن ؟»

ھايات شۇنداق قىلماقتا داۋام ،
كۈندە سەندەك سولۇپ تۇمەن گۈل .
قالمايدىكەن ئەجەب ھەۋەستىن ،
بۇ بىچارە ، بۇ مەككار كۆڭۈل .

ئاچچىق پىغان دىلىمنى ئەزدى ،
سېنى قوينىغا ئالغاچ بالدۇر قىش .
ئەپسۇس ، قىشنى ئۆزۈڭ چىللىغان ،
ئەمدى ئارام ئال چىقارماي تىۋىش.....

سۆيگىن مېنى مۇھەببەت ئۈچۈن

يەلپۈنىدۇ شۇنچىلىك مىسكىن ،
ئېھ ، چاچلىرىڭ قەلبىم كۆكىدە .
گاھى لېيىپ كېتەر بۇلاقلار ،
مۇھەببەتىڭ زىلال كۆكسىدە .

بۇلۇتلارغا قونۇپ قالدى ئاي ،
چىقتى ھەسرەت گۈلى ئۆچەكتىن .
كەلكۈن كەبى ئۆركەشلەيدۇ ياش ،
ساختا سۆيگۈ ۋەجى يۈرەكتىن .

شۇڭا دەيمەن نىگارىم ساڭا ،
سۆيگىن مېنى مۇھەببەت ئۈچۈن .
مالۇدۇنيا ، قۇرۇق شان-شۆھرەت
ھاياتىڭدا پەقەت بىر تۇتۇن .

مەجنۇنتاللار تاشلايدۇ سايە

مەجنۇنتاللار تاشلايدۇ سايە ،
كىرپىكلىرىم تۆكۈلگەن يەرگە .
ئىلمان سۈدەك بىلىنەر سۆيگۈ ،
دۇنيا زاردۇر ژولقانلىق ئەرگە .

تىنىپ كەتمەس يىللار قورۇقى ،
مۇھەببەت بار نەپرەتلەردىمۇ .
ۋاقىت ھەسەت قىلىدۇ گاھى ،
زېمىن بەرگەن شەپقەتلەرگىمۇ .

ماڭلىيىمغا قونغان توزاندىن ،
ياقۇتلارنى ئالدىم سۈغۇرۇپ .
نەرە تارتىپ چاپچىيدۇ قىيان ،
ژۇجۇدلاردا سۇبھى ئويغىتىپ .

ئۇنتۇش ئۇچۇن ئەسلەيمەن سېنى

شامالالارغا ئويۇلۇپ قالدى ،
سېغىنىشنىڭ سۇزۇك تەملىرى .
ئۇنتۇش ئۇچۇن ئەسلەيمەن سېنى ،
ئېچىلماقتا ھىجران گۇللىرى .

تاغدا مەجنۇن ، باغلاردا لەيلى
توڭلىماقتا شۇ تونۇش كۆينى .
لەختە-لەختە مېنىڭ يۈرىكىم ،
چاقىرماقتا سېنىڭ ئىسمىڭنى .

ئاھ ، مەن يەنە قالدىم يېگانە ،
سېزەلمىدىم سۆيگۇ تەمىنى .
ئۇنتۇش ئۇچۇن ئەسلەيمەن سېنى ،
ئۇنتالمىدىم لېكىن بىر سېنى .

گۇللىرىڭدىن پۇرايدۇ ھىجران ،
تونۇش ھېستا باقسام چېھرىڭگە .
ئەقىدەمنىڭ قۇشقاچلىرىمۇ ،
قونالماپتۇ سېنىڭ مېھرىڭگە .

ئاپپاق قارنىڭ كۆكسىگە تامغان
ئىللىق ياشتا ئۆركەشلەر دېڭىز .
خىيالىڭغا كىمدۇر ھۆكۈمران ،
بىلەلمىدىم ، ئەي مەستۇرە قىز ؟ !

ئۇنچە-مارجان ئەيلەپ يۈلتۈزنى ،
مەۋلۇتىڭغا قىلغۇم بار سوۋغا .
سېنىڭ ئۈچۈن بولدۇم مەن شائىر ،
ۋۇجۇدۇمدا بېسىقماس غوۋغا .

ئاخىرقى رەت بېقىشلىرىڭدىن
ئالدىم سۈزۈپ نادامەت تېشى .
شەبنەم ئەمەس يالتىراپ تۇرغان
قار لەيلىنىڭ جۇدالىق يېشى .

كۈتكىنىم سەنمۇ؟

1

شامالللاردىن سورىغۇم كەلدى :
ئايدالىدا كۈتكىنىم سەنمۇ ؟
ياپراقلارغا ئوراپ سۆيگۈمنى ،
بېرىش ئۈچۈن كۈتكىنىم سەنمۇ ؟

بۇلاقلاردىن سورىغۇم كەلدى :
خىلۋەتلەردە كۈتكىنىم سەنمۇ ؟
چېچەك-چوكان تولغاندا باغقا ،
ئۈمىد بىلەن كۈتكىنىم سەنمۇ ؟

تولۇن ئايدىن سورىغۇم كەلدى :
يۈرىكىڭدە مۇھەببەت بارمۇ ؟
يۈرىكىمدەك تىترەيدۇ ياپراق ،
بىلەلمىدىم كۈتكىنىم سەنمۇ ؟

2

تاڭ جىلۋىسى ئاچقاندا يوپۇق ،
گۈلگۈن نۇرغا چۈمكەلدى ئەتراپ .
جامالىڭغا ئوخشايدۇ قەۋەت ،
يۈرەكلەرگە سىڭىشكەن ئاپتاپ .

گۈلزارىڭدا بىر تال گىياھ بوپ ،
ئالسام نەپەس قالماس ئارمانىم .
نىگاھ تاشلاپ ئۆتسەڭ ئەگەردە ،
بويلىرىڭغا تولار ئۇزايىم .

يۈلتۈزلارنى سۈزۈپ ئالدىراش ،
قۇرلىرىڭغا تىزماق بولىمەن .
ھەر كۆرگەندە تەبەسسۇمىڭنى ،
دېڭىزىمدىن دۇرلار سۈزىمەن .

تولون ئايدىن سورىغۇم كەلدى :
يۇرىكىڭدە مۇھەببەت بارمۇ ؟
يۇرىكىمدەك تىترەيدۇ ياپراق ،
بىلەلمىدىم كۆتكىنىم سەنمۇ ؟

كۆيۈپ قالغان ئوخشايمەن ساڭا

تۇن ئاسمىنى ،
ئاق رەڭلىك ئەتىرگۈل
بولۇر گۈۋاھ غەمكىنلىكىمگە .
بىلەلمىدىم مېنى نە خىيال ،
ئۇرغۇزدى تىغ تەمكىنلىكىمگە .

كېزىپ يۈرەر بولدى ئويۇمدا ،
سەييياھ كەبى تۇمەن مىڭ سوئال .
ھىلال ئايمۇ باقىدۇ ماڭا ،
ئۆز-ئۆزۈمگە قىلغۇم يوق ئۇۋال .

يۈرىكىمنى ئېلىپ ئالمىقانغا ،
قاراپ باقتىم سىنچىلاپ تەكرار .
كۆيۈپ قالغان ئوخشايمەن ساڭا ،
ماڭا كۆڭلۈڭ بارمىدۇ دىلدار ؟ !

بېكەتتىكى قىز

ئورىغان ئۈپۈق رەڭ ئەتلەس دولقۇنى ،
كىيگەن گۈل بەرگىدىن دوپپا گۈزەل قىز .
تۇراتتى لېۋىنى ئۇمچەيتىپ ئوماق ،
كۆڭۈلدە قالدۇرۇپ مۇھەببەتتىن ئىز .

سۆيەتتى تىنىمسىز يامغۇر تامچىسى ،
كۆتۈشتىن سارغايغان مۇلايىم يۈزگە .
ئۆتۈشكە باشلىدى يالغۇزلۇق جاندىن ،
يېشىل ياز بىمەھەل كۆچكەندەك كۈزگە .

تالايلاپ ئۆتمەكتە ئاپتوبۇس ئىلدام ،
كۆرۈنمەس ۋەلېكىن ئىنتىزار يۈرەك .
كۆردى ئۇ ئاشۇنداق كۈتۈشنى راۋا ،
گۈللىرى بىر ئاڭا ئېچىلغاچ پورەك .

*　　*　　*

چەكسەڭمۇ رىيازەت ، ساقلا ئەي قىزچاق ،
تاۋلىنار جاپادا مۇھەببەت ئەسلىي .
كېلىدۇ يىگىتىڭمۇ ئېچىپ كەڭ قۇچاق ،
باشلاپ گۈلشەنىگە چېچەكلەر پەسلى .

كاككۇكگۇلى پورەكلىگەندە

كاككۇكگۇلى پورەكلىگەندە ،
كېپىنەكلەر ئوينىشار ئۇسسۇل .
زىلال بۇلاق زۇمرەت ئاسمانغا ،
خۇش ۋىلىقلاپ سۇنار ئەتىرگۇل .

ئاھۇ كۆزلۈك ، قۇندۇز چاچ دىلبەر ،
ئېگىرگەچ يىپ كۈتەر يارىنى .
مارجان ئەيلەپ ئاسقان يۇلتۇزلار ،
نۇرغا توللار باغ-گۈلزارىنى .

ئېرىپ كېتەر يۇرەكلەر ئۇنسىز ،
مىسلى چۇغلۇق سۆيگۇ بەھرىدە .
يۈكسەكلەرگە ئۆرلىگەن شەمشاد ،
كۆكلىگەندۇر قۇياش تەپتىدە .

لاۋۇلدايدۇ دىللاردا ئاتەش ،
گۈزەل ئارمان كۈلگەن ھەممىدە .
ئال ئۇپۇقتىن ئېلىپ زور ئىلھام ،
تاشلاپ قەدەم يەتتۇق مەنزىلگە .

قاينىاپ كېتەر رىقابەت كەسكىن ،
ساھىللاردا جۇلالىق ياقۇت .
جەۋلان قىلىپ ئۇمىد ناخشىسى ،
كېلەر چىللاپ گۈلىستانغا قۇت .

هىجران

بۇلۇت تۆكەر ھەسرەت بىلەن ياش ،
يالتىرايدۇ چاچلىرىڭدا جان .
قېچىپ كەتكۈم كېلەر باغرىڭدىن ،
لېكىن قېچىپ كەتمەيمەن ھامان .

چىمەنلەردە بېزەپ سۆيگۈمنى ،
كىرپىكىڭگە قونۇپ قالدى ئاي .
گۈلشەن ئىچرە سايرايدۇ كاككۇك ،
مۇھەببەتكە كىم سېنىڭدەك باي ؟

ياغدى ھىجران سىم-سىم يامغۇردەك ،
يىراقلارغا باقمەن مەيۈس .
سىقىملايمەن سولغان گۈلۈڭنى ،
كۆرگەن كەبى بايا‌ۋاندا چۈش .

قارلىغاچ

تۆكمە بولدى غەلۋىردىن چاچقۇ ،
قىش پۈرىقى يىتكەن مەھەلدە .
چېچەك كۈلۈپ تۇرغان مەھەلدە .
«قارلىغاچ كەلدى ! ھە ، قارلىغاچ !»
تەكچىلەردە ئېڭەكنى تىرەپ ،
قاراپ قالدى سەبىيلەر
ئايۇاندىكى ئېگىز تورۇسقا .
«قار ياغدى ، قارلىغاچمۇ كەلدى»
شۇنداق توۋلاپ كۈلۈۋەتتى بالا ،
بىرىپ ئىلدام ئانىغا دېدى :
«قار ياغمايتتى ئەسلىي باھاردا .»
يېنىك سىلاپ بېشىنى ئانا :
«ئۇنداق ئەمەس ، جانجان ئوغلۇم ،
باھاردىمۇ قارلار ياغىدۇ
ياغقىنىدەك ھاياتتا چاك-قۇم .
لېكىن ، قارا ، قارلىغاچلارغا
ئېلىپ كەلدى كۆكلەم خەۋىرى .
ئۇ نەقەدەر ئۇمىدۋار جاندار ،
تولۇپ تاشقان دىلىدا سەۋرى»
دېدى ، ئىما قىلىپ تالانى .
بالا چۆمدى شۇئان سۈكۈتكە ،
«قارلىغاچتەك بولىمەن چوقۇم»
دەپ ، نىيەتنى پۈكتى قەلبىگە .

يەكشەنبە

ئۆتۈپ كېتەر يىللار شۇ سىياق ،
ئەيلەپ خازان ، ئاڭقىتىپ پۈراق .
نۇرلار جىسمى بەردى بېشارەت ،
يۈرەكلەردە سارغايغان ئوتلاق .

تەشتەك كەبى چېقىلار ھايات ،
ئۆركەشلىسە دىللاردا ھەۋەس .
ياڭراق كۈيگە مىسكىن يەكشەنبە ،
تولۇپ كەتتى ، توللاندى پەۋەس .

قېتىرقىنىپ ژاراقلانغان ئوي ،
ئەشئار تېرىپ كەلدى ئېتىزدىن .
غىلمانلارغا ئېچىلدى قۇچاق ،
تېلېفون كەلدى يەنە بىر قىزدىن.....

خەير

قاراپ قالدىم ئارقاڭدىن مەيۈس ،
ئاستا ئۈزىغان قەدەملىرىڭگە .
تونۇش قولدا خوش دېگەچ سالقىن
گۈل ياغدۇرغان ئەلەملىرىڭگە .

يۈرىكىمگە كىرمەيسەن ئەمدى ،
پەنجىرەمگە بولمايسەن نەققاش .
چاچقۇ كەبى بۇلۇت مەڭزىدىن ،
تۆكەلمەيسەن ئۈستۈمگە قاشتاش .

يىللار خەنجىرى سۇرگۈن قىپ سېنى ،
قوغلىغاندۇ قايسى توقايغا ؟
بالىلىرىڭ يېتىم قالدىمۇ ،
جۈپتۈڭ ئايلىنىپ تۇلغا ؟ !

خەير دەيمەن ساڭا بۇ قېتىم ،
چۈنكى باھار كەلمەكچى بۇگۈن .
يېڭى ھايات ، يېڭى ئۈمىدلەر
يەشمەك بولۇپ تۇرماقتا تۈگۈن .

نەزىرە

1

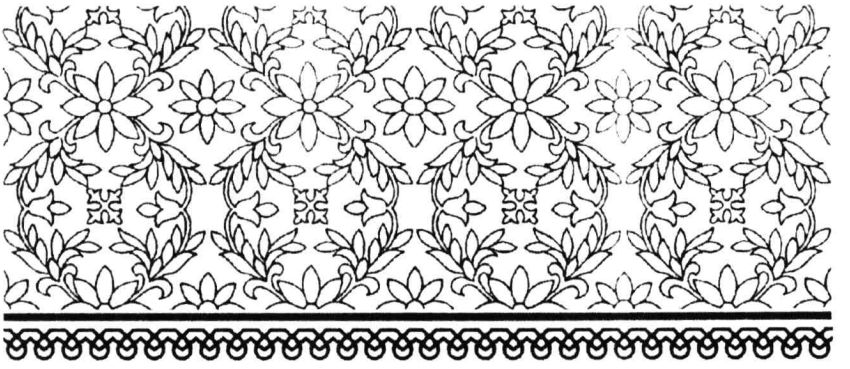
كەتتىم بىردىن خىيالغا چۆكۈپ ،
گۈلنىڭ مۇڭلۇق ناخشىسى ئارا .
سەۋدا بولغان ، ئۇيقۇدىن بىدار —
كېچىلەردە يۈرىكىم يارا .

شامال شېرىن پىچىرلاپ ئۆتەر ،
يالپۇزلارنىڭ بويىدا گۈلخان .
بىخلاپ چىقتى نۇردىن نەزىرە ،
تىنىقىدىن تونۇيدۇ ئاسمان .

2

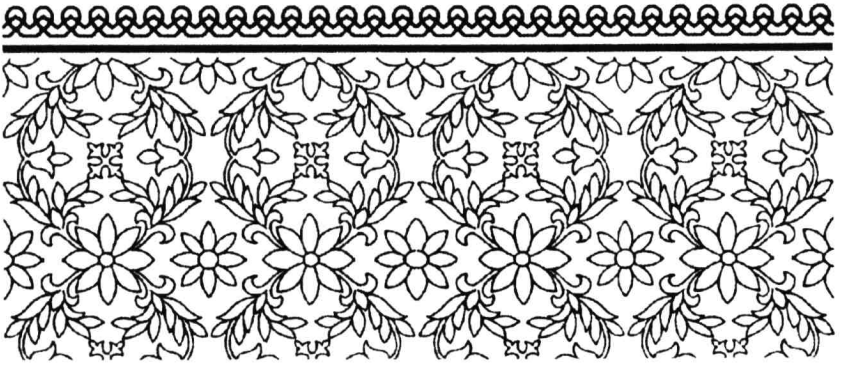
ئارمانلىرىم بولمايدۇ چۆپ-چۆپ ،
بۇلۇت غەمكىن باقسىمۇ ساڭا .
ئاق بوز ئاتنىڭ تۇياقلىرىدىن
كېلەر ئىللىق يۈرەككە سابا .

سۈزۈك بۇلاق ئۆكسۈشلىرىگە ،
قىياس چېچەك ھەسرەت تۆكۈشى .
گۈلشەن ئىچرە يۈرەلمەي خۇشال ،
سېنى مۇڭلۇق سۆيدى بىر كىشى .

دىلمۇرات مۇھەممەت شاۋۇدۇن

ئۇزۇلمەس رىشتە

ئۇركۈمىگىن مېنىڭدىن جېنىم

ئۇركۈمىگىن مېنىڭدىن جېنىم ،
سەپەرداشىمىز تۇرمۇش يولىدا .
نە سەۋەبلەر كار قىلماس بىزگە ،
چىن ئەقىدە ، ۋىجدان ئالدىدا .

ئۇركۈمىگىن مېنىڭدىن جېنىم ،
مەن ساڭىلا ئېرىشسەم دەيمەن .
يامغۇر بولساڭ ، مەن ئاڭا تۇپراق ،
دىل قەسرىمگە ئۇنگەن گىياھسەن .

ئۇركۈمىگىن مېنىڭدىن جېنىم ،
باھارىمغا بولۇپ بەر چېچەك .
تۇنلىرىمگە سوئال باشلايدۇ ،
سانسىز - تالاي كېچىدە يۇرەك .

ئۇركۈمىگىن مېنىڭدىن جېنىم ،
مۇڭدىشايلى دىللار قانغۇدەك .
دىللار دىلغا بەرسۇن ئۇسسۇزلۇق ،
ھەتتا چاڭقاق زېمىن قانغۇدەك .

ئەسلەش ۋە ۋىسال

ئۇنتاي دېسەم ئامالىم قانچە ،
ئەسلىمەمدە تۇرساڭ كۆز قىسىپ .
قىينىاپ كەلدىڭ ئەزىز جېنىمنى ،
چۈشلىرىمدە باغرىڭغا بېسىپ .

سېنى ئەجەب سېغىندىم گۈزەل ،
دىدارىڭغا تېۋىنىپ هامان .
نۇر چاقنىغان بۇلاق كۆزۈڭدىن ،
يۇلۇم-يۇلۇم تۆكۈلسە ئارمان .

شۇڭلاشقىمۇ بەرگەن ۋەدىلەر
پاك قەلبىمگە تاشلايدۇ سايە .
نۇر چاقنىغان بۇلاق كۆزلىرىڭ
شادلىقىمنى قىلار هىمايە .

بىر جۈپ يۈرەك كۆيگەن شېئىرىدەك ،
كىرىۋالساق بەخت قوينىغا .
سەن باغرىمغا كىرسەڭ هەم سىڭىپ ،
ئايمۇ بىزنى ئالغان دالدىغا .

سېغىنىش

كەلگىنە جانانىم ، باساي باغرىمغا ،
يۈرەكنىڭ ئاۋازى يەتسۇن يۈرەككە .
سۆيگۈمىز رىشتىدىن تۆرەلگەن ئارمان ،
سىڭىشسۇن گۈلخاندەك ئوتلۇق نەپەسكە .

مەن سېنى باغرىمغا باساي قايتا رەت ،
ئۇنتۇلسۇن ئۆتمۈشلەر ، ھەسرەتلىك كۆز ياش .
ئەقىدە كۆكىدە قۇرايلى بىز باغ ،
چوغسىمان لېۋىڭدە كۈلگەندە قۇياش .

باهار بولۇپ كەلسەڭ دىلىمغا

دولقۇنۇڭغا چۆكەرمەن تىمتاس ،
ماڭا نېسىپ شېرىن تۇنجۇقۇش .
باهار بولۇپ كەلسەڭ دىلىمغا ،
تۇيغۇلىرىم بولدى كىچىك قۇش .

روهىمدىكى خىلۋەت جىرادا ،
چۈغلۇق بىلەن تونۇش شۇاقلار .
ئىزلىرىڭنى ھىدلايدۇ قانماي ،
ئايمۇ يېغلاپ مەندىن يىراقلار.....

تەشنالىق

سەنسىز خۇشال ئۆتمەيدۇ كۈنۈم ،
مەشئەل بولۇپ يانغىن قەلبىمدە .
سېنى ئىستەپ ، سېغىنلا ئىستەپ ،
تېۋىنىدىممەن تالاي تۈنلەرگە.....

سېغىنىشنىڭ تەشنالىقىدا
شېئىر يېزىپ تۇرغىنىمۇ راست .
سەنسىز قالغان دىلدا ھۇزۇر يوق ،
چىمەنزارمۇ بىلىندى قاقاس .

تەكلىپنامە يازدىم سەن ئۈچۈن ،
كۆرۈپ كەتكىن مۇڭلۇق دىلىمنى .
ھېچبولمىسا تەسەۋۋۇرۇڭدا ،
ئەسلەپ باققىن سۆيۈشلىرىمنى.....

ئارمان

بىر گۈل ئىدىك قەلبىم بېغىدا ،
مەن شۇ چاغدا ئەمەستىم سايات .
ھەر سەھەردە ئۇچراشسام ساڭا ،
بۇلبۇلدەكلا تۆكەتتىم پىراق .

سىڭگىنىڭدە قارىچۇقلىرىمغا ،
پۇچىلانغان ئىدىم شۇ قەدەر .
كەل نىگارىم ، باساي باغرىمغا ،
لېۋىك بىلەن قۇيساڭمۇ زەھەر .

مۇھەببەت

مۇھەببەت گويا‌كى شاۋقۇنلۇق دەريا ،
قىرغىقىدا تۇرىمىز تىمتاس .
كۆتكەن بولۇپ مەلۇم بىرسىنى ،
ياكى سۆيگۈ قىلىمىز قىياس .

لىرىكىغا ياندىشىپ كېلىپ ،
سىڭگەن چاغدا ئايدىڭ ئاخشامغا ؛
مەيلى ھىجران ۋە ياكى ۋىسال ،
سۆيگۈ ئاتا قىلار ناخشىغا .

مەنزىللەرنىڭ توقايلىرىدا ،
ئاشىق تۇرغان دەريا بويىدا .
ئۇنۇپ قالار بىرەر تال چۇغلۇق ،
ۋەياكى تېخى مەشۇق دىلىغا .

ئەقىدە

كېتەر ياشلىق ، ئۆتىدۇ كۈنلەر ،
ھېسلىرىمنى بىلمەيسەن بىراق .
كەلمەي قالساڭ ساقلىغان جايغا ،
مەن روھىمدىن بولىمەن يىراق .

پاك قەلبىمنى چۈشەنگىن نىگار ،
سېنى سۆيگەن ئەمەسمۇ گۈناھ ؟
سېلىشتۇرۇپ باققىن ئىنچىكە ،
ئوخشاش ئەمەس يانتاق ھەم گىياھ .

قىلىپ ساڭا ئىخلاس-ئەقىدە ،
ئۆزلۈكۈمگە چۆكمەن ھامان .
مۇھەببەتنىڭ قىسمىتى قاتتىق ،
ئاشىقلارنىڭ چىرايى سامان .

ئۇزۇلمەس رىشتە

چىرماپ ئالدى روھىمنى شۇ دەم ،
يارنى ھىدلاپ يۈرگەن كەچلىرىم .
قارىچۇقۇمدا قالغان سىمانى ،
تەبىئەتكە شۇئىرلار قەلبىم .

شۇنچە يىللار ئۆتكەن بولسىمۇ ،
سۆيۈملىرىم ئەمەستۇر كونا .
شېئىرىن ئىدى ئۇنىڭ كۈلۈشى ،
بارچە بەخت سۆيگەندەك گويا .

مۇھەببەتنىڭ سۇكۈتلىرىگە ،
ھەر تاڭلىرى سالار ئەندىشە .
قىينالساممۇ يارنىڭ ئوتىدا ،
ئۇزۇلمىدى مەندىكى رىشتە .

ئەسلىيەلەمسەن

بىرگە كەزگەن گۈزەل باغلارنى ،
ئايغا مۇڭداش بولغان چاغلارنى ،
بىز ئوشتۇغان سۆگەت تاللارنى ،
بۇرۇنقىدەك ئەسلىيەلەمسەن ؟

تۇن نىسپىدە ئۇچراشماق بولۇپ ،
قەلبىڭ گويا ۋىسالغا تولۇپ ،
كەلگىنىڭدە قالسام يوق بولۇپ ،
رەنجىشىڭنى ئەسلىيەلەمسەن ؟

ئىستىگەندە مېنى دىدارغا ،
ئۇلىغان سەن كېچىنى تاڭغا ،
قېتىپ تۇرۇپ مېنى ناخشاڭغا ،
كۆيۈشۈڭنى ئەسلىيەلەمسەن ؟

يامغۇر ياغقان ئاشۇ بىر كۈنى ،
ئېلىپ كەلسەم خۇش پۇراق گۈلنى ،
چۈشەنگەنسەن گۈزەل سۆيگۈنى ،
سۆيۈشۈمنى ئەسلىيەلەمسەن ؟

تۇغۇلغان كۈنۈڭ

ئارمانلىرىم ئىللىق باھاردەك ،
سېنى ئىستەپ كەلگەن گۈزەل تۈن .
تىلەك يوللاپ ساڭا سەھەردىن ،
مەن كېلەرمەن يېنىڭغا بۈگۈن .

مۇبارەك يار تۇغۇلغان كۈنۈڭ ،
پاك قەلبىڭگە ياغسۇن خۇشاللىق .
گۈلگە تولسۇن ئۆمۈر مەنزىلىڭ ،
ياشلىقىڭغا قوشۇلۇپ ياشلىق .

بەر قولۇڭنى باشلاي گۈلزارغا ،
سۆيگۈ قالسۇن بىزدىن ئەگىشىپ .
بۈگۈن سېنىڭ تۇغۇلغان كۈنۈڭ ،
تەبرىكلەيلى تاتلىق مۇڭدىشىپ .

يار ئىشقىڭدا كۆيگەن يارىڭمەن ،
كەتمەيلى بىز ھەرگىز ياتلىشىپ .
كۆپايىدۇر ماڭا بىر ئۆمۈر ،
مەڭگۈ شۇنداق تۇرساق ئەسلىشىپ .

سۆيگۈ ئىزھارى

بىر پارتىدا ئولتۇرغان بىلەن —
نىگار ساڭا قانمىغانىدىم .
ئۆتۈپ كەتتى مەكتەپ ھاياتى ،
بۇگۈن ساڭا كۆڭلۈمنى دېدىم .

باقار ئىدىم ئىللىق چېھرىڭگە ،
ھەر نەپەستە بوغۇلۇپ شۇنچە .
پىنھان كۆيۈك ، يوشۇرۇن سۆيگۈدە ،
ئۆرتەندىممەن ئاھ نۇرغۇن كېچە .

ئارمانلىرىم ئالدىغان كەچمىش ،
چىن سۆيگۈمنى قىلدى ئاشكارە .
ئېيتقىن نىگار ، ئېيتقىن سۆزۈڭنى ،
يۈرىكىمنى قىلما مىڭ پارە .

يۈرىكىمنى قىلما مىڭ پارە ،
قولۇم سۇناي بەرگىن قولۇڭنى .
ئايدىڭ ئاخشام بولسۇن خاتىرە ،
قارشى ئېلىپ يېڭى كۆيۈمنى .

ھىجران

ياتسىرايمەن گۈزەل شەھەردىن ،
غېرىب بولۇپ يۈرىمەن تىمتاس .
ئانام قالغان گۈزەل يۇرتۇمنى
خىيالىمدا قىلىمەن قىياس .

ھىجران بىلەن ئۆتكەن كۈنلەردە ،
سىرداشلىرىم كېچەر ئىسسىمدىن .
چۈشەنمەيدۇ مېنى بۇ شەھەر ،
تەسەللىنى تاپسام يېشىمدىن .

«ئۆزۈمنىڭ شە ـ شەرىدىن كەتسەم» ،
يولۇقماسمەن تونۇش كىشىگە .
ئەسلىمەمدە قالغان چىغىر يول ،
مېنى باشلار ھىجران چۆلىگە .

ياتسىرايمەن گۈزەل شەھەردىن ،
چانىقىمدا لىغىرلاپ كۆز ياش .
تەنھالىقتا مۇڭلۇق دىلىمغا
ھەمراھ بولۇپ ھىجرانلىق قۇياش .

مۇھەببەتنىڭ ئۇۋىسى

ئاننىڭ ئازابى — ھاياتلىقىدىن ،
دۇنياغا يارالدۇق سۆيگۈ رېڭىدە .
ئاتىنىڭ ئۈمىدى ، مەدىتى بىلەن ،
ئانىلار قەھرىمان تۇغۇت جېڭىدە .

قولىغا ئالغاندا بىزنى ئاتىلار ،
تەسۈرىگە ئاجىزلىق قىلار يەنە تىل .
ئاننىڭ كۆزىدە يېلىنجاپ ئارمان ،
كۆكسىدىن سۈنىدۇ بىزگە كۈچ-ئەقىل .

ھاياتلىق يولىدا — ئۇزۇن سەپەردە ،
ئېغىشسا ئەقلىمىز مەلۇم بىرىگە .
بەزىمىز ژاپانى بىلىمىز ئۇلۇغ ،
بەزىمىز مەست بولۇپ سۆيگۈ گۈلىگە .

نە كىبرىك ئەقلى پاك ئاشۇ جۈپتۇڭگە ،
سەن كەبى ژاپانى ئۇنتۇغان ئاشىق .
ئاقىللار ئۇلۇغنى ئېتىدۇ پەرق ،
«ئاتا ھەم ئانىدۇر» ئەڭ ئۇلۇغ ئىشق .

سۆيۈلسەڭ-سۆيۈشسەڭ ئايدىڭ كەچلەردە ،
يا قالساڭ شۈرغان چىققان تۇنلەردە ؛
يولۇڭدا ماياكتەك چاقنىغان ئىستەك ،
ئاناڭنىڭ قەلبىدۇر ئېغىر كۈنلەردە.....

سۆيۈش-سۆيۈلۈش

پۇراپ باقتىم لاله-رەيھاننى ،
سېنىڭكىگە ئوخشىماس بىراق .
ياردىن گۈزەل مەنزىرە قايدا ،
مۇھەببەتسىز ياشىماس تۇپراق .

ئايغا ئوخشاش دېسەم يار سېنى ،
باھاردىكى ئۇزاق كېچىدە .
سەھەردىكى شېرىن چۈش بولۇپ ،
پورەكلىسۇن چىمەن ئىچىدە .

ئېرىقتىكى زىلال سۇ كەبى
ۋۇجۇدۇمغا سىڭگەن چېغىڭدا ؛
نە تەسۋىرنى بېرەي مەن ساڭا ،
سۆيۈپ ياشاپ سېنىڭ ئىشقىڭدا .

يار ئىشقىڭدا ئۆرتەنسە يۈرەك ،
چېچەكلەيدۇ روھلار ۋەتىنى .
سۆيگۈ پۇراپ تۇرغان تۇپراقتا ،
ھىجران بىلەن ساقلىسام سېنى .

ئەتەم ئۈچۈن يېڭى ئىستەكتە ،
شېرىن پىلان كېلىمەن تۈزۈپ .
مەنزىلدە ھەم قالمايمەن چارچاپ ،
ئەنە شۇنداق كەلسەم سۆيۈلۈپ .

دادا

ئۇمىدلىرىڭ چاقنايدۇ دادا ،
مېنىڭ باسقان تۇرمۇش يولۇمدا .
سېنىڭ ئەجرىڭ ، سېنىڭ مېھنىتىڭ ،
كۆلۈپ ئۆتسە غەلىبە ، تويۇمدا .

گاھى شۇنداق كېتەتتىڭ تىللاپ ،
كەپسىزلىكتىن چىقارسام قىلىق .
ئەمدى بىلدىم گۇناھ مەندىكەن ،
ئەسلىي ئۆزۈم قىلغان بالىلىق .

تاياق ئېلىپ سۇرسەڭ گاھىدا ،
سەندىن شۇنداق قاچاتتىم يىراق .
مېنى ھامان ياخشى كۆرەتتىڭ ،
قۇتراتسىمۇ غەزىپىڭ بىراق .

تىللا مېنى ، ئۇرغىن ھەي دادا ،
رەنجىمەيمەن سېنىڭدىن ئەسلا .
سەندىن قالغان ئۇلۇغ ئۈدۈمدا ،
مىسرا تىزدىم پەقەتلا ساڭا .

«ئانا» دەپلا پۈتكەن داستانلار ،
مېنى گاھى ھەيران قىلىدۇ .
سېنىڭ تەرىڭ ، سېنىڭ ئىرادەڭ ،
قەلبلەردە جىمجىت يانىدۇ .

ئۇزاتمىغىن

ئۇزاتمىغىن مېنى دىلدارىم ،
كۆز يېشىڭنى كۆرگۈم يوق پەقەت .
كېتىپ قالاي ئاستا ، تىۋىشسىز ،
كۆرۈپ قالسا قالسۇن ھەقىقەت .

يوللۇق تۇتساڭ قەلبىڭنى ماڭا ،
مەنزىلىمدە قالمايمەن يالغۇز .
سەن قەلبىمدە ياسايسەن ئۇۋا ،
بېقىشلاردا بەرسەڭ يەنە سۆز .

چىدالمايمەن ، يىغلار يۈرىكىم ،
كۆزۈڭدىكى ھەسرەت دېغىدا .
كەچۈر مېنى ، كەچۈرگىن مېنى ،
مەن نېمىمۇ دەيمەن ئاھ ساڭا .

ئۇزاتمىغىن ، كەتكۈم بار جىمجىت ،
شائىر سۆيگەن تاتلىق مىسرادەك .
بىلمەي قالغىن سۆيۈملۈك دىلدار ،
كېتىپ قالسام دەيمەن شامالدەك .

图书在版编目(CIP)数据

睫毛上的雪花儿：维吾尔文/艾斯卡尔·吾秀整理.
—喀什：喀什维吾尔文出版社，2012.5
ISBN 978-7-5373-2622-3

Ⅰ.①睫… Ⅱ.①艾… Ⅲ.①诗集—中国—当代—
维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ.①I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2012)第 084183 号

责任编辑：齐曼古丽·阿吾提
责任校对：拜合提亚尔·阿布力米提

睫毛上的雪花儿

整理者：艾斯卡尔·吾秀

喀什维吾尔文出版社出版发行
(喀什市塔吾古孜路 14 号 邮编：844000)
各地新华书店经销
喀什维吾尔文出版社印刷厂印刷
880×1230 毫米 1/32 开本 7.75 印张 2 插页
2012 年 5 月第 1 版 2012 年 5 月第 1 次印刷
印数：1 — 4000 定价：25.00 元

本集子选录了7名年轻诗人最近写的较典型的诗歌。

مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: مەخمۇتجان تۇردى مارس

كىرىسكىسكى قار

ISBN 978-7-5373-2622-3

(民文)定价：25.00元